

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

**БЮДЖЕТ ЗА 2019 Г.
И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА
ЗА 2020 И 2021 Г.
НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО**

I. МИСИЯ НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ	3
II. ПРИОРИТЕТИ В ПОЛИТИКАТА НА МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО ЗА ПЕРИОДА 2019-2021 Г.	3
III. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ	4
IV. ПОЛИТИКИ НА МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО	5
1. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ПРОМОЦИЯТА, ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕННОТО ЗДРАВЕ”	7
2. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО”	11
3. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ	17
V. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА ЗА 2019 Г. И АКТУАЛИЗИРАНАТА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА 2020 И 2021 Г.	18
VI. БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВЕДОМСТВЕНИ И АДМИНИСТРИРАНИ РАЗХОДИ	25
1600.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ”	25
1600.01.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОМОЦИЯ И ПРЕВЕНЦИЯ НА НЕЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”	39
1600.01.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОФИЛАКТИКА И НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”	48
1600.01.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „НАМАЛЯВАНЕ ТЪРСЕНЕТО НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА“	63
1600.02.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „КОНТРОЛ НА МЕДИЦИНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ, ЗДРАВНА ИНФОРМАЦИЯ И ЕЛЕКТРОННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”	65
1600.02.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ НА СПЕЦИФИЧНИ ГРУПИ ОТ НАСЕЛЕНИЕТО”	76
1600.02.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ”	84
1600.02.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПСИХИАТРИЧНА ПОМОЩ”	92
1600.02.05 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА КРЪВ И КРЪВНИ ПРОДУКТИ”	98
1600.02.06 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „МЕДИКО-СОЦИАЛНИ ГРИЖИ ЗА ДЕЦА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ, МАЙЧИНО И ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”	104
1600.03.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ДОСТЪПНИ И КАЧЕСТВЕНИ ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИ ИЗДЕЛИЯ”	112
1600.04.00 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „АДМИНИСТРАЦИЯ”	115

Здравеопазването е публична система от финансово-икономически, политически и научно-приложни управленски знания, които гарантират здравната сигурност на гражданите.

I. МИСИЯ НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

В изпълнение на чл. 52 от Конституцията на Република България, приетите и обнародвани закони в здравната система, както и в разписаната коалиционна политика на правителството Министерство на здравеопазването провежда политика насочена към подобряване на здравето на населението.

Министерството на здравеопазването провежда и изпълнява основните направления на програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г. в областта на здравеопазването, както следва:

- Подобряване здравето на нацията
- Осигуряване на финансова стабилност и обезпеченост на здравната система – поетапна демонополизация на НЗОК;
- Развитие на електронното здравеопазване;
- Преодоляване на регионалните дисбаланси и осигуряване на функционално взаимодействие между отделните нива на медицинска помощ.

II. ПРИОРИТЕТИ В ПОЛИТИКАТА НА МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО ЗА ПЕРИОДА 2019-2021 Г.

➤ Засилване ролята на профилактиката като възможност за по-добро здраве и качество на живот. Разширяване на обхвата на профилактичните прегледи с допълнителни скринингови изследвания. Ранна диагностика и откриване на предхронични и хронични състояния чрез въвеждане на ежегодни профилактични прегледи на всички български граждани - изследвания на кръв, урина и кардиологични изследвания, с цел наблюдаване в извънболничната помощ. Въвеждане на интегриран подход за намаляване употребата на наркотични вещества и за справяне с нарастващия процент на наркозависимите подрастващи.

➤ Осигуряване на финансова стабилност и обезпеченост на здравната система. Стабилизиране на здравноосигурителния модел.

➤ Развитие на електронното здравеопазване.

➤ Преодоляване на регионалните дисбаланси и осигуряване на функционално взаимодействие между отделните нива на медицинската помощ.

III. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ

Министерството на здравеопазването осъществява дейността си в динамична среда, поради което е необходимо непрекъснато развитие на капацитет, даващ възможност за гъвкавост и адекватна реакция на възникващите в естеството на работа промени. Предизвикателствата, пред които е изправено министерството, обуславят и необходимостта от постоянното инвестиране в човешките ресурси в здравната система.

Общата численост на персонала в системата на министерство на здравеопазването е 14 165 щатни бройки.

Съгласно Устройствения правилник на Министерството на здравеопазването общата численост на персонала в организационните структури и административни звена в централната администрация е 279 щатни бройки.

Числеността на персонала в 100 второстепенните разпоредители с бюджет ще е 13 886 щатни бройки както следва:

- 27 Центъра по спешна медицинска помощ (ЦСМП) - 7 113 щ. бр.;
- 28 Регионални здравни инспекции (РЗИ) - 2 488 щ. бр.;
- Националният център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ) - 102 щ. бр.;
- Национален център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА) - 189 щ. бр.;
- Национален център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ) - 203 щ. бр.;
- Национален център по наркомании (НЦН) - 20 щ. бр.;
- 16 Домове за медико-социални грижи за деца (ДМСГД) – 1 396 щ. бр.;
- 12 държавни психиатрични болници (ДПБ) – 1 435 щ. бр.;
- 5 центъра по трансфузионна хематология (ЦТХ) – 511 щ. бр.;
- Изпълнителна агенция по лекарствата (ИАЛ) – 194 щ. бр.;
- Изпълнителна агенция по трансплантация (ИАТ) – 28 щ. бр.;
- Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК) – 68 щ. бр.;
- Център „Фонд за лечение на деца“ (ЦФЛД) – 10 щ. бр.;
- Център за асистирана репродукция (ЦАР) – 7 щ. бр.;
- Изпълнителна агенция „Медицински одит“ (ИАМО) – 78 щ. бр.;
- Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти (НСЦРЛП) – 39 щ. бр.;
- Национален център за обучение и квалификация в системата за спешна помощ (НЦОКССМП) – 5 щ. бр.

Персоналът изпълнява функции, пряко свързани с изпълнение на политиките в компетентността и отговорността на министъра на здравеопазването.

Целите на министерството в развитието на човешките ресурси в здравната системата са насочени към:

- Усъвършенстване на процеса по придобиване на специалност в системата.
- Увеличаване броя на местата за специализантите, за чието обучение заплаща държавата.
- Основано на потребностите планиране и координиране на дейностите по провеждане на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.
- Разработване и обсъждане на нов модел за заплащане на работещите в системата на здравеопазването, обвързани с образователно-квалификационната степен и постигнатите резултати.
- Ефективно използване на финансовите средства на ЕС за обучение и квалификация на работещите в системата на здравеопазването.

Министерството на здравеопазването ще продължи да планира своите дейности и ангажименти, съобразно изпълнението на резултатите и ключовите за системата на здравеопазването фактори за успех.

IV. ПОЛИТИКИ НА МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Основните стратегически документи и законодателство, които определят функциите на Министерство на здравеопазването, са дефинирани на насоките, разработване и координиране на дейностите по осъществяване на държавната политика в областта на здравеопазването са:

- Закон за здравето;
- Закон за храните;
- Закон за водите;
- Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси;
- Закон за безопасни и здравословни условия на труд;
- Закон за безопасно използване на ядрената енергия;
- Закон за защита от шума в околната среда;
- Закон за чистотата на атмосферния въздух;
- Закон за устройство на територията;
- Закон за устройство на Черноморското крайбрежие;
- Закон за опазване на околната среда;
- Закон за почвите;
- Закон за туризма;

- Закон за защита при бедствия;
- Националната програма за реформи в изпълнение на стратегия „Европа 2020” за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж;
- Национална здравна стратегия 2015-2020;
- Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020;
- Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2020;
- Национален план на Република България за готовност за грипна пандемия, безсрочен;
- Национален план за действие за управление на устойчивите органични замърсители;
- Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 годишна възраст в Република България, 2015-2020;
- Национална програма за първична профилактика на рак на маточната шийка, 2017-2020;
- Национална програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити в Република България, 2017-2021;
- Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести, 2014-2020;
- Национална стратегия за намаляване на риска от облъчване от радон 2019-2027;
- Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2019-2022;
- Национална програма за закрила на детето;
- Актуализираната Национална стратегия за младежта (2014-2020);
- Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020;
- Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.);
- Единен многогодишен контролен план за храни, фуражи, здравеопазване на животните, хуманно отношение към тях и защита на растенията на Република България;
- Национален план за управление на отпадъците;
- Планове за управление на речните басейни;
- Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор.
- Концепция за развитие на системата за спешна медицинска помощ и
- Концепция „Цели за здраве 2020

Държавната политика в областта на здравеопазването се формулира при осигуряване на съответствие с насоките на програмите и услугите с европейските и международни стратегически документи:

- Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата;

- Протокол „Вода и здраве“ към Конвенцията за опазване и използване на трансграничните водни течения и международните езера;
- Конвенция „Минамата“ относно живака;
- Стокхолмска Конвенция за устойчиви органични замърсители;
- Рамкова конвенция за контрол на тютюна на СЗО;
- Международни здравни правила на СЗО.

1. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ПРОМОЦИЯТА, ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕННОТО ЗДРАВЕ”

Общественото здравеопазване е интегрално взаимодействие на две системи - тази на здравето и тази на обществото. То е съвкупност от социалните аспекти на здравето и включва дейности по първична профилактика, удължаване на живота в добро здраве и промоция на здраве чрез организирани обществени усилия за контрол на факторите на жизнената и околната среда, контрол на заразните болести, здравно възпитание и развитие на социални механизми за осигуряване на стандарт на живот, укрепващ здравето, така, че всеки индивид да упражнява своето право на здраве и дълъг живот.

Визия за развитието на политиката

Гарантиране качествено и ефективно посрещане на здравните потребности на гражданите, чрез реализиране на първична профилактика, промоция на здраве и интегрирана профилактика на заразните болести, в това число имунопрофилактика, надзор на заразните болести и ефективен държавен здравен контрол върху факторите на жизнената среда.

Стратегическа и оперативни цели

Стратегическа цел – Осигуряване на ефективен здравен контрол, подобряване здравето на населението и ограничаване на заболяемостта от заразни болести.

Оперативна цел: Повишаване ефективността на държавния здравен контрол и достигане високо ниво на съответствие с националните и европейските изисквания на обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека и факторите на жизнената среда.

Оперативна цел: Подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот чрез промоция на здравословен начин на живот.

Оперативна цел: Ограничаване на заболяемостта и смъртността от инфекциозни заболявания чрез провеждане на ефективни епидемиологичен надзор, профилактика и контрол на заразните болести.

В областта на опазване на общественото здраве, освен контролът по спазване на нормативно определените здравни изисквания се изпълняват и редица национални програми, отнасящи се до първичната профилактика. Те са ориентирани към различни възрастови и социално-уязвими групи

по отношение ограничаване заболяемостта и смъртността от заразни заболявания с различно социално въздействие и повишаване информираността на населението за най-честите социално-значими хронични незаразни заболявания и основните поведенчески рискови фактори за възникването им.

Първичната профилактика следва да е задължителен елемент за всички нива в здравната система и обществения сектор, с оглед провеждане на национална политика за промоция на здравето и профилактика на болестите.

Полза/ефект за обществото

Периодът 2019-2021 г. е от особена важност за реализацията на целите на Министерство на здравеопазването по отношение повишаване ефективността на държавния здравен контрол, подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот и ограничаване на заболяемостта от незаразни и заразни болести, като следва да се предприемат мерки и да се реализират редица дейности в областта на общественото здраве:

- ✓ Усъвършенстване на подзаконовата нормативна уредба по Закона за здравето по отношение здравните изисквания към обектите с обществено предназначение и дейностите със значение със здравето на човека;
- ✓ Усъвършенстване на системите за мониторинг на жизнената среда;
- ✓ Подобряване качеството на извършваната контролна дейност от Регионалните здравни инспекции;
- ✓ Повишаване капацитета на лабораторната дейност на Регионалните здравни инспекции;
- ✓ Контрол за разпространението на пазара на продукти и стоки със значение за здравето на човека и недопускане използване от населението на продукти и стоки, които не отговарят на нормативните изисквания;
- ✓ Поддържане на висок имунизационен обхват и организиране на бърз отговор при възникване на епидемични ситуации;
- ✓ Повишаване готовността на страната за посрещане на грипна пандемия, взривове и епидемии от други заразни болести;
- ✓ Опазване на страната от внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск чрез създаване и поддържане на механизми за своевременна и адекватна реакция при здравни заплахи от биологично естество, в т. ч. биотероризъм;

- ✓ Организиране на защитата на населението от инциденти с химични и радиоактивни материали от случаен, естествен и умишлен характер.
- ✓ Повишаване информираността на населението за влиянието на рисковите фактори върху здравето;
- ✓ Осигуряване на равенство в достъпа до качествени здравни услуги и превантивни програми;
- ✓ Провеждане на скринингови изследвания на три вида онкологични заболявания за злокачествени новообразувания на млечната жлеза, шийката на матката и ректосигмондалната област;
- ✓ Подобряване на профилактичните дейности сред ромското население;
- ✓ Непрекъснато усъвършенстване и хармонизиране на нормативната уредба в системата на здравеопазването в съответствие с научните достижения и правото на Европейския съюз.
- ✓ Повишаване компетентността на медицинските и немедицински специалисти и изграждане на капацитет и умения за консултиране и подкрепа с цел превенцията на основните хронични незаразни болести;
- ✓ Ограничаване въвличането на нови хора в злоупотребата с наркотичните вещества;
- ✓ Осигуряване на универсален достъп до услуги по превенция и лечение на ХИВ/СПИН, сексуално предавани инфекции и туберкулоза с фокус сред уязвимите групи и предоставяне на превантивни услуги при работа на терен.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката.

В СТРАНАТА:

Министерство на околната среда и водите

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

Министерство на икономиката

Министерство на енергетиката

Министерство на туризма

Министерство на земеделието и храните

Министерство на вътрешните работи

Министерство на образованието и науката

Министерство на труда и социалната политика

Министерство на физическото възпитание и спорта

Министерство на финансите

Структури на централните ведомства на национално и регионално ниво

Областни и общински администрации

С МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ:

Световна здравна организация

Европейски център за контрол на заболяванията (ECDC)

Европейски съюз

Съвета на Европа

NCCLS - Международен комитет по стандартизация на клинични лаборатории

Глобален фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
<i>Ползи/ефекти:</i>	Мерна единица	Целева стойност		
Показатели за изпълнение		Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.	Прогноза 2021 г.
1. Възникнали значими събития с риск за общественото здраве, налагащи провеждането на засилен епидемиологичен надзор, профилактика и здравен контрол.	брой	0	0	0
2 . Регистрирана годишна заболяемост и смъртност от ваксинапредотвратими заболявания (ВПЗ).	честота на 100 000 население	5.64% ⁰⁰⁰ /0.25 % ⁰⁰⁰	5 % ⁰⁰⁰ /0.15 % ⁰⁰⁰	4.5 % ⁰⁰⁰ /0.10 % ⁰⁰⁰
3. Относителен дял на обхванатите спрямо общият брой на подлежащите на планови имунизации деца от населението - имунизационен обхват, съгласно Националния имунизационен календар.	Процент	93%	94%	95%
4. Регистрирана годишна заболяемост от туберкулоза (нови болни и рецидиви, всички форми)	Честота на 100 000 население	21,5	20,5	19,4
5 Ниво на разпространението на ХИВ сред общото население /бр. на ново регистрираните заболели от ХИВ/СПИН от общото население	Честота на 100 000 население	3,6	3,8	4.0
6 Относителен дял на преминали успешно лица, обхванатив програми за лечение с опиевидни агонисти и агонисти-антагонисти, получаващи Метадон по Наредба № 34	%	6.5%	7%	7%

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична в специализираните дирекции в Министерство на здравеопазването, Регионалните здравни инспекции, Националните центрове по проблемите на общественото здраве и мониторинговите системи на ЕС и СЗО.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на политиката са формирани на базата на планирани показатели от специализираните дирекции в Министерство на здравеопазването, Регионалните здравни инспекции и Националните центрове по проблемите на общественото здраве.

Целевите стойности на показателите са определени във връзка с прилагането на действащото законодателство.

2. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО”

Визия за развитието на политика

Политиката е насочена към подобряване на здравето благополучие и качеството на живот на българските граждани и намаляване на здравните неравенства чрез подкрепа за специфични дейности в областта на диагностиката и лечение на заболяванията и организацията на медицинската помощ извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Бюджетна прогноза за периода за 2019-2021 г. са разработени в съответствие с Националната програма за развитие България 2020, управленската програма на правителството и с мерките от Националната програма за реформи в изпълнение на Стратегия „Европа 2020” за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Тя подкрепя целите на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен и устойчив растеж, основани на схващането, че целенасочените инвестиции в здравеопазването водят до повишаване на производителността и иновациите, до създаване на нови умения, помагат за намаляване на неравнопоставеността и допринасят за повишаване на устойчивостта на здравните системи.

За утвърждаването на възприемането на здравето като основен ресурс и обект на инвестиции и преодоляването на здравните неравенства в контекста на постигането на икономически растеж, ключова роля имат действията, които се предприемат на национално ниво и най-вече мерките, които се предприемат в изпълнение на специфичните препоръки на Съвета на ЕС към държавите-членки.

Политиките от бюджетната прогноза 2019-2021 г. съдържат действия, програми и мерки, които подпомагат изпълнението на специфичната препоръка на ЕК към България да подобри ефективността на разходите на системата на здравеопазването, по-специално чрез преразглеждане на ценообразуването на здравните грижи и укрепване на извънболничната помощ и първичната медицинска помощ.

Настоящата политика е пряко насочена към реализация Национална здравна стратегия 2020 г. и приетите от Министерски съвет Концепция за развитие на системата за спешна медицинска помощ и Концепция „Цели за здраве 2020“.

Визията, целите и дейностите на политиката са дефинирани на базата на анализ на здравно-демографското състояние и състоянието на системата на здравеопазване, които показват че през последните десетилетия българската здравна система изостава спрямо здравните системи на

страните от ЕС по отношение на ключовите фактори за устойчиво развитие.

Основните предизвикателства са свързани с прогресивно влошаващите се показатели за здравно-демографското състояние на населението, нарастването на здравните неравенства и невъзможността на националната здравна система да отговори по адекватен начин на потребностите от достъпни и качествени здравни услуги. Пренебрегването на тези проблеми и забавянето на адекватните действия на държавата за тяхното решаване има изключително неблагоприятно въздействие върху развитието на системата на здравеопазването, рес-пективно върху здравето на гражданите в дългосрочен план.

Днешното здравно и демографско състояние на българското население е резултат от продължително действие на множество фактори и влияния. Една част от тях са свързани с общи тенденции в демографското развитие на европейските страни, други – със специфичните особености на историческото, социално-икономическото и културно развитие на България.

Влияние върху демографското развитие на населението оказват общите за развитите страни демографски процеси – намалена раждаемост, по-малко бракове, засилена урбанизация, както и специфичните за развиващи се страни и страни в преход, по-високи нива на смъртност и интензивна външна миграция. В тази връзка е необходимо прилагането на комплексен и интегриран подход, особено за уязвимите групи от българското население, който да способства за трайно преодоляване на неблагоприятните тенденции за здравето.

При реализацията му следва да се има предвид, че доброто здраве, вече не може да се разглежда като резултат от дейността само на системата на здравеопазване и политиките на една единствена отговорна институция – Министерство на здравеопазването. Устойчивите и еднакво достъпни подобрения на здравето са продукт от успешната политика на цялата държава, както и на координираните действия на обществото.

Настоящата политика е елемент от този интегриран подход, като чрез нея Министерство на здравеопазването реализира своите отговорности по отношение на осигуряването на специфични медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване. Тя има синергичен ефект по отношение на другите здравни и социални политики за подобряването на здравето на населението чрез осигуряване на достъпни и качествени медицински услуги.

Дейностите, финансирани чрез програмите на настоящата политика допълват и надграждат дейностите, финансирани от Националната здравноосигурителна каса в областта на диагностиката и лечението на заболяванията.

Стратегическа и оперативни цели

Стратегическата цел на политиката е осигуряване на достъпни и качествени медицински услуги извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Осигуряване на устойчиво управление на системата на здравеопазване и непрекъснато подобряване на качеството и безопасността на медицинското обслужване на гражданите чрез ефективни системи за събиране и обработване на информация и контрол и мониторинг на медицинските дейности.

Оперативните цели:

1. Осигуряване на информация за ефективно стратегическо и оперативно управление на здравната система
2. Осигуряване на ефективен контрол на качеството и безопасността на медицинското обслужване
3. Осигуряване на своевременна и качествена диагностика и лечение на специфични групи от населението
4. Изграждане на интегрирана система за спешна медицинска помощ
5. Подобряване на психиатричната помощ
6. Осигуряване на специфични медицински услуги за деца и семейства
7. Осигуряване на кръв и кръвни продукти при гарантирано качество и безопасност

Заложените цели на политиката са съобразени и синхронизирани с изпълнението на целите и приоритетите на националните стратегически и програмни документи, действащи през периода 2016 – 2020 г.:

➤ **Националната програма за развитие България 2020**

В *Приоритет 1 „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила”, Подприоритет 1.4 „Повишаване качеството и ефективността на здравните услуги“* се предвижда:

- създаване на условия за ефективно изразходване на финансовите ресурси на НЗОК за заплащане на медицински дейности ;
- подобряване инфраструктурата и материално-техническата осигуреност на системата на спешна медицинска помощ;
- въвеждане на система за продължаващо обучение и оценка на персонала в системата за спешна медицинска помощ;
- стимулиране и подкрепа на процеса на специализация на медицинските специалисти;
- разширяване на обхвата на предоставяните медицински услуги за бременни и деца в риск.

➤ **Национална програма за реформи**

Здравеопазването е включено като подприоритет в Приоритет 1, чиято основна цел е да допринесе за постигане на приобщаващ растеж за периода 2014-2020 г.,

Включените в подприоритет Здравеопазване мерки са съобразени със **Специфичната препоръка на Съвета на Европа за 2018 година за България** „В съответствие с Националната здравна стратегия и плана за действие към нея, да подобри достъпа до здравни услуги, включително чрез намаляване на преките плащания от страна на пациентите и чрез преодоляване на недостига на медицински специалисти“:

Подраздел *„Подобряване ефективността на системата на здравеопазване ”* включва мерки за изпълнение на Плана за действие към Националната здравна стратегия 2020, изпълнение на мерките, заложи в Концепция за развитие на спешната медицинска помощ в Република България и развитие на високотехнологични медицински дейности за интервенционално лечение на мозъчно-съдови заболявания;

Подраздел *„Намаляване на преките плащания от страна на пациентите ”* включва мерки за оптимизиране на дейностите, заплащани от НЗОК с цел извеждане на дейности в извънболничната помощ, разширяване обхвата на здравните дейности, които са заплащат от бюджета на НЗОК, усъвършенстване на механизмите за остойносттаване на медицинските дейности и усъвършенстване на механизмите за контрол при отчитане и заплащане на дейности от бюджета на НЗОК.

Подраздел *„Справяне с недостига на здравни специалисти ”* включва мерки за създаване на благоприятни условия за придобиване на специалност в системата на здравеопазването и за подобряване на практическите умения на медицинските специалисти, изготвяне на предложение за увеличен прием на студенти по специалности с установен недостиг и реализация на проект BG05M9OP001-1.015-0001 „Специализация в здравеопазването“ и проект BG05M9OP001-3.007-0001 „По-добряване на условията за лечение на спешните състояния“, финансирани по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г..

➤ **Национална здравна стратегия 2020 г.**

Целите на политиката са пряко свързани с реализация на част от приоритетите за преодоляване на нарастващите предизвикателства пред здравето на българските граждани, залегнали в основния секторен стратегически документ:

Приоритет 1. Създаване на условия за здраве за всички през целия живот

Приоритет 2. Развитие и управление на справедлива, устойчива и ефективна здравна система, ориентирана към качество и резултати

Основните мерки за изпълнение са насочени към подобряване на достъпа и преодоляване на здравните неравенства чрез оптимизиране на болничната и извънболничната помощ, подобряване на качеството на медицинската помощ и безопасността на пациентите, развитие на интегрирана система за спешна помощ и развитие на човешкия капитал в системата на здравеопазване.

Изпълнението на мерките цели повишаване на ефективността на системата и справедливо разпределение на ресурсите спрямо потребностите на населението.

Полза/ефект за обществото

Стратегическата и оперативните цели на политиката в областта на диагностиката и лечението са свързани с реализацията на националните здравни цели до 2020 г., приети с Концепция „Цели за здраве 2020“ и Националната здравна стратегия 2020 :

1. снижаване на смъртността при децата от 0-1 годишна възраст - до 6.8 на 1000 живородени деца;
2. снижаване на смъртността при децата от 1-9 годишна възраст - до 0.24 на 1000;
3. снижаване на смъртността до 0.28 на 1000 при подрастващите и младите хора от 10-19 годишна възраст;
4. повишаване на работоспособността и снижаване на смъртността при лицата в икономически активните групи от 20-65 годишна възраст до 4.19 на 1000;
5. увеличаване на средната продължителност на предстоящия живот на хората след навършване на 65 годишна възраст до 16,4 години;

Посочените национални здравни цели са пряко свързани с установените проблеми и негативни тенденции по отношение на здравето на българските граждани и дават възможност за обективна оценка на полезността/ефективността на интегрираните политики за тяхното изпълнение.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

Прилагането на интегриран подход между отделните политики – здравна, социална и икономическа политика е в основата на постигането на заложените цели в политиката в областта на диагностиката и лечението. Реализацията на политиката е в пряка зависимост от провежданата икономическа, финансова и данъчна политика. Осигуряването на специфични медицински услуги за деца и семейства и подобряването на психиатричната помощ е свързано с провежданите политики за деинституционализация и развитие на дългосрочни грижи от Министерство на труда и социалната политика. Развитието на системата за спешна помощ е пряко свързано с реализацията на инфраструктурен проект за модернизация на системата за спешна помощ по ОП „Региони в растеж“ на Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Изпълнението на дейностите по осигуряване на диагностика и лечение се осъществява от голям брой лечебни заведения в страната по силата на функционални задължения или договори за финансиране на определени дейности, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Ползи/ефекти:		Целеви стойности		
Показатели за полза/ефект	Мерна единица	Бюджет 2019г.	Прогноза 2020г.	Прогноза 2021г.
1. Смъртност при децата от 0-1 годишна възраст	бр./1000 (‰)	6,0	5,5	5,0
2 Смъртност при децата от 1-9 годишна възраст	бр./1000 (‰)	0,18	0,16	0,15
3. Средна продължителност на предстоящия живот на хората след навършване на 65 годишна възраст	бр. години	16,4	16,6	16,8
4. Смъртност от болести на органите на кръвообращението (I00 – I99)	бр./100 000 (‰00)	1015,0	1013,0	1011,0
5. Смъртност от злокачествени новообразувания (C00 – C97)	бр./100 000 (‰00)	244,75	244,50	244,25
6. Дял на разходите за извънболнична медицинска помощ спрямо общите здравноосигурителни плащания	%	13	14	15

- Съществува определена зависимост между демографските и здравни характеристики на населението от една страна, и икономическото и социалното развитие от друга.

- Демографските и здравни процеси са силно инерционни, което предполага натрупване напред във времето на отрицателни тенденции. Колкото по-продължителен е периодът на отрицателните явления, толкова по-бавно и трудно става излизането от него.

- За да се преустановят отрицателните тенденции в демографското и здравното състояние на населението трябва да се осигури координираност и еднопосочност на всички ресурси, които държавата и обществото могат да предоставят.

Информация за наличността и качеството на данните

Мониторингът и оценката на политиката, както и контролът върху приложението на медицинските дейности, финансирани чрез нейните програми са от съществено значение за подобряване ефективността и ефикасността на политиката. Административната статистика на МЗ, НЦОЗА и РЗИ е източник на подробна информация по определените показатели за изпълнение, която позволява да се извършва текущия мониторинг на политиката. Показателите за полза/ефект

са част от официалната статистика, събирана от Националния статистически институт и Евростат и позволяват съпоставимост с показателите на другите страни от ЕС.

3. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ

Визия за развитието на политика

Контрол и мониторинг на качеството, безопасността и ефикасността на разрешените за употреба лекарствени продукти в страната, както и текущо актуализиране на нормите и стандартите за производство, разрешаване на употреба, разпространение, предписване и отпускане на лекарства и медицински изделия.

Ефективна реимбурсна и ценова политика в областта на лекарствените продукти

Постигане на ефективно лекарствено лечение чрез създаване на възможност за генерично заместване на лекарствени продукти, водещо до намаляване на разходите на публични средства за лечение.

Стратегическа цел

Гарантиран достъп до качествено, ефективно и съвременно лечение при зачитане интересите на всички участници във фармацевтичния сектор и стойностно-ефективното разходване на публични средства за лекарствени продукти.

- Качество – качество, безопасност и ефикасност на всички лекарствени продукти;
- Достъп – достатъчна наличност и достъпност на основни лекарствени продукти;
- Рационална употреба – предписване и използване на доказани в терапевтичната практика и стойностно-ефективни лекарствени продукти от медицинските специалисти и пациентите.

Полза/ефект за обществото

Повишаване на ефективността на лекарственото лечение с цел подобряване качеството на живот на пациентите и намаляване на разходите за лечение

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

В СТРАНАТА:

Лечебни заведения за първична и специализирана извънболнична помощ;

Лечебни заведения за болнична помощ в страната;

Производители на лекарствени продукти и медицински изделия;

Търговски субекти – търговци на едро и дребно;

Съсловни, браншови и пациентски организации.

Министерски съвет, Народно събрание, други министерства и ведомства.

С МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ:

Световна здравна организация;

NCCLS - Международен комитет по стандартизация на клинични лаборатории;

Глобален фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария.

Показатели за полза/ефект целеви стойности

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
<i>Ползи/ефекти:</i>		Целева стойност		
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.	Прогноза 2021 г.
1. Публични разходи за лекарствени продукти като процент от БВП	%	1%	1%	1%
2. Дял на генеричните лекарства в реимбурския фармацевтичен пазар	%	70%	75%	75%
3. Относителен дял на стойността заплатена за лекарствени продукти за домашно лечение от общите плащания за извън болнична помощ	%	54%	58.4%	58.5%

V. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА ЗА 2019 Г. И АКТУАЛИЗИРАНАТА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА 2020 И 2021 Г.

Описание на приходите

ПРИХОДИ (в хил. лв.)	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.	Прогноза 2021 г.
Общо приходи:	37 500,00	37 500,00	37 500,00
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>	37 500,0	37 500,0	37 500,0
Приходи и доходи от собственост	6 400,0	6 400,0	6 400,0
Приходи от държавни такси	29 260,0	29 260,0	29 260,0
Глоби, санкции и наказателни лихви	2 000,0	2 000,0	2 000,0
<i>Други</i>	-160,0	-160,0	-160,0

Приходите по бюджета на Министерство на здравеопазването се събират на основание Закона за здравето, Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ), Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (ЗКНВП), Закон за защита от вредното въздействие на химически вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и др. нормативни актове.

ОПИСАНИЕ НА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ФИНАНСИРАНЕ

Източници на финансиране на консолидираните разходи <i>(хил. лв.)</i>	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.	Прогноза 2021 г.
Общо разходи:	548 575,9	552 382,5	556 301,8
Общо разчетено финансиране:	548 575,9	552 382,5	556 301,8
<i>По бюджета на ПРБ</i>	548 575,9	552 382,5	556 301,8
<i>По други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:</i>			
• <i>Централния бюджет</i>			
• <i>Държавни инвестиционни заеми</i>			
• <i>Сметки за средства от ЕС</i>			
• <i>Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор</i>			
• <i>Други програми и други донори по бюджета на ПРБ</i>			
• <i>Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма</i>			
• <i>Други</i>			

Описание на разходите

Класификационен код	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ	Общо консолидиран разход	Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
	Отчет 2016 г. (в хил. лева)		Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	Общо разходи	464 575, 8	259 022,4	252 836, 3	6 186, 0	205 553, 4	205 540, 2	13, 2
1600.01.00	Политика в областта на ПРОМОЦИЯТА, ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ	100 191,7	38 610, 7	36 960, 5	1 650, 3	61 581,0	61 581,0	0
1600.01.01	Бюджетна програма «Държавен здравен контрол»	19 353, 8	19 218, 0	19 196, 4	21, 6	135, 7	135, 7	0
1600.01.02	Бюджетна програма «Промоция и превенция на незаразните болести»	6 531, 5	4 777, 7	3 572, 5	1 205, 2	1 753, 7	1 753, 7	0
1600.01.03	Бюджетна програма «Профилактика и надзор на заразните болести»	73 166, 0	14 045, 9	13 728, 3	317, 7	59 120, 0	59 120, 0	0
1600.01.04	Бюджетна програма «Намаляване търсенето на наркотични вещества»	1 140, 4	569, 0	463, 3	105, 7	571, 4	571, 4	0
1600.02.00	Политика в областта на ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО	333 736, 6	204 285, 8	199 752, 2	4 533, 5	129 450, 8	129 437, 5	13, 2
1600.02.01	Бюджетна програма «Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване»	7 406, 5	7 403, 6	7 403, 6	0	2,9	2,9	0
1600.02.02	Бюджетна програма «Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението»	54 042, 8	10 852, 1	7 288, 3	3 563, 8	43 190, 7	43 190,7	0
1600.02.03	Бюджетна програма «Спешна медицинска помощ»	153 606, 9	128 989, 5	128 827, 3	162, 2	24 617, 4	24 604, 2	13, 2
1600.02.04	Бюджетна програма «Психиатрична помощ»	49 750, 0	24 469, 3	23 745, 7	723, 6	25 280, 6	25 280, 6	
1600.02.05	Бюджетна програма «Осигуряване на кръв и кръвни продукти»	21 857, 0	11 136, 5	11 136, 5	0	10 720, 5	10 720, 5	0
1600.02.06	Бюджетна програма «Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване»	47 073, 1	21 434,6	21 350, 8	83,8	25 638, 6	25 638, 6	0
1600.03.00	Политика в областта на ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ	20 684, 4	6 339, 6	6 339, 6	0	14 344, 8	14 344, 8	0
1600.03.01	Бюджетна програма «Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия»	20 684, 4	6 339, 6	6 339, 6	0	14 344, 8	14 344, 8	0
1600.04.00	Бюджетна програма "Администрация"	9 963, 0	9 786, 2	9 784, 0	2, 2	176, 8	176, 8	0

Класификационен код	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ Отчет 2017 г. (в хил. лева)	Общо консолидирани разходи	Ведомствени разходи (в лева)			Администрирани разходи (в лева)		
			Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Общо разходи		487 603,5	271 947, 4	261 790, 5	10 156, 9	215 656, 0	215 656,0	0
1600.01.00	Политика в областта на ПРОМОЦИЯТА, ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕНТО ЗДРАВЕ	99 911, 2	36 807,8	35 395, 6	1 412, 2	63 103, 4	63 103,4	0
1600.01.01	Бюджетна програма "Държавен здравен контрол"	15 201, 9	15 077, 7	15 070, 5	7, 2	124, 2	124 ,2	0
1600.01.02	Бюджетна програма "Промоция и превенция на незаразните болести"	9 603, 7	7 828, 0	6 694, 0	1 134, 0	1 775, 7	1 775, 7	0
1600.01.03	Бюджетна програма "Профилактика и надзор на заразните болести"	73 766, 8	13 226, 7	13 021, 0	205, 6	60 540, 0	60 540, 0	0
1600.01.04	Бюджетна програма "Намаляване търсенето на наркотични вещества"	1 338, 8	675, 3	610, 0	65,4	663, 3	663, 3	0
1600.02.00	Политика в областта на ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО	348 739, 0	216 451, 4	207 706 ,7	8 744, 7	132 287, 7	132 287, 7	0
1600.02.01	Бюджетна програма "Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване"	7 327, 4	7 315, 6	7 315, 6	0	11, 7	11, 7	0
1600.02.02	Бюджетна програма "Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението"	46 440, 7	4 967, 3	4 638, 6	328, 6	41 473, 4	41 473, 4	0
1600.02.03	Бюджетна програма "Спешна медицинска помощ"	163 162, 5	136 621, 2	136 375, 0	246, 1	26 541, 3	26 541, 3	0
1600.02.04	Бюджетна програма "Психиатрична помощ"	53 842, 2	27 428, 4	26 965, 9	462, 5	26 413, 8	26 413, 8	0
1600.02.05	Бюджетна програма "Осигуряване на кръв и кръвни продукти"	21 999, 3	11 419, 8	11 419, 8	0	10 579, 5	10 579, 5	0
1600.02.06	Бюджетна програма "Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване"	55 966, 9	28 699,0	20 991, 6	7 707, 5	27 267, 8	27 267, 8	0
1600.03.00	Политика в областта на ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ	26 059, 4	6 747, 0	6 747,0	0	19 312, 4	19 312, 4	0
1600.03.01	Бюджетна програма "Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия"	26 059, 4	6 747,0	6 747,0	0	19 312, 4	19 312, 4	0
1600.04.00	Бюджетна програма "Администрация"	12 893, 9	11 941, 1	11 941, 1	0	952, 5	952, 5	0

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ Бюджет 2019 г. (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1600.00.00	Общо разходи	548 575,9	548 575,9	0,0	315 835,5	315 835,5	0,0	232 740,4	232 740,4	0,0
1600.01.00	Политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве	101 125,0	101 125,0	0,0	39 844,1	39 844,1	0,0	61 280,9	61 280,9	0,0
1600.01.01	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол“	17 727,1	17 727,1	0,0	17 621,1	17 621,1		106,0	106,0	
1600.01.02	Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести“	8 938,8	8 938,8	0,0	7 048,1	7 048,1		1 890,7	1 890,7	
1600.01.03	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“	72 901,8	72 901,8	0,0	14 507,6	14 507,6		58 394,2	58 394,2	
1600.01.04	Бюджетна програма „Намаляване търсенето на наркотични вещества“	1 557,3	1 557,3	0,0	667,3	667,3		890,0	890,0	
1600.02.00	Политика в областта на диагностиката и лечението	392 658,5	392 658,5	0,0	251 004,5	251 004,5	0,0	141 654,0	141 654,0	0,0
1600.02.01	Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“	17 426,6	17 426,6	0,0	8 412,6	8 412,6		9 014,0	9 014,0	
1600.02.02	Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“	50 409,9	50 409,9	0,0	15 059,9	15 059,9		35 350,0	35 350,0	
1600.02.03	Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“	189 298,2	189 298,2	0,0	156 598,2	156 598,2		32 700,0	32 700,0	
1600.02.04	Бюджетна програма „Психиатрична помощ“	63 931,6	63 931,6	0,0	31 961,6	31 961,6		31 970,0	31 970,0	
1600.02.05	Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти“	20 048,5	20 048,5	0,0	11 978,5	11 978,5		8 070,0	8 070,0	
1600.02.06	Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно	51 543,7	51 543,7	0,0	26 993,7	26 993,7		24 550,0	24 550,0	

БЮДЖЕТ ЗА 2019 Г. И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА 2020 И 2021 Г.

	положение, майчино и детско здравеопазване”									
1600.03.00	Политика в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия	34 397,8	34 397,8	0,0	8 520,7	8 520,7	0,0	25 877,1	25 877,1	0,0
1600.03.01	Бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия”	34 397,8	34 397,8	0,0	8 520,7	8 520,7		25 877,1	25 877,1	
1600.04.00	Бюджетна програма „Администрация”	20 394,6	20 394,6	0,0	16 466,2	16 466,2		3 928,4	3 928,4	

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ ПРОГНОЗА 2020 г. (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1600.00.00	Общо разходи	552 382,5	552 382,5	0,0	319 644,8	319 644,8	0,0	232 737,7	232 737,7	0,0
1600.01.00	Политика в областта на промоцията и контрола на общественото здраве	102 731,7	102 731,7	0,0	41 453,5	41 453,5	0,0	61 278,2	61 278,2	0,0
1600.01.01	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол”	19 201,2	19 201,2	0,0	19 095,2	19 095,2		106,0	106,0	
1600.01.02	Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести”	9 043,9	9 043,9	0,0	7 164,9	7 164,9		1 879,0	1 879,0	
1600.01.03	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести”	72 929,3	72 929,3	0,0	14 526,1	14 526,1		58 403,2	58 403,2	
1600.01.04	Бюджетна програма „Намаляване търсенето на наркотични вещества”	1 557,3	1 557,3	0,0	667,3	667,3		890,0	890,0	
1600.02.00	Политика в областта на диагностиката и лечението	394 266,8	394 266,8	0,0	252 612,8	252 612,8	0,0	141 654,0	141 654,0	0,0
1600.02.01	Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”	17 545,9	17 545,9	0,0	8 531,9	8 531,9		9 014,0	9 014,0	
1600.02.02	Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	50 445,4	50 445,4	0,0	15 095,4	15 095,4		35 350,0	35 350,0	
1600.02.03	Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ”	189 650,4	189 650,4	0,0	156 950,4	156 950,4		32 700,0	32 700,0	
1600.02.04	Бюджетна програма „Психиатрична помощ”	64 439,6	64 439,6	0,0	32 469,6	32 469,6		31 970,0	31 970,0	

БЮДЖЕТ ЗА 2019 Г. И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА 2020 И 2021 Г.

1600.02.05	Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти”	20 105,4	20 105,4	0,0	12 035,4	12 035,4		8 070,0	8 070,0	
1600.02.06	Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване”	52 080,1	52 080,1	0,0	27 530,1	27 530,1		24 550,0	24 550,0	
1600.03.00	Политика в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия	34 411,8	34 411,8	0,0	8 534,7	8 534,7	0,0	25 877,1	25 877,1	0,0
1600.03.01	Бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия”	34 411,8	34 411,8	0,0	8 534,7	8 534,7		25 877,1	25 877,1	
1600.04.00	Бюджетна програма „Администрация”	20 972,2	20 972,2	0,0	17 043,8	17 043,8		3 928,4	3 928,4	

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ ПРОГНОЗА 2021 г. (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1600.00.00	Общо разходи	556 301,8	556 301,8	0,0	323 464,7	323 464,7	0,0	232 837,1	232 837,1	0,0
1600.01.00	Политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве	104 545,1	104 545,1	0,0	43 267,5	43 267,5	0,0	61 277,6	61 277,6	0,0
1600.01.01	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол”	20 314,9	20 314,9	0,0	20 208,9	20 208,9		106,0	106,0	
1600.01.02	Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести”	9 416,0	9 416,0	0,0	7 537,6	7 537,6		1 878,4	1 878,4	
1600.01.03	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести”	73 155,2	73 155,2	0,0	14 752,0	14 752,0		58 403,2	58 403,2	
1600.01.04	Бюджетна програма „Намаляване търсенето на наркотични вещества”	1 659,0	1 659,0	0,0	769,0	769,0		890,0	890,0	
1600.02.00	Политика в областта на диагностиката и лечението	396 628,2	396 628,2	0,0	255 174,2	255 174,2	0,0	141 454,0	141 454,0	0,0
1600.02.01	Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”	17 658,2	17 658,2	0,0	8 644,2	8 644,2		9 014,0	9 014,0	
1600.02.02	Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	50 469,8	50 469,8	0,0	15 319,8	15 319,8		35 150,0	35 150,0	

1600.02.03	Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ”	190 488,7	190 488,7	0,0	157 788,7	157 788,7		32 700,0	32 700,0	
1600.02.04	Бюджетна програма „Психиатрична помощ”	64 881,3	64 881,3	0,0	32 911,3	32 911,3		31 970,0	31 970,0	
1600.02.05	Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти”	20 176,0	20 176,0	0,0	12 106,0	12 106,0		8 070,0	8 070,0	
1600.02.06	Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване”	52 954,2	52 954,2	0,0	28 404,2	28 404,2		24 550,0	24 550,0	
1600.03.00	Политика в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия	34 444,1	34 444,1	0,0	8 567,0	8 567,0	0,0	25 877,1	25 877,1	0,0
1600.03.01	Бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия”	34 444,1	34 444,1	0,0	8 567,0	8 567,0		25 877,1	25 877,1	
1600.04.00	Бюджетна програма „Администрация”	20 684,4	20 684,4	0,0	16 456,0	16 456,0		4 228,4	4 228,4	

VI. БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВЕДОМСТВЕНИ И АДМИНИСТРИРАНИ РАЗХОДИ

1600.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ”

Цели на бюджетната програма:

С цел защита на здравето на гражданите на територията на Република България се извършва държавен здравен контрол.

Стратегическата цел на настоящата програма е осигуряване на безопасна жизнена среда и предприемане на навременни и адекватни мерки за отстраняване на възникналите рискове за здравето на хората.

Целите на програмата са:

- Опазване здравето на гражданите чрез усъвършенстване на системите за мониторинг на факторите на жизнената среда (шум, йонизиращи и нейонизиращи лъчения, питейни води, води за къпане, минерални води и др.).
- Извършване на периодичен анализ и оценка на данните за състоянието на жизнената среда и здравния статус на населението, разработване и провеждане на мерки за ограничаване, намаляване и ликвидиране на негативните ефекти от въздействието на факторите на средата и предприемане на навременни мерки за защита от възникване на рискове за човешкото здраве.
- Осигуряване на безопасни продукти, стоки и фактори на жизнената среда чрез подобряване контролната дейност.

- Повишаване на капацитета за извършване на лабораторни анализи на продукти и стоки със значение за здравето на човека с цел идентифициране на рисковете за здравето и предприемането на навременни мерки.

- Осигуряването на устойчиво развитие и укрепване на капацитета на общественото здраве и достигането на високо ниво на съответствие с националните и европейските изисквания на обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека и факторите на жизнената среда, което да спомогне като цяло за подобряване качеството на живота и предотвратяване възникването на риск за човешкото здраве.

Организационни структури, участващи в програмата

Органи на държавния здравен контрол, съгласно чл. 12 от Закона за здравето и Устройствения правилник на МЗ са:

Главен държавен здравен инспектор на Република България и дирекция „Здравен контрол“ в Министерство на здравеопазването

Регионални здравни инспекции (РЗИ)

Национален център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ)

Отговорност за изпълнението на програмата

Опазването на здравето на гражданите е национален приоритет и се гарантира от държавата, като съгласно Закона за здравето държавната здравна политика се ръководи и осъществява от Министерския съвет.

Министърът на здравеопазването ръководи националната система за здравеопазване и осъществява контрол върху дейностите по опазване здравето на гражданите и държавен здравен контрол.

Държавната здравна политика на територията на областта се осъществява и организира от регионални здравни инспекции. Регионалните здравни инспекции осъществяват на територията на съответната област дейностите по държавен здравен контрол, мониторинг на факторите на жизнената среда и на дейностите със значение за здравето на населението, лабораторни анализи и изпитвания, разработване и изпълнение на регионални здравни програми и проекти, координация и изпълнение на национални и международни здравни програми и проекти, методическа, консултативна и експертна помощ, следдипломно практическо обучение в областта на опазване на общественото здраве, проверки по сигнали на граждани, свързани с опазването на общественото здраве, планиране и организиране на здравните дейности при бедствия и аварии на територията на съответната област.

Държавен здравен контрол за спазване на изискванията за защита на лицата от въздействието на йонизиращи лъчения се осъществява от определени от министъра на здравеопазването регионални здравни инспекции – Бургас, Варна, Враца, Пловдив и Русе и от НЦРРЗ.

За изпълнението на програмата отговарят ресорния заместник-министър на здравеопазването, главния държавен здравен инспектор на Република България, директора на дирекция „Здравен контрол“, директорите на РЗИ и директора на НЦРРЗ.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.01.01 Бюджетна програма „Държавен здравен контрол“* (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.
Разработване на политика за осъществяване на здравен контрол				
1. Изготвени нормативни актове в срок	бр.	5	4	4
2. Участия в работни групи	бр.	30	30	30
3. Разработени указания, инструкции, ръководства и др.	бр.	1	1	1
Осъществяване на контрол върху спазването на здравните изисквания				
1. Проведени експертни съвети по здравно-техническа експертиза към МЗ и РЗИ	бр.	1000	1000	1000
2. Участия в експертни съвети по устройство на територията (ЕСУТ) към други ведомства	бр.	1800	1600	1600
3. Участия в експертни екологични съвети (ЕЕС) към МОСВ и РИОСВ	бр.	80	90	90
4. Участия в експертни съвети към МЗХ и Областните дирекции по земеделие	бр.	180	180	180
5. Участия в приемателни комисии по ЗУТ за въвеждане в експлоатация	бр.	1200	1200	1200
6. Разгледани документации по ЗУТ за устройствени схеми и планове	бр.	9500	9500	9500
7. Разгледани инвестиционни проекти по ЗУТ	бр.	9500	9500	9500
8. Разгледани документации по ЗОЗЗ	бр.	3000	3000	3000
9. Издадени здравни заключения за устройствени схеми и плнове	бр.	2400	2400	2400
10. Издадени здравни заключения за инвестиционни проекти	бр.	1500	1500	1500
11. Издадени становища относно необходимостта от извършване на Екологична оценка (ЕО) по ЗООС	бр.	400	400	400
12. Издадени становища относно необходимостта от извършване на ОВОС по ЗООС	бр.	1400	1400	1400
13. Издадени становища относно съдържанието и обхвата на ЕО по ЗООС	бр.	100	120	100
14. Издадени становища относно съдържанието и обхвата на ОВОС по ЗООС	бр.	100	100	100
15. Издадени становища относно качеството на изготвената ЕО по ЗООС	бр.	80	90	80
16. Издадени становища относно качеството на изготвен доклад по ОВОС по ЗООС	бр.	100	110	100
17. Издадени становища за съгласуване на инвестиционен проект	бр.	1500	1500	1500
18. Издадени становища за съгласуване на устройствени схеми и планове	бр.	2000	2000	2000
19. Издадени становища в хода на процедурите по чл. 99б и чл. 114 от ЗООС	бр.	50	60	50
20. Издадени становища във връзка с извеждане от експлоатация на обекти работещи с източници на йонизиращи лъчения	бр.	5	5	5
21. Брой издадени здравни заключения във връзка с издаване на лицензия по чл. 60, ал. 2 от ЗБИЯЕ	бр.	150	150	150
22. Становище по проект за оразмеряване, изграждане и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди	бр.	90	90	90
Показатели за проверка на бутилирани води				

1. Извършени проверки в обекти за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	260	270	270
2. Извършени проверки на обекти за търговия с бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	6300	6400	6400
3. Проверки по сигнали и жалби, включително за наличие на опасни бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води на пазара	бр.	60	60	60
Показатели за контрол на обекти с обществено предназначение(ООП) и на продукти и стоки със значение за здравето на човека				
1. Проверки на ООП	бр.	144000	146000	146000
2. Проверки по сигнали и жалби, включително за наличие на опасни стоки на пазара	бр.	10000	10000	10000
Показатели за контрол върху дейността на службите по трудова медицина				
1. Проверки	бр.	600	600	600
2. Проведени заседания на Комисията за регистрация на служби по трудова медицина	бр.	12	12	12
3. Издадени Удостоверения за регистрация и промяна на регистрация на служби по трудова медицина	бр.	50	50	50
Показатели за контрол върху химични вещества и смеси				
1. Проведени заседания на Експертния съвет по биоциди	бр.	24	24	24
2. Проверки на биоциди	бр.	7200	7500	7500
3. Проверки на детергенти	бр.	3000	3000	3000
4. Проверки на химични вещества и смеси	бр.	5400	5400	5400
Показатели за радиационна защита				
1. Извършени проверки на обекти с източници на йонизиращи лъчения	бр.	3600	3600	3600
2. Извършени контролни измервания	бр.	15000	15000	15000
3. Оценени дози	бр.	147000	149000	149000
4. Установени и коригирани референтни нива	бр.	4	4	4
5. Анализ на резултатите от извършени прегледи на лица	бр.	12000	13000	13000
Регистрационен и разрешителен режим				
1. Регистрирани обекти по Закона за храните за бутилиране на натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	2	2	2
2. Регистрирани обекти с обществено предназначение по Закон за здравето	бр.	5000	5000	5000
3. Регистрирани фирми и юридически лица за извършване на дейност облъчване на храни с йонизиращи лечения	бр.	1	1	1
4. Регистрирани фирми и юридически лица за извършване на дейност по изпитване на качеството на медицинска и радиологична апаратура	бр.	1	1	1
5. Издадени удостоверения за регистрация и пререгистрация на служби по трудова медицина	бр.	70	70	70
6. Издадени разрешения за предоставяне на пазара на биоциди	бр.	260	260	260
7. Издадени разрешения за облъчване на определен вид храна с йонизиращи лъчения	бр.	1	1	1
8. Издадени разрешения за разрушаване (демонтаж) на азбест и/или азбестосъдържащи материали от сгради, конструкции, предприятия или кораби	бр.	25	25	25
9. Издадени разрешения за пренасяне на тленни останки извън страната	бр.	90	90	90
10. Издадени удостоверения за съответствие на обработката на натурални минерални и изворни води	бр.	1	1	1
11. Издадени сертификати за минерална вода от конкретен водоизточник	бр.	7	7	7
12. Издадени балнеологични оценки за минерална вода от конкретен водоизточник	бр.	12	12	10
13. Издадени здравни сертификати за износ на продукти и стоки със значение за здравето на човека	бр.	25	20	20

14. Издадени сертификати за внос на бутилирана натурална минрална вода	бр.	1	1	1
15. Изготвяне на становища за издаване, подновяване и промяна на разрешения за предоставяне на пазара на биоциди	бр.	360	360	360
16 Изготвяне на оценки за одобряване или подновяване одобрението на активни вещества	бр.	1	1	1
Лабораторни изследвания по държавен здравен контрол				
<i>Показатели за фактори на жизнената среда</i>				
1. Лабораторни анализи на питейни води	бр.	300000	300000	300000
2. Лабораторни анализи на води за къпане	бр.	2200	2200	2300
3. Лабораторни анализи на минерални води	бр.	8000	8000	8000
4. Лабораторни анализи на води в плувни басейни	бр.	50000	50000	50000
6. Измервания и изчисления на шум и вибрации	бр.	9000	9000	9000
7. Измервания на електромагнитни полета	бр.	10000	10000	10000
8. Измервания на осветеност, микроклимат, прах и др.	бр.	20000	20000	20000
<i>Показатели за продукти и стоки със значение за здравето на човека</i>				
1. Лабораторни анализи на козметични продукти	бр.	6000	6000	6000
2. Лабораторни анализи на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	12000	12000	12000
3. Лабораторни анализи на химични вещества и смеси, в.т. и приготвени разтвори за дезинфекция	бр.	3500	3000	3000
<i>Показатели за радионуклиди</i>				
1. Лабораторни анализи	бр.	5000	5500	5500
2. Измервания	бр.	5000	5000	5000
<i>Показатели за изследвания</i>				
1. Проведени специализирани медицински изследвания и биологична дозиметрия	бр.	100000	100000	100000
Мониторингови програми				
1. Изготвени мониторингови програми и планове (нови и актуализирани)	бр.	180	180	180
Други				
1. Изготвени профили на зоните за къпане (нови и актуализирани) и обобщени анализи за състоянието на зоните за къпане	бр.	30	30	30
2. Изготвени доклади до Европейската комисия относно качеството на питейните води и водите за къпане и по изпълнение на Единния многогодишен национален контролен план	бр.	2	3	2
3 Изготвени планове, отчети, доклади, справки, анализи и др., свързани с дейността по държавен здравен контрол	бр.	420	420	420
4. Участия в заседания на комисии за бедствия на централно и регионално ниво	бр.	50	50	50
5. Изготвени доклади/справки във връзка с въведени бедствени положения и извънредни ситуации на централно и регионално ниво	бр.	20	20	10
6. Дежурства в аварийна готовност	бр. работни дни	1 132	1 132	1 132
7. Участия в аварийни ситуации на органите на ДЗК	бр.	42	42	42
8. Проверки за спазване на седмични разписания	бр.	2800	2800	2800
9. Проверки за спазване на забраната за тютюнопушене	бр.	100 000	100 000	100 000
11. Проверки по храненето на организирани колективи за спазване на здравните изисквания	бр.	5700	5700	5700
Оценка на учебната натовареност				
1. Оценени паралелки за установяване седмичната учебна натовареност на учениците	бр.	46500	46500	46500
2. Училища, обхванати с оценки	%	100	100	100
Дейности по национални програми				
<i>Национална програма за намаляване въздействието на радон в сгради върху здравето на българското население</i>				

1. Проведени заседания на координационните съвети (областни и национален)	бр.	29	29	29
2. Изготвени анализи и отчети за извършените дейности по програмата	бр.	58	58	58
3. Проведени анкетни проучвания	бр.	700	700	700
4. Поставени детектори за пасивно измерване на радон	бр.	11200	11200	11200
5. Отчетени детектори за пасивно измерване на радон	бр.	11200	11200	11200
6. Проведени здравно-образователни дейности за повишаване нивото на информираност за въздействието на радон и мерките за неговото редуциране - общо	бр.	50	50	50
7 Брой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за въздействието на радон и мерките за неговото редуциране - общо	бр.	800	800	800
- от тях професионално ангажирани лица	бр.	50	50	50
- от тях заинтересовани лица от населението	бр.	750	750	750
8. Проведени кампании и информационни дни	бр.	50	50	50
9. Изготвени информационни и методични материали	бр.	25000	25000	25000
10 Разпространени информационни материали	бр.	24000	24000	24000
11. Участия и публикации в електронни средства за масово осведомяване (радио, телевизия и др.)	бр.	40	40	40
12. Предоставени обучения на медицински и немедицински специалисти	бр.	90	90	90
Научна дейност				
Национален център по радиобиология и радиационна защита				
Проучвания за въздействието на йонизиращите лъчения върху здравето на рискови групи и население като цяло	бр.	15	15	15
Оценка на състоянието на изменения в очната леща на персонал работещ с ИЙЛ	бр. изследвани лица	60	70	70
Проучване на действието на цитогенетични ефекти при рискови групи и население като цяло	бр. изследвани лица	220	250	250
Епидемиологично проучване за оценка на риска от облъчване на лица работещи в среда на йонизиращи лъчения и население в специфични райони на България	бр. наблюдавани единици	350	400	400
Мониторинг, анализ и оценка на обект с исторически източници	бр. измервания	100	100	100
Проучвания на промени в клетъчния и хуморалния имунитет при професионално облъчване	бр. изследвани лица	50	50	50
Проучвания за въздействието на йонизиращите лъчения върху възпалителния отговор в лимфоцити на професионално облъчени лица	бр. анализи	1100	1600	1600
Модификация на радиационно-индуциран възпалителен отговор	бр. анализи	1800	1650	1650
Научно-приложна дейност				
Национален център по радиобиология и радиационна защита				
Оценка на риска за пациенти, възрастни и деца при медицинско облъчване с йонизиращо лъчение	бр. дози	4000	4000	4000
Сравнителна оценка на облъчването на професионалисти и идентифициране на практика, които се нуждаят от допълнителен контрол	бр. мониторирани лица	12000	12000	12000
Разработване и въвеждане в практиката на методика за изработване на ДРН в педиатричната практика	бр. проучени апарати	60	60	60
Проучване на риска от облъчване в различни отрасли	бр. мониторирани лица	12000	12000	12000
Внедряване на автоматизирана система за национални проучвания на дозите на пациенти	бр. дози въведени в системата	24000	24000	24000

Развитие на дозиметричния одит в България	бр.	1	1	1
Разработване на национална комуникационна стратегия за оградяване на населението за „ползата-вредата“ от облъчване с йонизиращи лъчения	подготвени материали	3	4	4
Оптимизиране на методите за оценка на неопределеността при калибриране на дозиметрични системи	бр. ръководства	2	3	3

Външни фактори, които могат да оказат въздействие върху постигането на целите на програмата

Основните външни фактори, които до момента, а и в рамките на тригодишния период създават риск за неизпълнение на целите на програмата и прогнозните целеви стойности на показателите са:

- Определянето на разходен таван, без отчитане и приоритизиране на дейностите, които следва да се изпълняват по държавен здравен контрол, с цел опазване на общественото здраве;
- Промени в законодателството;
- Нови Регламенти на Общността или изменение и допълнение на действащото по отношение на прилагането на нормативните актове водещи до необходимостта от изпълнение на нови дейности, нови задължения и съответно до допълнителни разходи;
- Недостатъчни финансови ресурси необходими както за развитието на материалната база и лабораторното оборудване, така и за развитието на човешкия потенциал, работещ в системата;
- Увеличаване броя на обектите и обема на оперативната дейност на общия фон на намаляване числеността на оперативните служители;
- Увеличаване броя на опасните продукти и стоки и необходимостта от повишаване визискателността на контрола на пазара, както и увеличаване броя на лабораторните анализи, вкл. и скъпоструващи такива;
- Намаляване на числеността на персонала, работещ като държавни здравни инспектори. Отлив и пенсиониране на висококвалифицирани служители и липса на привлекателни условия за привличане на млади кадри;
- Възникване на бедствия и аварии със засягане на жилищни зони и обекти подлежащи на защита и липсата на финансова обезпеченост на системите за проследяване и мониторинг на влошените фактори на жизнената среда в резултат на създалата се извънредна ситуация;
- Липса на научно и методическо осигуряване на работата по държавния здравен контрол от националните центрове по проблемите на общественото здраве, по въпроси иновативни и на европейско ниво, както и липсата на информация, което може да доведе до затруднения при взимането на информирани решения, неадекватна оценка на здравния риск и неправилно планиране и приоритизиране на мерките, несъвършенства в нормативната уредба.

Настъпването на описаните външни фактори вече доведе и в бъдеще ще задълбочи неизпълнението на някои от задълженията на Република България по изпълнение на изискванията на Европейското законодателство, а невъзможността да бъдат предприети необходимите действия в определения в законодателството на ЕС срок ще изправи България пред опасността от налагане на санкции.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична в дирекция „Здравен контрол“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по радиобиология и радиационна защита.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели от дирекция „Здравен контрол“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по радиобиология и радиационна защита.

Целевите стойности на показателите са определени във връзка с прилагането на действащото законодателство.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Дирекция „Здравен контрол“

- Усъвършенстване на подзаконовата нормативна уредба по Закона за здравето по отношение здравните изисквания към обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение със здравето на човека;
- Подобряване качеството на извършваната контролна дейност от Регионалните здравни инспекции;
- Усъвършенстване на системите за мониторинг на факторите на жизнената среда;
- Повишаване капацитета на лабораторната дейност на Регионалните здравни инспекции;
- Подобряване контрола на предлаганите на пазара, продукти и стоки със значение за здравето на човека, включително и извършване на лабораторни анализи на опасни продукти и стоки със значение здравето на човека;
- Подобряване на формите и начините за предоставяне на информация на обществеността и повишаване на информираността на населението;
- Предпазване от употребата на води за пиене и къпане несъответстващи на нормативните изисквания;
- Предпазването на населението от въздействието на йонизиращи и нейонизиращи лъчения, наднормен шум и други вредни фактори на околната среда.
- Издаване на разрешения, удостоверения за регистрация, заключения, становища и сертификати;

➤ Осъществяване на техническо обслужване на Експертния съвет по биоциди, Комисията за регистриране служби по трудова медицина при издаване на разрешения за пускане на пазара на биоциди и удостоверения за регистрация на служби по трудова медицина.

➤ Участие при разглеждането на документи по процедурите посочени в Закона за устройство на територията и Закона за опазване на околната среда и др., свързани с оценката на здравния риск за населението;

➤ Организиране на защитата на населението от инциденти с химични, биологични и радиоактивни материали от случаен, естествен и умишлен характер.

Регионални здравни инспекции:

С цел да се защити здравето на гражданите на територията на Република България от страна на Министерство на здравеопазването, чрез регионалните здравни инспекции се извършват следните дейности:

1. систематичен и насочен здравен контрол по спазването на здравните изисквания в обекти с обществено предназначение, на продукти, стоки и дейности със значение за здравето на населението и на фактори на жизнената среда;

2. контрол по спазването на здравните изисквания към лицата, работещи в детски заведения, специализираните институции за деца и възрастни, водоснабдителните обекти, предприятията, които произвеждат и търгуват с храни, бръснарските, фризьорските и козметичните салони, по отношение на тяхното здравословно състояние;

3. контрол върху химичните вещества и смеси за изпълнение на изискванията по Закона за защита от вредната въздействие на химичните вещества и смеси;

4. контрол по спазване на установените с нормативен акт забрани и ограничения;

5. вземане на проби и образци в необходимите количества и извършване на съответните лабораторни изпитвания и измервания ;

6. изготвяне на комплексна документация във връзка с процедурите по акредитирането и преакредитирането на лабораториите;

7. осигуряване високо качество на извършваната лабораторна дейност чрез спазване и поддържане изискванията на внедрената Система за управление на качеството съгласно БДС EN ISO/IEC 17025 и/или БДС EN ISO/IEC 17020;

8. осигуряват изпълнението на изискванията за метрологична проследимост на използваните средства за измерване;

9. участват в национални и международни изпитвания за пригодност.

10. издават предписания за провеждане на задължителни хигиенни мерки в случаите, предвидени в закон;

11. съставят актове за установяване на административни нарушения;

12. правят предложения до директора на РЗИ за налагане на принудителни административни мерки в случаите, предвидени в закон;

13. участват в анкетирането на епидемичните взривове, възникнали по хранителен, воден и контактно-битов път, и извършва контрол по изпълнението на предприетите мерки за тяхното ограничаване и ликвидиране;

14. съвместно с митническите власти извършват дейности за недопускане на внос на стоки, застрашаващи здравето на населението;

15. извършват контрол върху дейността на службите по трудова медицина и изготвя информация за здравното състояние на работещите на територията на съответната област;

16. предприемат действия по издаване на разрешение за извършване на дейности по разрушаване или демонтаж на азбест и/или азбестосъдържащи материали;

17. участват в състава на експертните съвети по устройство на територията, съгласуват при необходимост устройствени планове, участват в оценката на съответствието на инвестиционните проекти, когато тя се извършва с приемане от експертен съвет на одобряващата администрация или по искане на физически или юридически лица, дават становище по готовността на строежите за въвеждането им в експлоатация по реда на Закона за устройството на територията;

18. разработват и участват в изпълнението на регионални програми и проекти в областта на здравния контрол;

19. участват в изпълнението на международни и национални програми и проекти в областта на здравния контрол;

20. събират, обработват и обобщават оперативната информация относно дейността по държавния здравен контрол.

21. създават и поддържат база данни с резултати от лабораторните изследвания/измервания и извършва периодичен анализ и оценка на данните;

22. извършват анализиране и оценяване на данните за състоянието на факторите на жизнената среда и здравния статус на населението на територията на съответната област на база проведения систематичен и насочен контрол и резултатите от лабораторните изпитвания;

Експертен съвет по биоциди :

Експертният съвет по биоциди подпомага министъра на здравеопазването при изпълнение на правомощията му Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди.

Съветът е създаден със заповед на министъра на здравеопазването на основание чл. 15 от ЗЗВВХВС.

Експертният съвет по биоциди извършва оценка на характеристиките на биоцидите и риска за човека, животните и околната среда и оценка на биологичната ефективност. Основната част от оценката, във връзка с издаването на разрешения за биоциди, касаеща ефектите върху здравето включва: токсикологична оценка на активното вещество(ва), токсикологична оценка на биоцида, оценка на експозицията (за всеки продуктов тип), оценка на риска при употребата на биоцида, класифицирането, опаковането и етикетиранията на биоцида. На базата на тази оценка ЕСБ прави предложение за издаване на разрешение за предоставянето на пазара и употребата на биоциди.

В състава му участват представители на Министерство на здравеопазването, Министерство на околната среда и водите, Националният център по обществено здраве и анализи и Националният център по заразни и паразитни болести.

Дейността и организацията на Експертния съвет по биоциди е регламентирана в Правилника за организацията и дейността на експертния съвет по биоциди (обн. ДВ. бр. 91 от 14.11.2017 г.). Съгласно чл. 9, от Правилника, за участието на заседанията на съвета, членовете на Експертния съвет по биоциди, техническите сътрудници и специалистите, привлечени в работата му, които не са министри, лица по чл. 19, ал. 7 от Закона за администрацията, държавни служители и лица по чл. 107а от Кодекса на труда получават възнаграждение. Конкретният размер на възнагражденията е определен в заповед на министъра на здравеопазването.

За издаване на разрешения за пускане на пазара на биоциди, заявителите плащат държавна такса, определена в Тарифата за таксите, които се събират от органите на държавния здравен контрол и националните центрове по проблемите на общественото здраве по Закона за здравето, приета с Постановление № 242 на Министерския съвет от 2007 г. (обн., ДВ, бр. 83 от 2007 г., посл. изм. бр. 1 и 81 от 2012 г.) на основание чл. 19, ал. 1 от ЗЗВВХВС.

Предвид изпълнението на работната програма на ЕК за системно проучване на всички съществуващи активни вещества, съдържащи се в биоциди, посочени в Регламент (ЕС) № 528/2012 (Делегиран Регламент (ЕС) № 1062/2014), все повече активни вещества се оценяват и включват в списъка по Регламент (ЕС) № 528/2012, респ. ще се увеличава броя на издадените в РБ разрешения по реда на европейското законодателство. Посоченото предполага прогресивно увеличаване на броя постъпили заявления за разрешаване на биоциди и налага увеличаване на бюджета за издържка на ЕСБ.

Комисия за регистриране на службите по трудова медицина

Комисията за регистриране на службите по трудова медицина е създадена със заповед на министъра на здравеопазването на основание чл. 25в от Закона за здравословни и безопасни

условия на труд и го подпомага при издаване на удостоверения за регистрация и промяна на регистрацията на службите по трудова медицина.

Финансовото осигуряване на дейността на комисията за регистриране на службите по трудова медицина, съгласно Наредба № 3 за условията и реда за осъществяване дейността на службите по трудова медицина (обн., ДВ, бр. 14 от 12.02.2008 г.) се осъществява със средствата по чл. 25г, ал. 7 от ЗЗБУТ.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (администрирани разходни параграфи)

Национални планове и програми изпълнявани от МЗ, РЗИ и НЦРРЗ:

Национален план за действие за управление на устойчивите органични замърсители и Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България

Във връзка с изпълнение на задълженията на Република България като страна - член на Европейския съюз през 2012 г. с решения на Министерски съвет (Протокол № 33, т. 2 на Министерския съвет от 05.09.2012 г. и Протокол № 44, т. 33 от 21.10.2012г.) бяха приети съответно „Актуализиран национален план за действие за управление на устойчивите органични замърсители (УОЗ)” и „Националния план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България”.

Като компетентен орган в Република България по прилагане на европейското и национално законодателство в областта на питейните води, Министерство на здравеопазването е включено в двата национални плана, като институция, която в рамките на своята компетентност следва да извършва мониторинг за наличието на пестициди и устойчиви органични съединения във водите предназначени за питейни цели.

Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон, 2018-2022 г.

С Решение № 55 от 01.02.2018 г. на Министерския съвет е приета Стратегия за намаляване на риска от облъчване от радон 2018-2027 г. и Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2018-2022 г. с който да бъдат продължени дейностите започнати с Национална програма за намаляване на въздействието на радон в сгради върху здравето на българското население 2013-2017 г., като се разширява обхвата на дейностите предвид новите изисквания на Директива 2013/59/Евратом на Съвета от 5 декември 2013 година за определяне на основни норми на безопасност за защита срещу опасностите, произтичащи от излагане на йонизиращо лъчение и за отмяна на директиви 89/618/Евратом, 90/641/Евратом, 96/29/Евратом, 97/43/Евратом и 2003/122/Евратом.

Радонът като естествен източник на йонизиращо лъчение и има най-голям принос за вътрешното облъчване на населението на Земята. Това облъчване води до повишен риск за

развитие на рак на белите дробове, като рискът е пропорционален на средната концентрация на радон и на времето на облъчване. Световната здравна организация (СЗО) определя радона за втори по значимост фактор, предизвикващ рак на белия дроб след тютюнопушенето и фактор номер едно за хора, които никога не са пушили.

Сведения за повишена смъртност от заболявания на дихателната система сред определени групи от подземни миньори в Централна Европа датират от шестнадесети век. След 1990 г. в редица страни от Европа, а също в Северна Америка и Китай са проведени национални проучвания, които разглеждат връзката между концентрацията на радон в сгради и рак на белия дроб в популация. Анализът показва, че в различните страни между 3 и 14% от случаите на белодробен рак се дължат на облъчване от радон. Данните от националните проучвания са в основата на стратегията на СЗО за превенция на рак на белия дроб. На база тези най-нови научни данни за риска за здравето от облъчване с радон, през 2009 г. Международна комисия по радиационна защита (МКРЗ) публикува, че те свидетелстват за 2 пъти по-голям риск, от колкото се смяташе досега

В Основни норми за радиационна защита на Международна агенция по атомна енергия (МААЕ) (IAEA Safety Standards Series No. GSR Part 3) облъчване от радон в жилища е включено в общата система за радиационна защита на населението. Специфичните изисквания за защита от това облъчване са посочени в Изискване 50: „Правителството предоставя информация за нивата на радона в затворени помещения и за риска за здравето, и разработва и прилага план за действие по контрола на облъчване на население от радон”.

Изискванията към мониторинга на нивата на радиоактивност в жизнената среда, за оценка облъчване на населението като цяло и на риска произтичащ от него, са определени със Закона за здравето, във връзка с Препоръка на Европейската Комисия за приложение на чл. 36 от Договора за Евратом (2000/473/Евратом).

Директива 2013/59/EURATOM установява единни основни норми на безопасност за защита здравето на професионалисти, население и пациенти. Тя извежда на преден план контрола на жизнената среда, свързана с безопасността на населението като цяло и на рискови групи от него. За първи път са обединени всички радиационни източници, в това число и контрола на естествените радионуклиди (NORM), където попада и контрола на радон в жилищни и обществени сгради, както и на работното място.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

1600.01.01 Бюджетна програма „Държавен здравен контрол“	Отчет 2016 г.	Отчет 2017 г.	Закон 2018 г.	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.	Прогноза 2021 г.
1	2	3	4	5	6	7
Общо ведомствени разходи:	19 196,5	15 070,6	16 585,0	17 621,1	19 095,2	20 208,9
Персонал	14 338,3	11 513,5	13 250,7	14 090,0	15 563,8	16 677,5
Издържка	4 686,8	3 550,7	3 334,3	3 531,1	3 531,4	3 531,4
Капиталови разходи	171,4	6,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	19 196,5	15 070,6	16 585,0	17 621,1	19 095,2	20 208,9
Персонал	14 338,3	11 513,5	13 250,7	14 090,0	15 563,8	16 677,5
Издържка	4 686,8	3 550,7	3 334,3	3 531,1	3 531,4	3 531,4
Капиталови разходи	171,4	6,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Администрирани разходни параграфи по бюджета	135,8	124,2	105,6	106,0	106,0	106,0
1. Издържка	109,0	117,9	100,0	100,0	100,0	100,0
от тях за:						
Разходи за изпълнение на Национални програми	109,0	118,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2. Стипендии	24,8	6,3	5,6	6,0	6,0	6,0
3. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	135,8	124,2	105,6	106,0	106,0	106,0
Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	19 332,2	15 194,8	16 690,6	17 727,1	19 201,2	20 314,9
Общо разходи (I.+II.+III.):	19 332,2	15 194,8	16 690,6	17 727,1	19 201,2	20 314,9
Численост на щатния персонал	1 188	953	1 082	1 056	1 056	1 056
Численост на извънщатния персонал	23	19	0	0	0	0

1600.01.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОМОЦИЯ И ПРЕВЕНЦИЯ НА НЕЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”

Цели на бюджетната програма:

Подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболяемостта и последствията за здравето от основните хронични незаразни болести, свързани с рисковите фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословен модел на хранене и ниска физическа активност.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Здравен контрол“, МЗ

Регионални здравни инспекции (РЗИ)

Национален център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА)

Отговорност за изпълнението на програмата

За изпълнението на програмата отговарят ресорния заместник-министър на здравеопазването, главния държавен здравен инспектор на Република България, директора на дирекция „Здравен контрол“, директорите на РЗИ и директора на НЦОЗА.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.01.02 Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести”	Целева стойност			
	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.	Прогноза 2021 г.
<i>Национални програми по профилактика на незаразните заболявания</i>				
<i>Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести</i>				
1. Провеждане заседания на програмните съвети (областни и национален)	Бр.	4	4	5
2. Изготвяне на анализи и отчети за извършените дейности по програмата	Бр.	2	3	4
3. Провеждане здравно-образователни дейности (беседи, курсове, семинари, обучения и др.) - общо	Бр.	500	700	900
5. Бой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за употребата на тютюневи изделия и пасивно пушене - общо	Бр.	200	400	500
6. Бой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за злоупотребата с алкохол - общо	Бр.	200	400	500

7. Бой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за храните и храненето, здравословното хранене, рисковете за здравето при нездравословен модел на хранене, диетично хранене във всички възрастови групи - общо	Бр.	200	400	500
8. Бой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за вредите за здравето от ниската физическа активност във всички възрастови групи - общо	Бр.	200	400	500
9. Провеждане на скринингови изследвания на онкологични заболявания, от тях	Бр.	6000	6000	6000
- за злокачествени новообразувания на млечната жлеза	Бр.	2000	2000	2000
- за злокачествени новообразувания на шийката на матката	Бр.	2000	2000	2000
- за злокачествени новообразувания на ректосигмоидалната област	Бр.	2000	2000	2000
Провеждане на кампании и информационни дни	Бр.	60	80	100
<i>Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020 г. приоритет „Здравеопазване“</i>				
1. Провеждане здравно-образователни дейности (беседи, курсове, семинари, обучения и др.) – за повишаване нивото на информираност на подрастващи и млади хора и техните родители относно начините за предпазване от нежелана и ранна бременност, за опасностите от ранна бременност за майката и бебето; за риска от раждане на деца с вродени аномалии и наследствени болести и начините за профилактиране	Бр.	400	500	600
2. Провеждане профилактични дейности сред ромското население (провеждане на профилактични прегледи: ехографски, флуорографски, мамографски, педиатрични, гинекологични и лабораторни изследвания)	Бр.	2500	2700	2800
3. Извършване на ремонтни и сервизни дейности на 21 мобилни медицински кабинети извършващи профилактични прегледи на лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства (закупуване на годишни винетки, калибриране на апаратурата и др.)	Бр.	35	40	50
Провеждане на кампании и информационни дни	Бр.	30	35	40
Участия в електронни средства за масово осведомяване (радио, телевизия и др.)	Бр.	30	35	40
Провеждане на обучения на медицински и немедицински специалисти	Бр.	2	3	4
Научна дейност				
<i>Национален център по общественото здраве и анализи</i>				
Проучвания за влиянието на факторите на жизнената среда, вкл. работната среда сред различни групи от населението	бр.	200	200	200
Проучвания за влиянието на начина на живот, знания и нагласи сред различни групи от населението	бр.	350	400	400

Проучвания на факторите на стреса и влиянието им върху здравето	бр.	1	1	1
Проучвания за психосоциалните фактори на труда, организационния климат, тревожност, депресия и социално значими заболявания	бр.	1	1	1
Анализ на здравно демографското състояние на населението	бр.	1	1	1
Научно-приложна дейност				
<i>Национален център по обществено здраве и анализи</i>				
Изготвени доклади, анализи, оценки за влиянието на факторите на жизнената среда, вкл. работната среда и за знанията, нагласите и практиките сред различни групи от населението	бр.	18	18	18
Анализ от въвеждането на оценка на здравните технологии върху бюджетното въздействие	бр.	1	1	1
Проучване на въздействието на кейс-микс подхода и остойносттаването на дейностите в болничната помощ	бр.	1	1	1
Анализ на влиянието на макроикономическите фактори върху здравето на населението	бр.	1	0	0
Разработване на алгоритъм за български относителни тегла за диагнози с цел въвеждане на кейс-микс подхода при финансирането на лечебните заведения	бр.	1	1	1
Анализ на освидетелстваните и преосвидетелстваните лица на възраст над 16 години с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане в динамика	бр.	1	1	1
Анализ на дейностите на ТЕЛК	бр.	1	1	1
Анализ на онкологичната помощ в специализираните онкологични лечебни заведения и структури в динамика	бр.	1	1	1
Анализ на човешкия ресурс в системата на здравеопазването	бр.	1	1	1
Анализ на икономическата информация за лечебните заведения в динамика	бр.	1	1	1
Икономически анализ на отделенията в многопрофилните болници за активно лечение в динамика	бр.	1	1	1
Здравно демографско състояние на населението в динамика	бр.	1	1	1

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Основните външни фактори, които до момента, а и в рамките на тригодишния период създават риск за неизпълнение на целите на програмата и прогнозните целеви стойности на показателите са:

- Определянето на разходен таван, без отчитане и приоритизиране на дейностите, които следва да се изпълняват по държавен здравен контрол;
- Промени в законодателството;
- Недостатъчни финансови ресурси необходими както за развитието на материалната база и лабораторното оборудване, така и за развитието на човешкия потенциал, работещ в системата;
- Липсата на финансов ресурс за обезпечаване на мерките заложи в Националната здравна стратегия и Плана за действие към нея поражда съществен риск да не се изпълнят дори основния пакет от дейности.

Информация за наличността и качеството на данните:

Информацията е налична в дирекция „Здравен контрол“, дирекция „Промоция и профилактика на болестите и зависимостите“, Регионалните здравни инспекции, и Националния център по обществено здраве и анализи.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели от дирекция „Здравен контрол“, дирекция „Промоция и профилактика на болестите и зависимостите“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по обществено здраве и анализи.

Целевите стойности на показателите са определени във връзка с прилагането на действащото законодателство.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата:

- Разработване на нормативна уредба;
- Подобряване информираността на населението за основните рискови фактори, които имат отношение към сърдечно-съдовите заболявания, онкологичните заболявания, диабета, хронични белодробни болести и др.;
- Повишаване компетентността на медицинските и немедицински специалисти и изграждане на капацитет и умения за консултиране и подкрепа с цел превенция на основните хронични незаразни болести (ХНБ): ССЗ, онкологични, ХОББ, диабет;
- Редуциране нивото на общите за ХНБ най-често срещани рискови фактори чрез намаляване на разпространението на тютюнопушенето, злоупотребата с алкохол, утвърждаване на модела здравословно хранене и физическа активност;
- Намаляване на преждевременната смъртност, заболяемост и последствията за здравето (инвалидизация) от основните ХНБ;
- Подобряване на оралното здраве на децата и намаляване на интензитета на зъбния кариес;
- Осигуряване на равен достъп на уязвимите групи (включително роми) до услуги и дейности, свързани с промоция на здравето, намаляване на факторите на риска и превенция на хроничните незаразни болести.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (администрирани разходни параграфи)

Национални стратегии и програми изпълнявани от МЗ, РЗИ и НЦОЗА:

Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014-2020 г. (НППХНБ) е приета от Министерския съвет с Решение № 538 от 12.09.2013 г.

Националната програма за превенция на ХНБ е доказан модел за профилактика и предоставя апробирана рамка на политика и методология. Тя съчетава дейностите за профилактика на болестите и промоция на здраве в съответствие с общественото здравеопазване и постиженията на медицината за което се налага нейното по-високо финансиране с цел обхващане на по-голям брой от населението. За подобряване на здравния статус на населението е необходимо предприемане на дейности, с които да се осигурят адекватна здравна информация в достъпна форма за тази група лица и качествени здравни услуги.

През годините тенденциите за откриване на нови случаи на онкологични заболявания са задълбочава, като през 2015 г. са открити 36 825 нови случая: 53.5 % при мъжете, 46.5 % при жените. Най-честите злокачествени заболявания сред мъжете са рак на белия дроб, простатата, дебелото черво и пикочен мехур, при жените рак на гърдата, матката, дебелото черво и шийка на матката. 18 117 починали от злокачествени заболявания, като рак на белия дроб, гърдата и дебелото черво, представляват над 50 % от смъртните случаи.

Организирането на скрининга за рак на гърдата, рак на маточната шийка и рак на дебелото и правото черво в дейностите, изпълнявани по Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014-2020 г. се организира от РЗИ съгласно чл. 17, ал. 3 от Наредба № 8 от 3 ноември 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията.

През периода 2019-2021 г. съгласно работната програма ще се реализират дейности, насочени към ранно откриване на водещите хронични незаразни болести, чрез:

- провеждане на скрининг за ранно откриване на злокачествени новообразувания на млечната жлеза, на шийката на матката, на ректосигмалната област;
- провеждане на хемокулт-тест чрез профилактичен преглед при лица над 50 год.;
- формиране на групи лица до 7-18 г. с риск от развитието на обменно-ендокринни заболявания- затлъстяване;
- формиране на групи лица до 7-18 години с риск от развитието на гръбначни изкривявания.

Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012–2020 г. приоритет „Здравеопазване“

Дейностите и приоритетите, заложи в приетия с Решение № 355 на МС от 11.05.2016 г. Национален план за действие (2015-2020 г.), са включени в раздел „Здравеопазване“ на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (НСРБИР) 2012-2020г.

Приоритетните цели в областта на ромското здравеопазване, които са залегнали във втория период на Плана за действие (2015 – 2020 г.), са следните:

- ✓ Превантивни грижи за майчино и детско здравеопазване;
- ✓ Осигуряване на равен достъп до здравни услуги на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства;
- ✓ Повишаване броя на квалифицираните роми, работещи в здравната система, развиване на медиаторството и на различни форми на работа за, и в общността (здравно - социални центрове и др.);
- ✓ Повишаване на здравните знания и осигуряване на достъп до здравна информация;
- ✓ Обучаване на здравни специалисти за ефективна работа в мултиетническа среда.

През периода 2019 – 2020 г. разходите по „Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите”, ще бъдат насочени към провеждането на профилактични прегледи на здравно неосигурени лица, които са в неравностойно положение и такива в отдалечени населени места със затруднен достъп до медицинска помощ с наличната мобилна техника (23 мобилни единици: акушеро-гинекологични, терапевтични, педиатрични, мамографски, флуорографски, ехографски и лабораторни), предоставени на Министерство на здравеопазването по Програма ФАР.

Предвижда се провеждане на беседи и разяснителни кампании за подобряване информираността на лицата в неравностойно положение по отношение важността на профилактичните прегледи, имунизациите, ограничаване на поведенческите рискови фактори, предпазването от нежелана и ранна бременности, за опасностите които крие ранната бременност за майката и бебето и абортите.

Част от средствата ще бъдат предоставени за провеждането в готовност за работа на мобилните кабинети, извършващи профилактични прегледи на лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства (ремонтни дейности, закупуване на годишни винетки, калибриране на апаратура и др.).

С цел да се осигури равенство в достъпа до здравни услуги на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства е предвидено и обучение на здравни медиатори и тяхната реализация.

Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 годишна възраст в Р България 2015-2020 г., приета с Решение № 559 от 31.07.2014 г.

Стратегическа цел на програмата е подобряване оралното здраве на децата до 18 годишна възраст в България.

През периода 2019-2020 г. ще бъдат реализирани следните по-важни дейности:

- ✓ поставяне на силанти на първите постоянни молари през първите две години след пробива им на деца от 5 до 8 годишна възраст, в 28-те региона на страната, като се планира ежегодно да бъдат силанизирани първите постоянни молари на до 20 000 деца от целевата група;
- ✓ обучение на лекари по дентална медицина - изпълнители на дейности по силанизирането;
- ✓ организиране и провеждане на семинари по профилактика на оралните заболявания с медицински специалисти от детските градини и училищата и други специалисти участващи в отглеждането, възпитанието и обучението на децата;
- ✓ дейности за повишаване нивото на информираност на различни целеви групи от населението за профилактика на оралните заболявания, със специална насоченост към родители, учители, бременни жени, деца и ученици; поддържане на интернет-страницата на Програмата; изработване, издаване и разпространение на информационни и обучителни материали;
- ✓ организиране и провеждане на годишни форуми, насочени към профилактика и лечение на оралните заболявания и популяризиране на програмата;
- ✓ Епидемиологична оценка на зъбния кариес и отчитане на нивото на кариес редукция при деца на възраст 8, 9 и 10 г., на които са поставени силанти сравнена с контролна група деца на същата възраст, на които не са поставяни силанти.

Проект на Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 годишна възраст в Република България, 2021-2025 г

През 2021 г. се предвижда разработване на проект на Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 годишна възраст в Република България, 2021-2025 г се предвижда да бъдат продължени реализираните до момента дейности, като основната цел на програмата - подобряване оралното здраве на децата до 18 годишна възраст в България.

Съгласно проекта на програма ще бъдат продължено изпълненето на следните по-важни дейности:

✓ поставяне на силанти на първите постоянни молари през първите две години след пробива им в 28 региона на деца от 5 до 8 годишна възраст, като се планира ежегодно да бъдат силанизирани зъбите на до 20 000 деца;

✓ обучение на лекари по дентална медицина - изпълнители на дейности по силанизирането;

✓ организиране и провеждане на семинари по профилактика на оралните заболявания с медицински специалисти от детските градини и училищата и други специалисти участващи в отглеждането, възпитанието и обучението на децата;

✓ дейности за повишаване нивото на информираност сред населението за оралните заболявания, със специална насоченост към родители, учители, бременните, децата и учениците; поддържане на интернет-страницата на Програмата; изработване, издаване и разпространение на информационни и обучителни материали – постери, информационни и видеоматериали; организиране и провеждане на годишни форуми, насочени към профилактика и лечение на оралните заболявания и популяризиране на програмата.

Изпълнение на Постановление № 148 от 23 юли 2010 г. за изменение и допълнение на наредбата за изискванията към състава и характеристиките на солта за хранителни цели, приета с постановление № 23 на министърския съвет от 2001 г. (дв. бр. 11 от 2001 г.), обн. дв. бр.58 от 30 юли 2010г.

През 2019-2021 г. дейностите по изпълнение на Постановление № 148 от 23 юли 2010 г. ще бъдат насочени към поддържане на постигнатия успех в елиминирането и предотвратяването на йоддефицитните заболявания чрез:

✓ повишаване информираността на населението и на рисковите групи от него относно значението на йодираната сол за профилактиката на йоддефицитните заболявания (включително чрез разработване и отпечатване на информационни материали – листовки, плакати и др.).

✓ провеждане на семинар за представяне на резултатите от проведените проучвания и за организиране на обучения на специалистите от РЗИ.

През 2019 г. се предвижда провеждането на мониторинг при целеви групи: изследвания сред рискови групи от населението - бременни жени във втори и трети триместър, и контролна група от жени във фертилна възраст и ученици на възраст 6 – 10 години. Проучването при целевите групи ще бъде национално представително на извадка от 2000 лица и ще се проведе в 28-те района на страната.

Методите на проучването (мониторинга) включват: изследване нивото на екскретирания с урината йод; съдържание на калиев йодат в сол от домакинствата на изследваните лица; провеждане на анкетно проучване на хранителния прием на изследваните лица.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.01.02 -Бюджетна програма "Промоция и превенция на незаразните болести "	Отчет 2016 г.	Отчет 2017 г.	Закон 2018 г.	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.	Прогноза 2021 г.
	1	2	2	2	2	3	5
I.	Общо ведомствени разходи:	3 572,5	6 694,0	6 948,7	7 048,1	7 164,9	7 537,6
	Персонал	2 782,6	4 922,7	5 302,1	5 446,5	5 550,0	5 898,3
	Издръжка	789,9	1 771,4	1 646,6	1 601,6	1 614,9	1 639,3
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	3 572,5	6 694,0	6 948,7	7 048,1	7 164,9	7 537,6
	Персонал	2 782,6	4 922,7	5 302,1	5 446,5	5 550,0	5 898,3
	Издръжка	789,9	1 771,4	1 646,6	1 601,6	1 614,9	1 639,3
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	1 753,7	1 774,9	1 870,4	1 890,7	1 879,0	1 878,4
	1. Издръжка	1 753,7	1 755,4	1 850,0	1 850,0	1 850,0	1 850,0
	от тях за:						
	Разходи за изпълнение на Национални програми	1 753,7	1 755,4	1 850,0	1 850,0	1 850,0	1 850,0
	2. Стипендии	0,0	19,6	20,4	20,4	20,4	20,4
	3. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	0,0	0,8	0,0	20,3	8,6	8,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	I.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	1 753,7	1 774,9	1 870,4	1 890,7	1 879,0	1 878,4
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	5 326,2	8 468,9	8 819,1	8 938,8	9 043,9	9 416,0
	Общо разходи (I.+II.+III.):	5 326,2	8 468,9	8 819,1	8 938,8	9 043,9	9 416,0
	Численост на шатния персонал	227	381	411	383	383	383
	Численост на извънщатния персонал	12	11	11	9	9	9

1600.01.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОФИЛАКТИКА И НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”

Цели на бюджетната програма:

Ограничаване възникването и разпространението на заразни болести, поддържане на сигурна система за своевременно разпознаване и съобщаване на случаите на заразни болести, осигуряване на качествена диагностика на заразните болести, опазване на страната от внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск.

Организационни структури, участващи в програмата

дирекция „Промоция и профилактика на болестите и зависимостите“, МЗ

Дирекция „Здравен контрол“, МЗ

Регионални здравни инспекции (РЗИ)

Национален център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ)

Отговорност за изпълнението на програмата

За изпълнението на програмата отговарят ресорния заместник-министър на здравеопазването, главния държавен здравен инспектор на Република България, директора на дирекция „Здравен контрол“, дирекция „Промоция и профилактика на болестите и зависимостите“, директорите на РЗИ и директора на НЦЗПБ.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.01.03 Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести”*	Целева стойност			
	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.	Прогноза 2021 г.
Разработване на политика по профилактика и надзор на заразните болести				
1. Разработени нормативни актове	бр.	2	1	1
2. Участие в разработване на нормативни актове	бр.	3	1	1
3. Разработени методични указания	бр.	1	1	1
4. Разработени методики	бр.	1	1	1
5. Разработени национални програми	бр.	2	1	1
Имунопрофилактика – Изпълнение на Имунизационния календар на Република България				
1 Извършени проверки по имунопрофилактиката на ОПЛ и МБАЛ	бр.	17 000	17 000	17 000
2. Изготвени и одобрени годишни планове за подлежащите на задължителни планови имунизации и	бр.	4 400	4 400	4 400

необходимите дози биопродукти по видове и количества за тяхното обхващане				
3. Отчетни и изготвени сведения за извършените задължителни планови, целеви, препоръчителни имунизации и реимунизации и приложените серуми и имуноглобулини за постекспозиционна профилактика	бр.	17 600	17 600	17 600
4. Извършени консултации в имунизационните кабинети на НЦЗПБ и РЗИ	бр.	3 700	3 700	3 800
5. Имунизирани лица в имунизационните кабинети на НЦЗПБ и РЗИ	бр.	5 100	5 100	5 100
6. Извършени имунизации в имунизационните кабинети на НЦЗПБ и РЗИ	бр.	5 300	5 300	5 300
7. Изготвени справки и сертификати за имунизационно състояние	бр.	1 750	1 700	1 750
8. Изготвени анализи на дейностите по имунопрофилактика	бр.	57	57	57
9. Изготвени отчети от РЗИ за изразходвани и налични биопродукти	бр.	56	56	56
Контрол на заразните болести				
1. Изготвени отчети и анализи по надзора и контрола на ОЗБ	бр.	1 177	1 177	1 177
2. Изготвени сигнални справки и окончателни доклади за проучени взривове от ОЗБ	бр.	111	111	111
3. Изготвени седмични справки и бюлетини по проблемите на заразните болести	бр.	1 590	1 590	1 590
4. Извършени проверки в лечебни, детски и учебни заведения и други по профилактиката и надзора на заразните и паразитни болести, вкл. и по контрола на ВБИ	бр.	113 000	113 000	113 000
5. Извършени проверки по жалби и сигнали по проблеми, свързани с надзора и контрола на заразните и паразитните болести	бр.	335	335	335
6. Набрани проби за контрол на дезинфекционния и стерилизационния режим в детски и лечебни заведения	бр.	81 210	81 210	81 210
7. Проверени апарати за дезинфекция и стерилизация	бр.	7 312	7 312	7 312
8. Извършени паразитологични изследвания на проби от външна среда	бр.	20 711	20 711	20 711
9. Оказана организационно-методична помощ	бр.	11 340	11 340	11 340
Предоставяне на обучение и проведени информационни кампании				

1. Проведени обучения по проблемите на заразните и паразитните болести	бр.	82	82	82
2. Проведени курсове по ДДД	бр.	14	14	14
3. Проведени курсове за ръководители на ДДД	бр.	1	1	1
Диагностика и профилактика				
1. Извършени проучвания на регистрирани случаи на остри заразни болести (ОЗБ)	бр.	35 500	35 500	35 500
2. Извършени проучвания на регистрирани взривове от ОЗБ	бр.	66	66	66
3. Извършени първични и консултативни прегледи и манипулации	бр.	14 200	14 700	14 700
4. Извършени профилактични и диагностични бактериологични изследвания	бр.	277 500	277 500	277 500
5. Извършени профилактични и диагностични вирусологични изследвания	бр.	80 000	80 000	80 000
6. Извършени профилактични и диагностични паразитологични изследвания	бр.	700 500	700 500	700 500
7. Изследвани детски заведения, домове за медико-социални грижи и др. за чревни паразити	бр.	3 000	3 000	3 000
8. Изследвани лица за чревни паразити в детски заведения, домове за медико-социални грижи и др.	бр.	39 700	39 700	39 700
9. Извършени профилактични и диагностични серологични изследвания	бр.	75 000	75 000	75 000
10. Извършени референтни лабораторни изследвания	бр.	60 000	60 000	60 000
11. Изследвани материали за референтна, специализирана и рутинна диагностика	бр.	141 000	141 000	141 000
12. Обхванати лаборатории от системата за независим контрол на качеството на диагностичната дейност	бр.	600	600	600
13. Контрол на качеството на дейността на лабораториите, осъществяващи микробиологична, вирусологична, паразитологична и имунологична диагностика в страната	бр.	1 100	1 100	1 100
Уведомителен режим				
1. Подадени уведомления за извършване на дейности по дезинфекция, дезинсекция и дератизация	бр.	20	20	20
Разрешителни режими				
1. Издадени хигиенни заключения за дейности с опасни отпадъци	бр.	43	43	43
2. Издадени становища за класификация на опасни болнични отпадъци	бр.	700	700	700
Други				

1. Издадени сертификати за здравен контрол или за освобождаване от здравен контрол на кораб	бр.	290	290	290
<u>Показатели за изпълнение по Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ</u>				
1. Процент от възрастните (15-49 г.), които са инфектирани с ХИВ	Процент (%)	<1%	<1%	<1%
2. Процент ХИВ положителни от общия млади хора на възраст 15-24 г.	Процент (%)	<1%	<1%	<1%
3. Брой лица от групите в най-висок риск, които получават услуги за доброволно, консултиране и изследване за ХИВ и научават своя резултат	Брой	36 900	35 000	33 250
4. Брой лица живеещи с ХИВ, които са обхванати в системата на медицинското обслужване, грижи и подкрепа	Брой увеличава се с 25%	2 065	2 581	3 226
5. Брой лица живеещи с ХИВ/СПИН, които към момента получават антиретровирусна терапия	Брой	2 007	2 508	3 125
6. Брой лица от уязвимите групи (инжекционно употребяващи наркотици; мъже, които правят секс с мъже; проституиращи; лица, лишени от свобода; бежанци/мигранти, ромска общност и др.) достигнати с нископрагови превантивни и социални услуги за СПИН	Брой	39 800	37 810	35 900
7. Брой лица от уязвимите групи, обхванати от епидемиологични проучвания за биологични и поведенчески индикатори за СПИН	Брой	2 800	2 500	2 200
Други				
1. Разработени нормативни документи: наредби, инструкции, методични указания и др.	бр.	1	1	1
2. Обучени лица от здравния/социалния сектор, образование, държавна и общинска администрация, полиция, правосъдие и армия	бр.	60	50	40
3. Издадени информационни и обучителни материали (видове)	бр.	5	4	3
4. Проведени национални и местни кампании	бр.	145	145	145
5. ХИВ-позитивни лица, които са обхванати в системата на медицинското обслужване, грижи и подкрепа	бр.	2 065	2 581	3 226
6. Обхванати контактни лица на пациенти с туберкулоза	бр.	3 534	3 252	3 000
7. Лица от групите в най-висок риск, които получават услуги за доброволно, консултиране и изследване за ХИВ и научават своя резултат	бр.	36 900	35 000	33 250

8. Лица от уязвимите групи (инжекционно употребяващи наркотици; мъже, които правят секс с мъже; проституиращи; лица, лишени от свобода; бежанци/мигранти, ромска общност и др.) достигнати с нископрагови превантивни и социални услуги за СПИН и туберкулоза	бр.	39 800	37 810	35 900
9. Лица от уязвимите групи, обхванати от епидемиологични проучвания за биологични и поведенчески индикатори за СПИН и скрининг за риска от туберкулоза	бр.	2 800	2 500	2 200
10. Изготвени анализи, доклади и информации	бр.	10	10	10
11. Развитие и поддържане на национална информационна система за мониторинг и оценка на Програмата	%	100	100	100
лекувани болни:				
- ХИВ/СПИН	бр.	2 007	2 508	3 125
- туберкулоза	бр.	1 320	1 254	1 191
<u>Показатели за изпълнение по Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България</u>				
1. Регистрирани случаи с туберкулоза	Брой	1 320	1 254	1 191
2. Регистрирана годишна заболеваемост от туберкулоза (нови болни и рецидиви, всички форми) промяна отчетността	Честота на 100 000 население	21,5	20,45	19,44
3. Относителен дял на успешно лекуваните случаи: Брой и процент на новооткритите случаи с белодробна туберкулоза с положително микроскопско и/или културелно изследване, които са излекувани или са завършили лечение	Процент (%)	> 90%	> 90%	> 90%
4. Брой и процент пациенти с туберкулоза (новооткрити и пациенти на повторно лечение), получаващи тест за лекарствена чувствителност за MDR-TB спрямо националните указания	Процент (%)	97%	97%	97%
5. Брой лабораторно потвърдени пациенти с MDR-TB, включени на лечение с противотуберкулозни лекарствени продукти от втори ред	Брой	35	30	25
6. Брой контактни лица обхванати с преглед за туберкулоза	Брой	3 534	3 252	3 000

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Основните външни фактори, които до момента, а и в рамките на тригодишния период създават риск за неизпълнение на целите на програмата и прогнозните целеви стойности на показателите са:

- Промени в законодателството;
- Нови Регламенти на Общността или изменение и допълнение на действащото по отношение на прилагането на нормативните актове водещи до необходимостта от изпълнение на нови дейности, нови задължения и съответно до допълнителни разходи;
- Недостатъчни финансови ресурси необходими както за развитието на материалната база и лабораторното оборудване, така и за развитието на човешкия потенциал, работещ в системата;
- Недостатъчни финансов ресурс за бърз отговор, изентифициране на приципителя и предприемане на противоепидемични мерки при възникване на риск от внос и разпространение на заразни болести. Увеличаване на размера и степента на уязвимостта на рисковите групи в България (миграционна политика; стигма и дискриминация и други);
- Адекватно ко-финансиране и включване в изпълнението на дейностите по превенция на ХИВ от другите министерства;
- Въвеждането на здравното образование в българските училища;
- Разработване и финансиране от общините на местни стратегии и програми за превенция на ХИВ, сексуално предавани инфекции;
- Разширяване на обхвата на АНТИСПИН кампаниите на национално и общинско ниво с цел повишаване на информираността на населението за начините за ефективна превенция;
- Промяна на цените на антиретровирусните лекарствени продукти
- Увеличаване броя на гражданите, живеещи в бедност, безработни и затворени общности в рамките на големите градове;
- Увеличен поток на мигранти и бежанци от страни с високо бреме на туберкулоза;
- Увеличаване броя на лицата с повишен риск за развитие на заболяването – деца на улицата, лица със зависимости и нарушен имунитет.

Информация за наличността и качеството на данните:

Информацията е налична в дирекция „Промоция и профилактика на болестите и зависимостите“, Дирекция „Здравен контрол“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по заразни и паразитни болести.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели от дирекция „Промоция и профилактика на болестите и зависимостите“, Дирекция „Здравен контрол“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по заразни и паразитни болести.

Целевите стойности на показателите са определени във връзка с прилагането на действащото законодателство.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата:

- Разработване на нормативна уредба;
- Контрол на имунизационния обхват със задължителни и целеви имунизации и предприемане на мерки за неговото повишаване;
- Дейности свързани с организиране и провеждане на незабавни профилактични и противоепидемични мерки при възникване на епидемична ситуация;
- Дейности свързани с недопускане внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск, както и от възникване и разпространение на взривове и епидемии от други заразни болести;
- Дейности по осигуряване на диагностикуми за извършване на своевременна и прецизна диагностика на заразните болести;
- Изпълнение на профилактични програми и проекти в областта на надзора на заразните болести;
- Изпълнение на профилактични програми и проекти, насочени към посрещане на грипна пандемия и минимализиране загубите от нея, повишаване на имунизационния обхват срещу сезонен грип; сертифициране на България като свободна от морбили и вродена рубеола, профилактика и контрол на вътреболничните инфекции; епидемиологичен надзор на чревните паразитози; първична профилактика на рак на маточната шийка, организиране на защитата на населението от инциденти с химически, биологични, радиоактивни материали от случаен, естествен и умишлен характер.
- Контролна дейност по спазване на противоепидемичния режим в лечебните заведения и предписване на мерки за недопускане възникването и предотвратяване разпространението на вътреболнични инфекции.
- Научна дейност.
- Адекватна и качествена диагностика на ХИВ и сексуално предавани инфекции
- Осигуряване на постекспозиционна профилактика (ПЕП) и универсални предпазни мерки; както и превенция на предаването на ХИВ инфекция от майка на дете;

- Осигуряване на качествено проследяване, лечение, грижи и подкрепа за хората, живеещи с ХИВ в страната;
- Епидемиологичен надзор, мониторинг и оценка на ХИВ и СПИ;
- Превенция на ХИВ и сексуално предавани инфекции сред целевите групи на Програмата;
- Промоция на сексуално и репродуктивно здраве сред младите хора и провеждане на кампании на национално и регионално ниво;
- Осигуряване на изследване и лечение на сексуално предавани инфекции;
- Създаване на подкрепяща среда за устойчив национален отговор на ХИВ и сексуално предаваните инфекции в България.
- Осигуряване на ефективно управление и координация на Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата.
- Своевременна диагностика и контрол на туберкулозата.
- Успешно лечение на туберкулозата в България.
- Успешно лечение и контрол на мултирезистентната и екстензивнорезистентната туберкулоза.
- Контрол на туберкулозата при децата.
- Намаляване на трансмисията на туберкулозата в местата за лишаване от свобода в България.
- Ограничаване разпространението на туберкулозата в ромска общност и групите в риск.
- Диагноза и лечение на лицата с латентна туберкулозна инфекция.
- Повишаване на осведомеността на широката общественост.

Централна доставка на биопродукти (ваксини за задължителни и целеви имунизации и биопродукти за постекспозиционна профилактика)

На основание чл. 58, ал. 2 и 3 и чл. 82, ал. 2, т. 1 от Закона за здравето (изменение, обн., ДВ, бр. 106 от 10.12.2013 г.) и Наредба № 15 от 12.05.2005 г. за имунизациите в Република България (обн., ДВ бр. 45/2005 г.), Министерство на здравеопазването отговаря за планирането и осигуряването на ваксини за извършване на задължителни и целеви имунизации и реимунизации срещу 14 заразни заболявания (туберкулоза, вирусен хепатит тип Б, дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит, хемофилус инфлуенце тип Б, пневмококи, морбили, епидемичен паротит, рубеола, бяс, Кримска-Конго хеморагична треска и коремен тиф), ППД туберкулин, биопродукти за извършване на постекспозиционна профилактика (специфични серуми против тетанус, дифтерия) и техническите средства за приложението им.

Прогнозните разходи за осигуряването на биопродукти през периода 2019 г. – 2021 г. са определени въз основа на пределно допустими цени от ПЛС и количествата, необходими за обхващане на подлежащите лица. Изчисленията на подлежащите (съгласно чл. 27 от Наредба 15 за имунизациите) се базират на прогнозната раждаемост от предходната година, информация за населението по възрастови групи, броя на приемите за всеки вид ваксина, броя на необхванатите подлежащи на имунизация през предходните години за всеки вид ваксина и по препоръка на СЗО е предвиден резерв от 15 % за ваксините, използвани за основните имунизации на деца до 2 годишна възраст, който гарантира стабилност и непрекъснатост на имунизационния процес, намалява рисковете от непредвидими обстоятелства като увеличаване на раждаемостта, невъзможност за изпълнение на договорите за доставки поради производствени проблеми и най-важното – за организиране на бърз отговор при неблагоприятна епидемична ситуация, застрашаваща общественото здраве.

За 2020 г. и 2021 г. прогнозните разходи са в размер на 45 000 000 лв. с ДДС за всяка година от периода,

Предоставяни по програмата продукти/услуги (администрирани разходни параграфи)

Национален план на Република България за готовност за грипна пандемия, безсрочен

Планът е приет с ПМС № 5 от 13.01.2006 г. и цели да осигури необходимият национален капацитет за подготовка на страната за посрещане на грипна пандемия и да се минимализират загуби от нея.

Предвидени дейности:

- закупуване на необходимите количества антивирусни препарати с цел поддържане на националния резерв, съгласно утвърдената през 2011 г. „ Концепция за създаване и поддържане на стратегически резерв на Република България от антивирусни средства за лечение и профилактика на грип;

- лабораторно доказване на циркулиращите сезонни грипни щамове съгласно изискванията на Европейската надзорна мрежа за грип към Европейския център за превенция и контрол на заболяванията – обезпечаване с диагностични тестове и консумативи на Националната референтна лаборатория по грип и ОРЗ в НЦЗПБ;

- актуализиране и техническа поддръжка на националната информационна система за надзор на грипа;

- повишаване нивото на подготовка на експертите от различни институции за готовността за изпълнение на националния пандемичен план чрез организиране и провеждане на национално симулационно упражнение със заинтересованите институции;

- участие на експерти в научните форуми по грип, организирани от ЕС и СЗО.

Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка, 2017 – 2020г.

Програмата е приема с Решение № 1/05.01.2017 г. на МС. Предвидените дейности включват:

- разработване, издаване и разпространение на различни информационни и учебни материали, включително аудио- и видеоклипове и филми за тежестта и разпространението на заболяването и за ефективността и профилактичния ефект на ваксините срещу РМШ, предназначени за нуждите на отделните целеви групи (момичета, родители, учители);

- провеждане на информационни кампании в сътрудничество с национални и местни медии за разясняване на риска от заболяването и необходимостта от защита чрез имунизация; провеждане на национални и регионални семинари за различните групи изпълнители с цел подобряване уменията им за работа с родителите за информиран и отговорен избор и промоция на имунопрофилактиката срещу РМШ и другите ваксинопредотвратими заболявания;

- идентифициране на подлежащите на имунизация от основната целева група с участието на здравни медиатори, пациентски и други неправителствени организации;

- постигане на високо ваксинално покритие на основната целева група за имунизация чрез прилагане на основната целева група на ваксини срещу РМШ, осигурени с публични средства;

- обучение, мотивиране и ангажиране на общопрактикуващите лекари като основни изпълнители на имунизацията.

Национална програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити в Република България, 2017-2021 г.

Националната програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити в Република България, 2017-2021 г. е приема с Решение № 8 от 06.01.2017 г. на Министерския съвет.

Предвидени дейности:

- провеждане на кампания за информиране на населението относно значението и естеството на ротавирусните инфекции, свързаните с тях гастроентерити и за профилактичния ефект на ваксините. Разработване, издаване и разпространение на информационни и учебни материали, включително аудио-визуални материали, съобразени с особеностите на целевите групи (родителни на новородените деца);

- постигане на високо ваксинално покритие при основните целеви групи срещу ротавирусни инфекции чрез осигуряване ниво на заплащане с публични средства на ваксината за основната целева група;

- провеждане на семинари за обучение на медицински специалисти, изпълнители по програмата, здравни медиатори, НПО по въпросите с тежестта на ротавирусните гастроентерити и необходимостта от профилактика.

Проект на Национална програма за профилактика и контрол на векторно-предавани трансмисивни инфекции при хората в Република България, 2019-2022 г.

Проектът е продължение на Национална програма за профилактика и контрол на векторно-предавани трансмисивни инфекции при хората в Република България, 2014-2018 г., приета с Решение № 173/28.03.2014 г. на МС и осигурява продължение на заложените в програмата дейности за нов четиригодишен период.

Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Р. България.

Националната програма има 9 оперативни цели:

1. Осигуряване на висококачествени интегрирани, ориентирани към пациента грижи и превенция на туберкулоза в цялата страна и осигуряване на ефективно управление и координация на Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата.
2. Своевременна диагностика и контрол на туберкулозата, използване на нови диагностични средства, интервенции, стратегии, осъществяване на научните изследвания и въвеждане на иновации.
3. Успешно лечение и контрол на туберкулозата, на мултирезистентната и екстензивнорезистентната туберкулоза в България.
4. Съвместни ТВ/HIV интервенции и успешно лечение на пациентите.
5. Контрол на туберкулозата при децата.
6. Намаляване на трансмисията на туберкулозата в местата за лишаване от свобода в България.
7. Ограничаване разпространението на туберкулозата чрез подобряване на обхвата на случаите с туберкулоза и успех от лечението сред групите в риск - ромско население, ИУН, бежанци и лица, търсещи убежище, пациенти с диабет и медицински персонал.
8. Диагноза и лечение на лицата с латентна туберкулозна инфекция.
9. Повишаване на осведомеността на широката общественост

Целеви групи, към които са насочени предоставяните по програмата продукти/услуги

- Болни с туберкулоза;
- Лица лишени от свобода;
- Ромска общност;
- Лица с наркотична зависимост;
- Лица с алкохолна зависимост;
- Бежанци и лица, търсещи убежище;
- Децата на улицата и млади хора в риск;
- Хора живеещи с ХИВ/СПИН;
- Медицински персонал от лечебните заведения за туберкулоза и от микробиологичните лаборатории за диагностика на туберкулозата;

- Хора с хронични заболявания - инсулинозависим тип диабет;
- Контактни лица на болни с активна туберкулоза;
- Лица с латентна туберкулозна инфекция.

Дейности свързани с програмата

- Диагностични дейности: извършване на клинични, инструментални, образни и лабораторни изследвания - закупуване на диагностикуми и консумативи за микроскопска и културелна диагностика на туберкулозата, тестване за лекарствена чувствителност и генетични изследвания за туберкулоза, за нуждите на Националната референтна лаборатория по туберкулоза към НЦЗПБ и на микробиологичните лаборатории в специализираните лечебни заведения;
- Осигуряване на Стрептомицин, неразрешен за употреба лекарствен продукт в Република България, за лечение на болни с туберкулоза;
- Осигуряване на лекарствени продукти с фиксирани дози за деца;
- Осигуряване на противотуберкулозни лекарствени продукти от втори ред: Амикацин, Левофлоксацин, Моксифлоксацин, Протионамид, Парааминосалицилова киселина (ПАСК), Циклозерин, Линезолид, Амоксицилин/Клавуланова киселина, неразрешени за употреба в Република България, за лечение на болни с мултирезистентна (MDR-TB) и екстензивнорезистентна туберкулоза (XDR-TB);
- Осигуряване на активно наблюдение (диспансеризация) на подлежащите лица: уведомление до лицата за явяване на контролни прегледи, извършване на контролни изследвания, контрол на провежданото лечение - осигуряване на Изониазид за провеждане на специфична химиопрофилактика на туберкулозата на лицата с латентна туберкулозна инфекция (ЛТБИ) за нуждите на специализираните лечебни заведения.

Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции.

Основната цел на програмата е да не се допусне епидемия от СПИН в страната, като се разшири обхвата на дейностите по превенция на ХИВ и се подобри качеството на живот на хората, живеещи в ХИВ. За тяхното постигане са заложили следните непосредствени цели:

Цел 1: Достигане до минимум 60 % покритие на групите в най-висок риск чрез запазване, разширяване и поддържане на целенасочени и непрекъснати интервенции за превенция на ХИВ с цел да се намали риска от инфектиране или предаване на ХИВ инфекцията

Цел 2: Намаление със 75 % на новите случаи на ХИВ инфекция.

Цел 3: Елиминиране на предаването на ХИВ инфекцията от майка на новородено.

Цел 4: До 2020 г. достигане до 90 % на дела на лицата, инфектирани с ХИВ, които знаят своя статус, включване на антиретровирусно лечение на 90 % от хората, живещи с ХИВ, които знаят своя статус и постигане на трайна вирусна супресия при тези на лечение.

Цел 5: Достигане през 2020 г. до 95 % от бременните жени с изследване за сифилис и до 90 % от бременните жени с изследване за ХИВ.

Цел 6: До 2020 г. намаляване до 90% на: случаите с вроден сифилис, на инфекциите, причинени от Трепонема палидум и на инфекциите, причинени от Найсерия гонорея спрямо нивата от 2015 г.

Цел 7: До 2020 г. осигуряване на защита и нулева дискриминация на хората, живеещи с ХИВ, и на лицата от групите в най-висок риск.

Целева група, към която са насочени предоставяните по програмата продукти/ услуги

Директни целеви групи:,,

- Лица, инжекционно употребяващи наркотици (ИУН);
- Мъже, които правят секс с мъже (МСМ);
- Маргинализирани етнически общности в риск;
- Лица, лишени от свобода;
- Лица, предлагащи сексуални услуги, и техните клиенти;
- Лица, търсещи и получили международна закрила, мигранти и мобилно население;
- Млади хора, деца и млади хора в риск;
- Хора, живеещи с ХИВ, и техните партньори и близки

Индиректни целеви групи:

- Партньори на хора, живеещи с ХИВ/СПИН;
- Медицински персонал в лечебните и здравни заведения;
- Персонал в местата за лишаване от свобода.

Дейности за предоставяне на продуктите/услугите

- Превенция на ХИВ и сексуално предавани инфекции сред групите в най-висок риск. Основните интервенции са насочени към превенцията на ХИВ сред групите в най-висок риск, осъществяване на интегриран подход за превенция на ХИВ и сексуално предавани инфекции и промоция на сексуално и репродуктивно здраве сред младите хора, превенция на ХИВ и сексуално предавани инфекции сред общото население, сигурност на кръвта и кръвните продукти, тъкани и органи, постекспозиционна профилактика (ПЕП) и универсални предпазни мерки, превенция на предаването на ХИВ инфекция от майка на дете.

- Политика на изследване за ХИВ. Основните стратегически интервенции са насочени към разширяване на достъпа до доброволно консултиране и изследване за ХИВ по инициатива на

клиентите и по препоръка на лечебните и здравните заведения, така че броят на ХИВ инфектираните лица в България, които знаят своя ХИВ статус да достигне 90%. Също така към разширяване на обхвата на изследванията за ХИВ и СПИ на бременни за превенция на перинаталната трансмисия на ХИВ инфекция, сифилис и други СПИ, създаване на благоприятна обществена среда за превантивни мерки за ограничаване разпространението на ХИВ инфекцията сред обществото като цяло, към комуникация за промяна на общественото съзнание и поведението – достигане до цялото общество.

- Политика на изследване и лечение на сексуално предавани инфекции. Ще бъде поставен основен фокус върху изграждането на мрежа от достъпни услуги за изследване и лечение на сексуално предавани инфекции; подобряване на качеството на лабораторната диагностика на сексуално предавани инфекции; усъвършенстване на нормативната база за диагностика и лечение на сексуално предавани инфекции и надграждане на информационна система за надзор, мониторинг и оценка на сексуално предавани инфекции.

- Осигуряване на качествено проследяване, лечение, грижи и подкрепа за хора, живеещи с ХИВ. Ще продължи изпълнението и финансирането на дейностите за лечение и грижи за хората, живеещи с ХИВ в лечебните заведения - въвеждане на комплексен (мултидисциплинарен) подход при медицинското обслужване на ХЖХИВ, създаване и поддържане на капацитет сред медицинските специалисти, укрепване на системата от специализирани центрове за лечение на ХИВ/СПИН. Ще се развиват дейностите за грижи и подкрепа за хората, живеещи с ХИВ в извън лечебните заведения - подкрепяща среда за ХЖХИВ и техните партньори и близки, информираност и премахване на стигмата и дискриминацията.

- Епидемиологичен надзор, мониторинг и оценка. Ще бъде укрепена институционалната и изпълнителска рамка за провеждане на ефективен епидемиологичен надзор, проучвания, мониторинг и оценка чрез: укрепване на националните референтни лаборатории за диагностика и мониторинг на ХИВ и СПИ, развиване на дейността на национални и регионални звена по ХИВ, туберкулоза и СПИ, поддържане на национална информационна система за ХИВ, туберкулоза и СПИ.

- Създаване на подкрепяща среда за устойчив национален отговор на ХИВ и сексуално предаваните инфекции в България. Ще се подкрепят дейности за укрепване на системата на здравеопазването и законодателната рамка по отношение на ХИВ и сексуално предаваните инфекции. Ще се постави основен акцент върху надграждане на мрежи и партньорства и развитие на гражданското общество с активното участие на Национален съвет за превенция на СПИН, туберкулоза и сексуално предавани инфекции, Регионалните здравни инспекции и общините.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.01.03-Бюджетна програма "Профилактика и надзор на заразните болести "	Отчет 2016 г.	Отчет 2017 г.	Закон 2018 г.	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.	Прогноза 2021 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	13 728,3	13 021,1	12 237,9	14 507,6	14 526,1	14 752,0
	Персонал	10 148,2	9 370,7	9 305,4	11 422,6	11 628,8	11 854,7
	Издържка	3 508,2	3 625,1	2 932,5	3 068,7	2 897,3	2 897,3
	Капиталови разходи	71,8	25,3	0,0	16,3	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	13 728,3	13 021,1	12 237,9	14 507,6	14 526,1	14 752,0
	Персонал	10 148,2	9 370,7	9 305,4	11 422,6	11 628,8	11 854,7
	Издържка	3 508,2	3 625,1	2 932,5	3 068,7	2 897,3	2 897,3
	Капиталови разходи	71,8	25,3	0,0	16,3	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	59 120,1	60 540,1	53 120,9	58 394,2	58 403,2	58 403,2
	1. Издържка	45 385,2	48 921,3	46 918,4	47 356,2	47 356,2	47 356,2
	от тях за:						
	Разходи за изпълнение на Национални програми	1 907,4	1 907,4	1 907,4	2 356,2	2 356,2	2 356,2
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	45 000,0	45 000,0	45 000,0	45 000,0	45 000,0	45 000,0
	2. Стипендии	25,8	19,3	28,5	48,0	57,0	57,0
	3. Субсидии за нефинансиви предприятия	518,0	453,1	0,0	0,0	0,0	0,0
	4. Субсидии за осъществяване на болнична помощ	11 306,1	9 910,6	6 174,0	10 990,0	10 990,0	10 990,0
	5. Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел	1 885,1	1 235,9	0,0	0,0	0,0	0,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	59 120,1	60 540,1	53 120,9	58 394,2	58 403,2	58 403,2
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	72 848,4	73 561,1	65 358,8	72 901,8	72 929,3	73 155,2
	Общо разходи (I.+II.+III.):	72 848,4	73 561,1	65 358,8	72 901,8	72 929,3	73 155,2
	Численост на щатния персонал	801	688	775	886	886	886
	Численост на извънщатния персонал	0	0	0	0	0	0

1600.01.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „НАМАЛЯВАНЕ ТЪРСЕНЕТО НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА“

Цели на бюджетната програма:

Ограничаване въвличавено на нови хора в злоупотребата с наркотични вещества, намаляване злоупотребата с наркотични вещества, използвани за медицински цели.

Организационни структури, участващи в програмата

Отдел “НВС“ в Д“ЛП“, отдел „Зависимости“ в Д“ППБЗ“,

Национален център по наркомании

Регионални здравни инспекции

Отговорност за изпълнението на програмата – Министерството на здравеопазването - Отдел “НВС“ в Дирекция „Лекарствена политика“, Отдел “Зависимости“ в дирекция „Промоция и профилактика на болестите и зависимостите“, Национален център по наркомании и Регионални здравни инспекции .

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.01.04 Бюджетна програма „Намаляване на търсенето на наркотични вещества“	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.
Усъвършенствани закони	бр.	1	1	1
Усъвършенствани наредби	бр.	5	4	4
Изготвени становища	бр.	20	20	20
Проведени заседания	бр.	10	10	10
Изготвени анализи и доклади	бр.	10	10	10
Извършени проверки на производители на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества.	бр.	8	8	8
Извършени проверки в аптеки и складове за търговия на едро с лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества.	бр.	2480	2500	2500
Извършени проверки на дейността на инспекторите по наркотични вещества в Регионалните здравни инспекции	бр.	10	8	8
Съставени протоколи от проверките	бр.	2498	2516	2516
Издадени лицензи за производство, търговия на едро и дребно по реда на ЗКНВП	бр.	400	400	400
	бр.	1000	1000	1000

Издадени разрешителни и разрешения за дейности по реда на ЗКНВП				
Вписани номера в регистрите	бр.	1400	1400	1400
Проведени семинари и работни срещи за оказване на методическо ръководство.	бр.	2	2	2
Участия в местни и международни форуми по наркотиците за повишаване на професионалната квалификация.	бр.	8	10	10

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Недостатъчно и нерегулярно финансиране на дейностите;

Информация за наличността и качеството на данните:

- По данни на Отдел “НВС“ в Дирекция „Лекарствена политика“, Отдел “Зависимости“ в дирекция „Промоция и профилактика на болестите и зависимостите“, Националния център по наркомании и Регионалните здравни инспекции;
- Национална програма за изпълнение на Плана за действие на Националната стратегия за борба с наркотиците (2014-2018г.)

Предоставяни по програмата продукти/услуги

Разработване и усъвършенстване на нормативната база в областта на наркотиците

Контрол по спазване изискванията на регулаторните режими, въведени от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (ЗКНВП)

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.01.04 - Бюджетна програма “Намаляване на търсенето на наркотични вещества”	Отчет 2016 г.	Отчет 2017 г.	Закон 2018 г.	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.	Прогноза 2021 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	463,3	610,0	621,3	667,3	667,3	769,0
	Персонал	369,1	463,9	477,2	462,5	462,5	564,2
	Издръжка	94,2	146,1	144,1	204,8	204,8	204,8
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	463,3	610,0	621,3	667,3	667,3	769,0
	Персонал	369,1	463,9	477,2	462,5	462,5	564,2
	Издръжка	94,2	146,1	144,1	204,8	204,8	204,8
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	571,4	663,3	760,0	890,0	890,0	890,0
	1. Издръжка	85,5	137,3	160,0	160,0	160,0	160,0
	от тях за:						
	Разходи за изпълнение на Национални програми	160,0	160,0	160,0	160,0	160,0	160,0
	2. Субсидии за осъществяване на болнична помощ	485,9	526,0	600,0	730,0	730,0	730,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	571,4	663,3	760,0	890,0	890,0	890,0
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	1 034,7	1 273,3	1 381,3	1 557,3	1 557,3	1 659,0
	Общо разходи (I.+II.+III.):	1 034,7	1 273,3	1 381,3	1 557,3	1 557,3	1 659,0
	Численост на щатния персонал	29	26	29	27	27	27
	Численост на извънщатния персонал	0	0	0	0	0	0

Планираните средства в бюджета за 2019 г. и актуализираната бюджетна прогноза за 2020 г. и 2021 г. са за обезпечаване на дейностите на Националния център по наркомании.

В рамките на тази програма се финансира изпълнението на дейности по Национална програма за изпълнение на Плана за действие на Националната стратегия за борба с наркотиците (2014-2018 г.) и средства за отпечатване на специални рецептурни бланки за предписване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества и специални формуляри за поръчка на наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества.

1600.02.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „КОНТРОЛ НА МЕДИЦИНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ, ЗДРАВНА ИНФОРМАЦИЯ И ЕЛЕКТРОННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”

Цели на бюджетната програма:

Стратегическа цел

Осигуряване на устойчиво управление на системата на здравеопазване и непрекъснато подобряване на качеството и безопасността на медицинското обслужване на гражданите чрез ефективни системи за събиране и обработване на информация и контрол и мониторинг на медицинските дейности.

Оперативни цели:

1. Осигуряване на качествена медико-статистическа база данни за здравния статус на населението и за ресурсите и дейността на лечебните заведения, отговаряща на нуждите на управлението и международния обмен на данни.

2. Усъвършенстване на механизмите за контрол и мониторинг върху дейността на лечебните заведения и на структурите, свързани със задължителното и доброволно здравно осигуряване;

3. Развитие на единна здравно-информационна система и електронно здравеопазване.

За постигането на националните здравни цели е необходимо компетентно и отговорно управление на националната здравна система на всички нива – национално, областно, общинско и институционално. Ролята на информацията за определяне на здравната политика и за приемане на добри управленски решения не подлежи на съмнение. Тя се засилва особено в условията на усложнени здравно-демографски характеристики на населението и икономическа криза, предполагащи непрекъснато нарастващи потребности от здравни услуги при изразен недостиг на средства, необходими за тяхното осигуряване. Затова задълбочените анализи на съществуващата медико-статистическа и икономическа информация за здравния статус на населението и състоянието на лечебната мрежа, трябва да са водещи при планирането и управлението на системата на здравеопазване на национално и регионално ниво. Те дават възможност да се обективизират специфичните характеристики на отделните медицински дейности и свързаните с тях здравни потребности, съществуващи проблеми и рискове, което от своя страна ще позволи да се планират политиките и да се прогнозираят свързаните с тях потребности от ресурси в краткосрочен и дългосрочен план.

Поради това една от основните задачи на програмата е информационното осигуряване на управлението на медицинските дейности чрез оптимално използване на съществуващите източници на информация и техният логически синтез и анализ, както и ускорено развитие на електронното здравеопазване.

На фона на бързото развитие на електронното здравеопазване в другите европейски държави, България все още не е изградила адекватна здравно-информационна система, която да осигури необходимата информация за нуждите на управлението и потребителите на здравни услуги, в т.ч. за изпълнение на ангажиментите на страната във връзка с трансграничния обмен на здравни данни. Наличните информационни системи и бази от данни не са системно интегрирани и не дават реална представа за общото състояние на системата на здравеопазването, което затруднява процеса на планиране на здравната политика.

България изостава в процеса на развитие на електронното здравеопазване не само по отношение на информационната здравна система, но и по отношение на другите елементи на

електронното здравеопазване, свързани с развитието на телемедицината, дистанционно наблюдение на пациенти и др.

Основен инструмент за осигуряване на ефективното функциониране на здравната система е интеграцията и свързаността в сферата на здравеопазването чрез създаване на Национална здравно-информационна система.

Изграждането ѝ ще осъществи връзката между множество разработени към момента системи, в различни организации в сферата на здравеопазването, между които НЗОК, доброволни дружества, национални центрове и изпълнителни агенции, лечебни заведения и др. Целта на интеграцията е обвързване на процесите в здравеопазването в единна система с възможност за обмен и контрол на информацията в реално време, включваща електронен пациентски запис, електронна автентификация, регистри на основните участници в системата на здравеопазването и обвързаност между тях.

Подобна интеграция е от изключителна важност и за подобряването на дейностите по организация, контрол, планиране и прогнозиране в системата на здравеопазването.

Електронното здравеопазване следва да се развие като основен инструмент за повишаване на ефективността и качеството на здравната система. То следва да допринася за повишаване на медицинската ефективност и качеството на медицинските решения чрез подобряване на информираността на лекарите за всички предшестващи болести и състояния на пациента; достъп до експертни системи; системи за контрол на лекарски решения, вкл. на рецепти; търсене на литература и доказателства; информация за близки и далечни резултати (качеството) на проведено лечение и др. Изграждането на Националната здравно-информационна система дава възможност да се извършват онлайн повече административни и здравни услуги в сектора, осигурява достъп до информация на пациента за собственото му здраве и подобрява взаимовръзките между отделните нива на системата, което е предпоставка за това финансовите процеси да бъдат прозрачни и лесни за проследимост, за анализиране и контрол.

Осигуряването чрез националната здравно-информационна система данни ще позволят всички показатели за измерване на качеството да се регистрират и анализират в желани периоди и разрези и да се използват за контрол и управление на процесите, свързани с качеството.

Възможностите на електронното здравеопазване за подобряване на контрола на качеството на здравната помощ следва да се интегрират с общият процес на контрол и мониторинг на качеството. Контролните органи на МЗ (ИА „Медицински одит“ и Регионалните здравни инспекции) и научните дружества ще играят важна роля в тази насока, като техните основни отговорности са: да разработят подходящи методи за оценка и контрол, приложими в лечебните заведения; да участват в провеждането на оценката на качеството на всички нива и в прегледа на общоприетите професионални норми и да осигуряват разпространение на научните резултати.

Крайно належащо е осигуряване на средства за повишаване на административния капацитет на ИАМО и РЗИ и повишаване на мотивацията на работещите в тях.

Дейностите за подобряване на качеството на предоставяните здравни услуги са свързани и с развитие на основните инструменти за гарантиране на качеството на медицинката помощ – медицинските стандарти и акредитацията, които следва непрекъснато да се усъвършенстват и да се използват пълноценно.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Медицински дейности“, МЗ

Дирекция „Международни проекти и електронно здравеопазване“, МЗ

Изпълнителна агенция Медицински одит“,

Регионални здравни инспекции

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на Министерство на здравеопазването, дирекция “Медицински дейности“, Дирекция „Международни проекти и електронно здравеопазване“, Изпълнителна агенция Медицински одити и Регионални здравни инспекции.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.02.01 Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.
Продукт/услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология				
1.Разработени стратегии, концепции, политики и др.	бр.	1	1	1
2.Разработени нови и актуализирани нормативни актове, в т.ч.:	бр.	15	15	15
-Национална здравна карта ¹	бр.	0	0	1
-Наредби за утвърждаване на медицински стандарти	бр.	8	5	5
-Наредби за утвърждаване на здравно-информационни стандарти	бр.	0	1	1
3.Разработени инструкции, указания, анализи и др.	бр.	3	2	2

¹ Мярка по Националната програма за реформи

4.Изготвяне на Национална оценка на удовлетвореността на пациентите ²	бр.	1	1	1
5.Изпълнявани проекти	бр.	3	2	2
Продукт/услуга:				
Регистрационен режим и разрешителен режим				
1.Подадени заявления за регистрация на ЛЗИБМП по чл.40 от ЗЛЗ	бр.	800	800	750
2.Издадени удостоверения за регистрация на ЛЗИБМП по чл.40 от ЗЛЗ	бр.	770	770	730
3.Подадени заявления за издаване на разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл.47 на ЗЛЗ	бр.	80	80	80
4.Издадени разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл.47 на ЗЛЗ	бр.	50	50	50
5.Отнети разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл.47 на ЗЛЗ*	бр.			
Продукт/услуга:				
Акредитация на лечебните заведения				
1.Лечебни заведения, заявили желание за акредитация	бр.	100	100	100
2.Проведени акредитационни оценки от експертна комисия	бр.	100	100	100
3.Заседания на Акредитационния съвет	бр.	20	20	20
-обучени експерти	бр.	50	40	40
Продукт/услуга				
Контрол за гарантиране правата на пациента				
1.Проверки от РЗИ по жалби и сигнали	бр.	1 600	1 600	1 600
2.Проверки на лицата, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве	бр.	200	200	200
3.Актове за административно нарушение /РЗИ /	бр.	100	100	100
4.Проверки от ИАМО по жалби и сигнали	бр.	500	500	500
5.Актове за установено административно нарушение/ИАМО/	бр.	300	300	300
Продукт/услуга				
Проверки за разходване средствата от държавния бюджет по реда на чл. 82 от ЗЗ				
1.Проверки от РЗИ	бр.	800	800	800
2.Проверки от ИАМО	бр.	50	50	50
Продукт/услуга				
Проверки за изпълнение на медицинските стандарти				

² Мярка по Националната програма за реформи

1.Проверки на РЗИ за изпълнение на медицинските стандарти /по наредба №49/	бр.	700	700	700
2.Проверки на РЗИ във връзка с разрешителния режим на лечебните заведения	бр.	300	300	300
3.Брой издадени Удостоверения от РЗИ по чл.47 от ЗЛЗ	бр.	200	200	200
4.Тематични проверки на ИАМО за изпълнение на медицинските стандарти	бр.	50	50	50
5.Предложения на ИАМО за отнемане на разрешения за лечебна дейност*	бр.			
Продукт/услуга				
Контрол на структурите на задължителното и доброволно здравно осигуряване				
1.Извършени проверки в НЗОК/РЗОК	бр.	10	10	10
2.Извършени проверки в ДЗОФ	бр.	10	10	10
Продукт/услуга				
Информационна и аналитична дейност, осъществявана от ИА,,МО“				
1.Водени регистри	бр.	3	3	3
2.Изготвени анализи и доклади	бр.	50	50	50
3.Изготвени предложения за промени в нормативната уредба	бр.	10	10	10
4.Проведени дискусии, обсъждания, конференции и др.	бр.	5	5	5
Продукт/услуга				
Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - събиране, обработка, отчитане и анализиране на информация от РЗИ				
1.Събрани и обработени годишни статистически отчети	бр.	25 000	25 000	25 000
2.Събрани и обработени оперативни статистически отчети	бр.	8 500	8 500	8 500
3.Обработени оперативни сведения и др. статистическа информация (съобщения, известия, информационни карти и др.)	бр.	80 000	80 000	80 000
4.Обработени отчети за финансиране на лечебните заведения по Методиката за субсидиране на преобразуваните лечебни заведения за болнична помощ	бр.	3 500	3 500	3 500
5.Изготвени справки и информации по искане на други органи и организации	бр.	3 000	3 000	3 000
6.Проверки на статистическата отчетност в лечебните заведения	бр.	3 500	3 500	3 500
7.Съставени актове за административни нарушения във връзка със статистическата отчетност	бр.	15	15	15

8.Разработени анализи, прогнози и оценки от РЗИ за здравно-демографските процеси на регионално ниво, необходими за формирането на националната и териториалната здравна политика;	бр.	100	100	100
Продукт/услуга Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - здравна статистика на базата на събиране, обработка, отчитане и анализиране на информацията от НЦОЗА				
1.Състояние и движение на населението	бр. (анализи)	5	5	5
2.Заболеваемост на населението	бр. (анализи)	7	7	7
3.Здравна мрежа	бр. (анализи)	2	2	2
4.Медицински персонал по видове и по видове леч. заведения	бр. (анализи)	1	1	1
5.Дейност на лечебните заведения	бр. (анализи)	1	1	1
6.Икономическа информация на лечебните заведения	бр. (анализи)	2	2	2
7.Международен преглед и съпоставка на информацията	бр. (анализи)	3	3	3
8.Програми за създаване и реализация на единна здравно-информационна система	бр.	1	1	1
9.Здравно информационни стандарти	бр.	2	2	2
10.Международни стандарти и норми, произтичащи от решения и резолюции на институциите на ЕС	бр.	2	2	1
11.Математически модели и прогнози за демографското и здравно състояние на населението и здравните дейности	бр.	1	1	1
12.Предоставяне на здравни данни за Световната здравна организация, Евростат и други международни организации	бр.	2	2	2
13.Статистически изследвания, необходими за създаване на национална и европейска статистическа информация	бр.	10	10	15
14.Методологична и методическа помощ на структурите на националната система на здравеопазване по отношение на информационното осигуряване и медицинската документация;	бр. съвещания , указания	40	40	40
Продукт/услуга Внедряване на ДСГ				

1.Адаптация на класификационната система	бр.	1	1	1
2.Сервизно и гаранционно обслужване на системата	лв.	130 000	130 000	130 000
3.Осигуряване поток от данни	бр.	12	12	12
4.Изработване на относителни тегла	бр. (анализ)	1	1	1
5.Обучение на обучители, кодировчици, мениджъри	бр.	400	400	400
6.Изчисляване цени на ДСГ	бр. (анализи)	2	2	1
7.Изготвени указания за кодиране на икономическа информация	бр.	1	1	1
8.Работни срещи с директори на Л.З.Б.П.	бр.	4	4	5
9.Изготвени анализи	бр.	1	1	1
Продукт/услуга				
Поддржане на полицев регистри и база данни				
1.Националния раков регистър	бр.	1	1	1
2.Национална база данни на болните с диабет	бр.	1	1	1
3.Бази и регистри от здравни данни на НЦОЗА	бр.	4	4	4
Продукт/услуга				
Електронно здравеопазване				
1.Провеждане на Национална стратегия за електронно здравеопазване	бр.	1	1	1
2.Разработване и прилагане на концепция за развитие на телемедицината в Република България и мобилните устройства (mHealth)	бр.	1	1	1
3.Въвеждане на система за оценка на качеството и безопасността на медицинското обслужване	бр.	1		
4.Изграждане експертна фармакотерапевтична система (ЕФТС), подпомагаща и контролираща клиничните решения	бр.			1
5.Изграждане на среда за единен достъп до образна диагностика и интеграцията и с НЗИС	бр.			1
6.Разработване на електронни административни услуги	бр.		1	1
7.Разработване на система Превенция и промоция на здравето	бр.		1	
8.Разработване на електронни регистри	бр.		1	

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с настъпване на промени в политическата ситуация и в общата нормативна уредба на страната. Сериозен риск се явява невъзможността за усвояване на средства от оперативните програми на ЕС за изграждане на Националната информационна система и повишаване на административния капацитет на контролните органи на МЗ. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от отчетните документи, събирани от компетентните дирекции в МЗ, ИАМО, РЗИ и НЦОЗА. Информацията се анализира от дирекция „Медицински дейности“, дирекция „Планиране, анализ и контрол“ и дирекция „Международни проекти и електронно здравеопазване.

Предоставяни по програмата продукти/услуги

Продукт/ услуга „Разработване на политики, Разработване на политики, нормативно регулиране и методология“

Дейности:

- разработване на стратегии, концепции, политики и др.
- разработване на нормативни актове;
- разработване на инструкции, указания, анализи и др.;
- разработване и участие в осъществяването на проекти.

Продукт/услуга „Регистрационен режим и разрешителен режим“

Дейности:

- изпълнение на административни процедури по регистрация на лечебни заведения за извънболнична помощ по реда на чл.40 от ЗЛЗ
- водене на регистър на лечебните заведения за извънболнична помощ издаване на разрешение за осъществяване на лечебна дейност по реда на чл.47 т ЗЛЗ
- водене на регистър на лечебните заведения за болнична помощ центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи и диализните центрове.

-

Продукт/услуга „Акредитация“

Дейности:

- осигуряване на функционирането на Акредитационен съвет
- администриране на подадените заявления за акредитация
- извършване на оценка от експертна комисия
- представяне на резултатите от оценката пред Акредитационен съвет
- изготвяне на административен акт за присъдена акредитационна оценка
- периодично обучение на експертите по акредитация

Продукт/услуга „Контрол на гарантиране на правата на пациента“ включва дейности, свързани с осъществяване на проверки за спазване правата на пациентите, включително и проверки в рамките на процедури за признаване на организации за защита правата на пациентите за представителни и свързаните с тях процедури при установено административно нарушение.

Продукт/услуга „Проверки за разходване средствата от държавния бюджет по реда на чл. 82 от ЗЗ“ включва дейности по извършване на проверките за разходване на средствата от държавния бюджет по реда на чл. 82 от Закона за здравето се извършват от регионалните здравни инспекции и ИА „МО“.

Продукт/услуга „Проверки на изпълнението на медицинските стандарти“ включва дейности по извършване на проверки на изпълнението на медицинските стандарти от РЗИ и ИА „МО“, в т.ч. проверки за изпълнение на медицинските стандарти във връзка с разрешителния режим на лечебните заведения.

Продукт/услуга „Информационна и аналитична дейност, осъществявана от ИА„МО“ включва дейности по поддържане на регистри, изготвяне на доклади и анализи и др.

Продукт/услуга „Контрол на структурите на задължителното и доброволно здравно осигуряване“ включва дейности по извършване на проверки на на структурите на задължителното и доброволното здравно осигуряване се осъществява от АИ „МО“.

Продукт/услуга: Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - събиране, обработка, отчитане и анализиране на информацията от РЗИ

Дейности:

- Методична помощ и контрол от РЗИ на лечебните и здравни заведения ;
- Събиране, обработка и предоставяне на медико-статистическа информация за финансовите и материалните ресурси и дейностите на лечебните и здравни заведения“;
- Анализи, прогнози и оценки за здравно-демографските процеси;
- Събиране, обработване, контрол и предоставяне в МЗ на справка за натуралните показатели в делигираните от държавата дейности от РЗИ;

Продукт/услуга „Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - здравна

статистика на базата на събиране, обработка, отчитане и анализиране на информацията за страната от НЦОЗА“ включва дейността на НЦОЗА по информационното осигуряване на системата на здравеопазването, здравната статистика и анализа на информацията за нуждите на управлението.

Продукт/услуга „Внедряване на ДСГ“ включва дейността на НЦОЗА по изготвяне на методология за въвеждане на ДСГ в българската система на здравеопазване.

Продукт/услуга „Поддържане на полицеви регистри и база данни включва дейности по поддържане на създадените полицеви регистри и базите данни в тях.

Принос за изпълнение на целите на програмата ще имат операции, реализирани по линия на Оперативна програма „Добро управление ” 2014-2020 г.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.02.01 – Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”	Отчет 2016 г.	Отчет 2017 г.	Закон 2018 г.	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.	Прогноза 2021 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	7 403,7	7 315,6	8 043,9	8 412,6	8 531,9	8 644,2
	Персонал	5 809,0	5 853,0	6 546,9	6 904,8	7 024,1	7 136,4
	Издръжка	1 594,6	1 462,6	1 497,0	1 507,8	1 507,8	1 507,8
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	7 403,7	7 315,6	8 043,9	8 412,6	8 531,9	8 644,2
	Персонал	5 809,0	5 853,0	6 546,9	6 904,8	7 024,1	7 136,4
	Издръжка	1 594,6	1 462,6	1 497,0	1 507,8	1 507,8	1 507,8
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	2,9	11,8	0,0	9 014,0	9 014,0	9 014,0
	1. Издръжка	0,0	0,0	0,0	9 000,0	9 000,0	9 000,0
	от тях за:						
	Разходи за придобиване на специалност	0,0	0,0	0,0	9 000,0	9 000,0	9 000,0
	2. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	2,9	11,8	0,0	14,0	14,0	14,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	Общо администрирани разходи (II.+III.):	2,9	11,8	0,0	9 014,0	9 014,0	9 014,0
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	7 406,5	7 327,4	8 043,9	17 426,6	17 545,9	17 658,2
	Общо разходи (I.+II.+III.):	7 406,5	7 327,4	8 043,9	17 426,6	17 545,9	17 658,2
	Численост на щатния персонал	486	437	409	450	450	450
	Численост на извънщатния персонал	4	3	4	4	4	4

1600.02.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ НА СПЕЦИФИЧНИ ГРУПИ ОТ НАСЕЛЕНИЕТО”

Цели на бюджетната програма:

Осигуряване лечението на специфични групи от населението чрез финансиране извън обхвата на задължителното здравно осигуряване или поради приоритетен здравен проблем.

Оперативни цели

Развитие на дейностите по трансплантация на органи, в т.ч. повишаване на броя извършени трансплантации; осигуряване на качество на трансплантацията и безопасност; повишаване на броя донори; повишаване на преживяемостта след извършване на трансплантации – през първата и всяка следваща година.

Развитие на дейностите по трансплантация на стволови клетки и осигуряване на медицински изделия.

Подобряване на достъпа до медицински дейности, свързани със социалнозначими заболявания и специфични здравни проблеми извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Осигуряване на достъп на български граждани над 18-годишна възраст до методи на лечение, което не се осъществява или не може да се осъществи своевременно в страната; Осигуряване на качествена медицинска експертиза.

Осигуряване на качествена медицинска експертиза.

Програмата е насочена към развитието на дейностите, свързани с трансплантация на тъкани, органи и клетки и осигуряване на достъп на максимален брой нуждаещи се граждани до трансплантационно лечение в страната и чужбина и необходимото последващо наблюдение в посттрансплантационния период.

Трансплантацията на органи, тъкани и клетки е предизвикателство за всяка развита съвременна здравна система. Развитието на трансплантационната дейност изисква ясна нормативна уредба, осигурен финансов ресурс, високо квалифицирани медицински специалисти от различни медицински специалности и не на последно място много добра организация. В последните години успоредно с постигнатите успехи с областта на трансплантацията като метод на лечение, расте и броят на пациентите, които се нуждаят от този вид лечение.

Основен проблем за развитието на трансплантациите в България е липсата на достатъчно донори, като въпреки тенденцията на увеличение през последните години, България все още е на едно от последните места по донорството в Европа.

Донорството е съществена и неизменна част от трансплантациите, резултат на най-съвременните постижения в медицината, но същевременно и отражение на обществените нагласи, ценности и норми. Ето защо акцента върху мерките за увеличаване на трансплантациите включват и развитието на донорската култура и увеличаване на донорството в рамките на утвърдените законови, морални и етични норми.

Необходими са и мерки свързани с подобряването на системата за скрининг в донорските бази и изграждането на национална система за активен скрининг. Това налага развитие на капацитета на донорските бази и трансплантационните центрове и механизмите за финансиране на трансплантациите, в т.ч. осигуряване на обучение и мотивация на специалистите, участващи в целия процес.

Особено важно за развитието на трансплантациите в България е усъвършенстването на организацията и координацията на трансплантационния процес и подобряване на контрола по изпълнението на всички изисквания, гарантиращи качество и безопасност на трансплантациите, осъществявани от Изпълнителната агенция по трансплантации.

Акцент в програмата е развитието на дейностите по трансплантация на стволови клетки, в т.ч. в детската възраст.

Освен трансплантациите, чрез програмата се осигурява диагностика и лечение на специфични групи пациенти в страната и чужбина, които се нуждаят от специфични медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване – пациенти със специфични заболявания, ветерани от войните и др. Чрез програмата се осигурява субсидиране на лечебни заведения за болнична помощ в отдалечени и труднодостъпни райони за предоставяне на медицински грижи извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, в т.ч. продължително лечение на пациенти с хронични заболявания.

В рамките на програмата се осигурява финансиране на дейностите по медицинска експертиза на работоспособността, осъществявана от ТЕЛК и НЕЛК.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Медицински дейности“, МЗ

Комисия за лечение в чужбина към Министерство на здравеопазването,

Изпълнителна агенция за трансплантации,

Национална експертна лекарска комисия,

Лечебни заведения за болнична помощ.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на Министерство на здравеопазването, Дирекция “Медицински дейности“ и Комисията за лечение в чужбина към МЗ, Изпълнителна агенция за трансплантации и Национална експертна лекарска комисия.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.02.02 Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	Целева стойност			
	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.	Прогноза 2021 г.
Показатели за изпълнение				
Продукт/услуга:				
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология				
1.Разработени нови и актуализирани нормативни актове	бр.	2	2	2
2.Разработени инструкции, указания и др.	бр.	3	3	2
Продукт/услуга – Осигуряване на дейностите, свързани с трансплантация на органи, тъкани и клетки				
1.Лица включени в служебния регистър за трансплантация	бр.	1 150	1 200	1 250
2.Лица включени през настоящата година	бр.	220	220	220
3.Имунологични изследвания за включване в служебния регистър	бр.	700	700	700
4.Имунологични изследвания за актуализиране на имунологичния статус на включените в служебния регистър	бр.	2 800	3 000	3 000
5.Осъществени трансплантации на органи, от тях:	бр.	100	100	100
-Бъбрек	бр.	60	65	65
-Сърце	бр.	10	10	10
-Черен дроб	бр.	20	20	20
-Бял дроб	бр.	2	2	2
-Панкреас	бр.	0	0	0
-Тънки черва	бр.	0	0	0

6.Брой донори, от тях:	бр.	55	55	60
-живи	бр.	15	15	15
7.Осъществени трансплантации на тъкани и клетки, от тях:	бр.	450	550	650
-автоложни трансплантации	бр.	100	100	100
-алогенни трансплантации	бр.	350	450	550
8.Осъществен транспорт на стволови клетки	бр.	20	25	30
9.Изследвания в следтрансплантационния период през първата година от трансплантацията	бр.	1 800	1 900	2 000
10.Лица, наблюдавани в следтрансплантационния период през първата година от трансплантацията	бр.	200	250	250
11.Изследвания в следтрансплантационния период през всяка следваща година от трансплантацията	бр.	5 800	5 800	5 800
12.Лица, наблюдавани през всяка следваща година от трансплантацията	бр.	700	750	800
13.Възстановяване на разходите от временна нетрудоспособност на живите донори	бр.	10	10	10
14.Възстановяване на транспортни разходи на живи донори	бр.	15	15	15
Продукт/услуга - Осигуряване на лечение в чужбина на български граждани над 18-годишна възраст извън обхвата на задължителното здравно осигуряване				
1.Брой лица, кандидатствали за осигуряване на лечение в чужбина, в т.ч.	бр.	50	50	50
за трансплантации	бр.	20	25	30
2.Брой лица, получили разрешение на финансиране на лечение в чужбина, в т.ч.	бр.	30	30	30
за трансплантации	бр.	15	15	10
3.Заседания на КЛЧ	бр.	50	50	50
4.Експертни мнения на външни експерти	бр.	50	50	50
Продукт/услуга – Осигуряване на лечение на специфични заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване				
1.Брой пациенти, на които са осигурени лекарствени продукти за лечение на вродени коагулопатии	бр.	150	150	150
2.Брой пациенти, на които са осигурени лекарствени продукти за парентерално хранене на пациенти със „синдром на късото черво“	бр.	3	3	3
3.Брой пациенти, на които е осигурено продължаващо лечение и рехабилитация на пациенти с туберкулоза и неспецифични белодробни заболявания	бр.	7 500	7 500	7 300
4.Брой пациенти с проведени процедури по терапевтична афереза	бр.	120	120	120
5.Брой пациенти с проведени процедури по бъбречно-заместителна терапия	бр.	220	220	220

Продукт/услуга – Осигуряване на допълнителни медицински дейности на ветераните от войните, военноинвалиди и военнопострадали				
1.Брой ветерани от войните, на които са осигурени медицински изделия (изкуствени стави и остеосинтезни материали)	бр.	10	10	10
2.Брой ветерани от войните, на които са осигурени медицински изделия (очни лещи и високсубстанция) при оперативно отстраняване на катаракта	бр.	5	5	5
3.Брой ветерани от войните, на които са осигурени медицински изделия при ветераните (меш /платно за пластика на коремна стена) при оперативни процедури при хернии	бр.	5	5	5
4.Брой ветерани от войните, на които са осигурени медико-диагностични дейности с прилагане на контраст	бр.	5	5	5
5.Брой ветерани от войните, на които са осигурени отдих и лечение	бр.	30	20	15
6.Брой военноинвалиди и военнопострадали, на които са осигурени отдих, профилактика и рехабилитация	бр.	50	40	30
Продукт/услуга Осигуряване на медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване за пациенти в отдалечени и труднодостъпни райони				
1.Брой субсидирани лечебни заведения	бр.	75	75	75
2.Обслужвано население от субсидираните болници	бр.	2 000 000	2 000 000	2 000 000
3.Брой преминали пациенти	бр.	150 000	150 000	150 000
4.Брой проведени леглодни	бр.	650 000	650 000	650 000
Продукт/услуга Експертиза на трайно намалената работоспособност				
1.Брой постъпили заявления в РКМЕ	бр.	170 000	170 000	17 0 000
2.Брой лица, получили експертни решения за трайна неработоспособност от ТЕЛК	бр.	200 000	200 000	200 000
3.Брой домашни посещения на ТЕЛК	бр.	5 000	5 000	5 000
4.Извършен транспорт за домашни посещения	Км	90 500	90 500	90 000
5.Брой обжалвани експертни решения на ТЕЛК*	бр.			
6.Брой отменени експертни решения на ТЕЛК*	бр.			
7.Брой лица, получили експертни решения за трайна неработоспособност от НЕЛК	бр.	10 200	10 200	10 200
8.Брой обжалвани експертни решения на НЕЛК*	бр.			
9.Брой отменени експертни решения на НЕЛК*	бр.			
10. Извършени обучения/работни съвещания/	бр.	90	90	90
Продукт/услуга Контрол на експертизата на работоспособността				

1.Проверки по сигнали и жалби	бр.	3 000	3 000	3 000
2.Проверки по организацията и качеството на експертната дейност на ТЕЛК и качеството на експертизата на временната неработоспособност и работата на ЛКК, личните лекари	бр.	130	130	130

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с настъпване на промени в политическата ситуация и в общата нормативна уредба на страната. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до недостиг на финансови средства и напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична в дирекция „Медицински дейности“, дирекция „Планиране, анализ и контрол“ и Комисия за лечение в чужбина към Министерство на здравеопазването, Изпълнителна агенция по трансплантация, Национална експертна лекарска комисия.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели от дирекция „Медицински дейности“, дирекция „Планиране, анализ и контрол“ и Комисия за лечение в чужбина към Министерство на здравеопазването, Изпълнителна агенция по трансплантация, Национална експертна лекарска комисия.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Продукт/ услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология

Дейности:

- Разработване на нормативни актове, указания и методики, изготвяне на анализи;
- Контрол по спазване на изискванията, проверка на жалби и сигнали;

Продукт/услуга: Експертиза на трайно намалената работоспособност

Дейности:

- Приемане и обработка на документи в РКМЕ на РЗИ
- Осъществяване на медицинска експертиза от ТЕЛК
- Осъществяване медицинска експертиза от НЕЛК
- Обучение на персонала в ТЕЛК и НЕЛК

Продукт/услуга: Контрол на експертизата на работоспособността

- Извършване на проверки съгласно разпоредбите на чл. 112 от Закона за здравето и административнонаказателна дейност.

Продукт/услуга: Осигуряване на дейностите, свързани с трансплантация на органи, тъкани и клетки

Дейности:

- Поддържане на служебен регистър на ИАТ.
- Осъществяване на трансплантации на органи, тъкани и клетки
- Изследвания в следтрансплантационния период
- Възстановяване на разходите на живите донори

Предоставяни по програмата продукти/услуги (администрирани разходни параграфи)

Продукт/услуга: Осигуряване на лечение на специфични заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване

Дейности:

- Осигуряване на лекарствени продукти за лечение на вродени коагулопатии
- Осигуряване на лекарствени продукти за парентерално хранене на пациенти със „синдром на късото черво“
- Осигуряване на продължаващо лечение и рехабилитация на пациенти с туберкулоза и неспецифични белодробни заболявания
- терапевтична афереза
- бъбречно-заместителна терапия

Продукт/услуга: Осигуряване на допълнителни медицински дейности на ветераните от войните, военноинвалиди и военнопострадали

Дейности:

- Осигуряване на медицински изделия (изкуствени стави и остеосинтезни материали)
- Осигуряване на медицински изделия (очни лещи и високсубстанция) при оперативно отстраняване на катаракта
- Осигуряване на медицински изделия при ветераните (меш /платно за пластика на коремна стена) при оперативни процедури при хернии
- Осигуряване на медико-диагностични дейности с прилагане на контраст
- Осигуряване на отпих и лечение на ветерани
- Осигуряване на отпих, профилактика и рехабилитация на военноинвалиди и военнопострадали.

Продукт/услуга: Осигуряване на медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване за пациенти в отдалечени и труднодостъпни райони

Дейности:

- Субсидиране за поддържане на капацитет

- Осъществяване на продължително лечение на пациенти с хронични заболявания

Продукт/услуга: Подобряване качеството на медицински дейности в лечебните заведения с държавно участие в капитала

Дейности:

- Субсидиране за въвеждане на нови методи и подходи за иновативни инвестиции в университетските и многопрофилните болници на областно ниво;

- Развитие на приоритетни направления в болничната помощ с оглед задоволяване на специфични здравни потребности – трансплантация, диализно лечение, ендоваскуларна терапия, неврохирургия, кардиохирургия и др.

- Реновиране на инфраструктурата на лечебните заведения с държавно участие в капитала

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.02.02 – Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	Отчет	Отчет	Закон	Бюджет	Прогноза	Прогноза
		2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	7 288,3	4 638,7	7 271,5	15 059,9	15 095,4	15 319,8
	Персонал	2 297,5	2 565,0	2 709,6	2 753,0	2 772,2	2 796,6
	Издръжка	3 146,5	1 412,8	1 561,9	1 623,2	1 623,2	1 623,2
	Капиталови разходи	1 844,2	661,0	3 000,0	10 683,7	10 700,0	10 900,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	7 288,3	4 638,7	7 271,5	15 059,9	15 095,4	15 319,8
	Персонал	2 297,5	2 565,0	2 709,6	2 753,0	2 772,2	2 796,6
	Издръжка	3 146,5	1 412,8	1 561,9	1 623,2	1 623,2	1 623,2
	Капиталови разходи	1 844,2	661,0	3 000,0	10 683,7	10 700,0	10 900,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	43 145,4	41 473,5	39 226,0	35 350,0	35 350,0	35 150,0
	1. Издръжка	2 241,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	от тях за:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	2 241,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2. Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	56,3	323,5	2 800,0	800,0	800,0	800,0
	3. Субсидии за осъществяване на болнична помощ	20 876,1	29 586,2	27 526,0	25 350,0	25 350,0	25 350,0
	4. Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел	45,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	5. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	160,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	6. Капиталови трансфери	19 811,2	11 563,8	8 900,0	9 200,0	9 200,0	9 000,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	43 145,4	41 473,5	39 226,0	35 350,0	35 350,0	35 150,0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	50 433,7	46 112,1	46 497,5	50 409,9	50 445,4	50 469,8
	Общо разходи (I.+II.+III.):	50 433,7	46 112,1	46 497,5	50 409,9	50 445,4	50 469,8
	Численост на шатния персонал	145	152	174	153	85	85
	Численост на извъншатния персонал	3	3	3	3	3	3

Планираните средства в бюджета за 2019 г. и прогнозата за 2020 г. и 2021 г. са предвидени за обезпечаване на дейностите на Изпълнителна агенция по трансплантации и Национална експертна лекарска комисия

Предвидено е и финансиране на лечебните заведения за болнична помощ за някои изпълнявани от тях дейности.

1600.02.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ”

Цели на бюджетната програма:

Стратегическа цел

Осигуряване на българските граждани и лицата, пребиваващи на територията на Република България на своевременна, достъпна и качествена медицинска помощ при спешни състояния и бедствия, аварии и катастрофи.

Оперативни цели:

Осигуряване на равнопоставен достъп на населението до спешна медицинска помощ, съответстваща на най-добрите европейски практики и изисквания за качество и безопасност.

Подобряване на системата за финансиране на спешната помощ и гарантиране на нейната кадрова и материална-техническа осигуреност.

Системата за спешна медицинска помощ в България е неразделна част от общата здравна система и следва да се разглежда като функционално обединение на дейности и структури във връзка с диагностиката и лечението на лица със спешни състояния, осъществявани в извънболнични и болнични условия.

Извършените през последните 25 години реформи в извънболничната и болнична помощ изцяло промениха структурата, организацията, управлението и начина на финансиране на здравната система. В резултат на това възникнаха редица проблеми и се нарушиха взаимовръзките

между съществуващата система за спешна медицинска помощ, финансирана и организирана от държавата и останалите структури на здравната система, явяващи се самостоятелни субекти с пазарна ориентация, в т.ч. частни, финансирани основно чрез системата на задължителното здравно осигуряване.

Извънболничната помощ не развива своя капацитет за осигуряване на непрекъснат достъп на пациентите до първична и специализирана помощ, особено в труднодостъпните и отдалечени места. Голяма част от лечебните заведения за болнична помощ не разполагат със структури за прием на спешни пациенти, както и капацитет за тяхното обслужване – малки общински и частни болници, специализирани лечебни заведения.

Съществуващите спешни отделения не са добре обезпечени кадрово, технологично и финансово. Наблюдават се негативни тенденции на подбор на хоспитализираните болни и липса на мотивация за прием на тежки случаи, които разходват значителни средства. Липсата на функционални връзки между отделните лечебни заведения и на адекватна нормативна уредба затруднява пътя на спешния пациент на съответните нива на обслужване и нарушава непрекъснатостта на медицинската помощ.

Направеният анализ на системата за спешна медицинска помощ показва големи дисбаланси в осигуреността и използваемостта както на извънболнично, така и на болнично ниво. Налице са значими различия в използването на екипите, наличните финансови ресурси и общите равнища на производителността.

За удовлетворяване на обществените очаквания и опазване на здравето на българските граждани следва да бъде осигурен равнопоставен достъп до спешна медицинска помощ, съответстваща на най-добрите европейски практики и изисквания за своевременност, непрекъснатост, достатъчност, качество и безопасност.

За реализацията на тази цел следва да се въведе интегриран модел за обслужване на спешни пациенти в равнопоставени структури за извънболнична и болнична помощ чрез укрепване на сега съществуващите центрове за спешна медицинска помощ и чрез функционално обособяване на специализирани спешни структури към определени болници, гарантиращи непрекъснатост и високо качество на спешната медицинска помощ.

Изграждането на модела за интегрирана система за спешна медицинска помощ следва да се реализира в съответствие с Визията в приетата Концепция за развитие на системата за спешна медицинска помощ „до 2020 г. България да е държава с развита модерна спешна медицинска помощ, съпоставима с европейските модели и съобразена с националните особености, която има своя значителен принос за повишаване на качеството на човешкия капитал и постигане на европейските цели за интелигентен, устойчив, приобщаващ и териториално балансиран икономически растеж.”

Това предполага цялостно реструктуриране на центрoвете за спешна медицинска помощ чрез преразпределение на районите на обслужване на мобилните екипи и изграждане на мрежа от филиали, разполагащи с възможности за оказване на определено ниво на спешна медицинска помощ на място. Системата от точки за местоположение на спешните екипи следва да се изгради на територията на страната без оглед на административното деление и при максимално покриване на населените места с райони на обслужване от минимум два мобилни екипа.

В болничната част на системата следва да се подкрепят лечебните заведения, отговорни за осигуряването на безотказен прием на спешни пациенти, в т.ч. специализирани спешни центрове (травма центрове; кардиоцентрове, мозъчно-съдови „stroke” центрове, центрове за лечение на термична травма; токсикологични центрове и др.) на областно, регионално и национално ниво.

Създадената мрежа от извънболнични и болнични спешни структури следва да функционира на базата на строго регламентирани изисквания за път на спешния пациент в рамките на системата за спешна медицинска помощ. Всички структури на системата за спешна помощ трябва да бъдат подкрепени с инвестиции в инфраструктурата, осигуряващи високо ниво на технологично оборудване на всяко място за обслужване на спешните пациенти – мобилно оборудване за работа на терен, санитарни превозни средства, филиали за спешна медицинска помощ и спешни болнични структури.

В тази връзка от изключително важно значение е да бъдат осигурени възможности за специализиран санитарен транспорт за труднодостъпни региони (въздушен, воден, високопланински верижен и др.)

Развитието на възможностите за телемедицина и комуникационно-информационното осигуряване на дейностите също следва да бъдат обект на приоритетно планиране, в т.ч. осигуряване на информационна свързаност между информационните системи на ЦСМП и Националната система за спешни повиквания тел.112.

За осигуряване на ефективна организация, координация и управление на интегрираната система за спешна медицинска помощ е необходимо изграждане на национален координационен център, който да осъществява и интеграцията с останалите структури на националната система за спешни повиквания.

Особени усилия следва да бъдат положени за осигуряване на необходимите човешки ресурси за системата за спешна медицинска помощ. Това налага прилагането на комплекс от мерки за обучение и интегриране в дейността на спешните екипи на парамедицински персонал и въвеждане на система за непрекъснато обучение и оценка на знанията и уменията на работещите в системата. Тези мерки следва да бъдат подкрепени с устойчиво финансиране на структурите, осъществяващи спешна медицинска помощ, гарантиращо поддържането на необходимия капацитет и отчитащо

обема и нивото на обслужване на спешните случаи, както и поетапно увеличение на възнагражденията на персонала, работещ в системата за спешна медицинска помощ.

Развитието на системата за спешна помощ трябва да бъде осъществявано в контекста на създаване на необходимите условия за повишаване на ефективността на болничния сектор с очаквани ефекти от намаляване на хоспитализациите и болничните престои.

Организационни структури, участващи в програмата

Отдел „Спешна медицинска помощ и специализирани медицински дейности“ към Дирекция „Медицински дейности“, МЗ

Центрове за спешна медицинска помощ,

Национален център за обучение и квалификация в системата за спешна помощ

Лечебни заведения за болнична помощ с разкрити спешни отделения.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на Министерство на здравеопазването, Дирекция “Медицински дейности“, Центрове за спешна медицинска помощ, Национален център за обучение и квалификация в системата за спешна помощ и лечебни заведения за болнична помощ с разкрити спешни отделения.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.02.03 Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ ”	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.
<u>Продукт/услуга:</u> Разработване на политики, нормативно регулиране и методология на системата за спешна медицинска помощ				
Разработени нови и актуализирани нормативни актове, в т.ч.	бр.	5	4	1
Разработване на ³ : - методика за субсидиране на спешните отделения в болниците - Наредба за спешната медицинска помощ - Актуализация на Правилника за устройството и дейността на ЦСМП - медицински стандарт „Спешна медицинска помощ“ - медицински стандарт „Спешна медицина“	бр.	1	1	1

³ Мярка от националната програма за реформи

Обработени отчети за дейността на ЦСМП		650	650	650
Изготвени обобщени отчети и анализи	бр.	56	56	56
Проведени работни срещи		2	2	2
Атестирани директори на ЦСМП		27	27	27
Продукт/услуга: Обучение на персонала				
Проведени обучителни мероприятия	бр.	60	60	60
работещи в ЦСМП, преминали обучение	бр.	500	500	500
работещи в СО, преминали обучение	бр.	100	100	100
Продукт/услуга: Осигуряване на спешна медицинска помощ на внезапно заболели и пострадали лица, както и такива при които не може да се прецени състоянието				
1.приети повиквания	бр.	800 000	800 000	800 000
2.Изпълнени повиквания за	бр.	800 000	800 000	800 000
-спешни повиквания				
-обслужени пациенти при спешни повиквания				
-изминати км за изпълнение на повиквания	км			
3.Извършени амбулаторни прегледи	бр.	600 000	600 000	600 000
4.Извършени реанимации	бр.	3 550	3 550	3 600
5.Хоспитализирани пациенти	бр.			
6.Средна стойност на медикаменти за 1 преминал болен (повиквания+амбулаторни прегледи)	лв.	3,00	3,50	4,00
Продукт/услуга: Осигуряване на специализиран медицински транспорт				
1.Осъществени транспорти на републикански консултанти	бр.	600	600	600
2.Осъществени специализирани транспорти за кръв, кръвни продукти, донори, органи, медикаменти, консумативи и апаратура	бр.	3 200	3 200	3 200
3.Осъществени транспорти за спешно болни с показания за транспорт от реанимационен екип от/между лечебни заведения	бр.	10 000	10 000	10 000
4.Осъществен медицински въздушен транспорт за нуждите на спешна медицинска помощ	бр.	15	15	15
5.Осъществени транспорти на български граждани извън страната	бр.	5	5	5
6.Изминати км за специализиран наземен медицински транспорт	км			
Продукт/услуга: Осигуряване на допълнително възложени дейности извън спешната медицинска помощ				
1.Взети кръвни проби на водачи на МПС	бр.	6 000	6 000	6 000
2.Осъществен транспорт за превозване на трупове, подлежащи на съдебно-медицинска експертиза	бр.	3 000	3 000	3 000
Продукт/услуга:				

Осигуряване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения на лечебни заведения за болнична помощ или филиалите на ЦСМП на територията на ЛЗ за болнична помощ, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение				
1. Пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение	бр.	750 000	750 000	750 000
2. Пациенти със спешни състояния, консултирани по искане на ФСМП в лечебни заведения за болнична помощ без разкрити спешни отделения, но не хоспитализирани в същото лечебно заведение	бр.	45 000	45 000	45 000

Външни фактори, които могат да оказат въздействие върху постигането на целите на програмата

Външните фактори, които могат да оказат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с възникване на значими природни и предизвикани от човека (антропогенни) бедствия, промени в политическата ситуация, промени в общата нормативна уредба на страната. Сериозен риск се явява невъзможността за усвояване на средства от оперативните програми на ЕС за модернизиране на инфраструктурата и обучение на персонала на системата за спешна медицинска помощ. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Информация за наличността и качеството на данните:

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи на ЦСМП и отчетните документи, събирани от РЗИ и НЦОЗА, анализира от Дирекция „Медицински дейности“ и Дирекция „Планиране, анализ и контрол“.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени и администрирани разходи)

Продукт/ услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология на системата за спешна медицинска помощ

Дейности:

- разработване на нормативни актове, указания и методики, изготвяне на анализи.
- контрол по спазване на изискванията, проверка на жалби и сигнали.
- координация на дейностите по оказване на спешна медицинска помощ и поддържане на готовност за работа при бедствия, аварии и катастрофи.

- разработване и участие в осъществяването на проекти в областта на спешната медицинска помощ.

Продукт/услуга: Обучение на персонала

Дейности:

- Провеждане на обучения, семинари, конференции и др.

Продукт/услуга: Осигуряване на спешна медицинска помощ на внезапно заболели и пострадали лица, както и такива при които не може да се прецени състоянието.

Дейности:

- приемане, регистриране, обработка и предаване с помощта на автоматизирана информационно-комуникационна система на постъпилите повиквания за помощ и подадената информация от екипите;
- оказване от екипи на цсмп на квалифицирана спешна медицинска помощ на местопроизшествието;
- транспортиране на пациента до подходящо лечебно заведение;
- провеждане на необходимите лечебни и специфични реанимационни дейности до настаняването на пациента в болница;
- предлагане за хоспитализация
- спешна диагностика на пациенти, обърнали се на място във ФСМП
- прилагане на лекарствени продукти

Продукт/услуга: Осигуряване на специализиран медицински транспорт.

Дейности:

- осигуряване на специализиран транспорт за републикански консултанти;
- осигуряване на специализиран транспорт за кръв, кръвни продукти, донори, органи, медикаменти, консумативи и апаратура между лечебните заведения за оказване на спешна медицинска помощ.
- осигуряване на специализиран транспорт за спешно болни с показания за транспорт от реанимационен екип от/между лечебни заведения;
- осигуряване на въздушен транспорт чрез санитарна авиация;
- осигуряване на медицински транспорт на български граждани извън страната с тежки и специфични състояния до лечебни заведения в Република България;

Продукт/услуга: Осигуряване на допълнително възложени дейности извън спешната медицинска помощ

Дейности:

- вземане на кръвни проби за алкохол и други упойващи вещества от водачи на моторни превозни средства;

- осигуряване на специализиран транспорт за превозване на трупове, подлежащи на съдебно-медицинска експертиза, от мястото на произшествието до съответното лечебно заведение за болнична помощ, в случаите на инцидентно настъпила смърт на обществени места;

Продукт/услуга: Осигуряване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения на лечебни заведения за болнична помощ, или филиалите на ЦСМП на територията на ЛЗ за болнична помощ, но не са хоспитализирани в същото лечебно заведение

Дейности:

- осъществяване на спешни диагностични и инструментални изследвания и консултации, провеждане на необходимите лечебни и специфични реанимационни дейности и клинично и инструментално наблюдение на пациента до стабилизиране на състоянието в Спешно отделение;

- осъществяване на спешни диагностични и инструментални изследвания и консултации по искане на екипите на ЦСМП от ЛЗ, които нямат разкрити спешни отделения.

Принос за изпълнение на целите на програмата ще имат операции реализирани по линия на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2015 г. и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.02.03 – Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ ”	Отчет	Отчет	Закон	Бюджет	Прогноза	Прогноза
		2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	128 827,3	136 375,1	137 846,5	156 598,2	156 950,4	157 788,7
	Персонал	110 315,7	117 875,9	118 642,9	137 293,3	137 645,5	138 407,8
	Издръжка	18 393,2	18 495,3	19 203,6	19 304,9	19 304,9	19 380,9
	Капиталови разходи	118,4	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	128 827,3	136 375,1	137 846,5	156 598,2	156 950,4	157 788,7
	Персонал	110 315,7	117 875,9	118 642,9	137 293,3	137 645,5	138 407,8
	Издръжка	18 393,2	18 495,3	19 203,6	19 304,9	19 304,9	19 380,9
	Капиталови разходи	118,4	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	24 604,2	26 541,4	23 100,0	32 700,0	32 700,0	32 700,0

	1. Издръжка	0,0	0,0	100,0	200,0	200,0	200,0
	от тях за:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Разходи за -осигуряване на въздушен транспорт чрез санитарна авиация				200,0	200,0	200,0
	2. Субсидии за осъществяване на болнична помощ	23 390,7	26 541,4	23 000,0	32 500,0	32 500,0	32 500,0
	3. Капиталови трансфери	1 213,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	24 604,2	26 541,4	23 100,0	32 700,0	32 700,0	32 700,0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	153 431,5	162 916,4	160 946,5	189 298,2	189 650,4	190 488,7
	Общо разходи (I.+II.+III.):	153 431,5	162 916,4	160 946,5	189 298,2	189 650,4	190 488,7
	Численост на щатния персонал	6 763	6 822	7 129	7 134	7 134	7 134
	Численост на извънщатния персонал	58	34	53	53	53	53

В администрираните разходи са планирани са средства за субсидии за спешна медицинска помощ в болничните заведения с разкрити спешни отделения.

1600.02.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПСИХИАТРИЧНА ПОМОЩ”

Цели на бюджетната програма:

Стратегическа цел

Осигуряване на равнопоставен достъп и качествено лечение и грижи на всички хора с психични разстройства.

Оперативни цели:

Осигуряване на непрекъснатост и комплексност на процеса на психиатрично обслужване

Оптимизиране на болничния престой и развиване на съвременни терапевтични програми в общността

Подобряването на качеството и условията на лечение чрез усъвършенстване механизмите на финансиране на отделни дейности в стационарната психиатрична помощ.

През последните десетилетия необходимостта психичното здраве да бъде включено сред най-важните приоритети на общественото здраве получава все по-голямо признание в Европа и света.

Осигуряването на политиката за психично здраве изисква развитието на адекватна система от грижи и услуги, позволяващи успешно интегриране и социализация на болните с психични разстройства.

Преструктурирането на ресурсите и реорганизацията в системата за психиатрична помощ в България следва да се осъществява в посока на развитието на формите на обществено базирана психиатрия, която да допълни, а в последствие да замени институционалното обслужване на хората с психични проблеми. Тя трябва да се основава на принципите на достъпност на здравни услуги, координираност и непрекъснатост на грижите, ефективност и на зачитането на правата на човека.

Ефективните психично здравни услуги следва да идентифицират, наблюдават и подкрепят хора, изложени на риск за своето психично здраве, на ранен етап. За целта системата за първична медицинска помощ трябва да се развие като първа точка за достъп до системата за психичноздравни услуги, тъй като услугите в нея не са свързани с тежка стигма, достъпни са и позволяват ефективна краткосрочна интервенция. Специалистите в първичната медицинска помощ трябва да получат подходящо обучение в диагностиката и лечението на тези заболявания, както и указания за насочване за специализирана психиатрична помощ.

Специализираното лечение и наблюдение на острите случаи на психичната болест трябва да се осъществява от специалисти психиатри в извънболничната помощ, психиатрични стационари към многопрофилни болници или като част от мултифункционални екипи в психиатрични структури, осигуряващи комплексно обслужване на хората с психични разстройства. Усилията трябва да са насочени към максимално задържане на пациента в контакт с психичноздравната служба в общността, предотвратяване и овладяване на кризи изискващи хоспитализация чрез мобилни екипи за кризисни интервенции и при необходимост – краткосрочно лечение в стационарни условия.

Съществуващата мрежа от държавни психиатрични болници следва да бъде оптимизирана и постепенно да намалява своя капацитет за осигуряване на продължително специализирано лечение на болни с тежки психични болести. Тя трябва да е насочена към стабилизиране на състоянието на болните и продължаване на грижите в общността, без това да е свързано с предоставяне на резидентни грижи и институционализация на болните.

Едновременно с това следва да се ускори процесът на разкриване на подходящи услуги за осигуряването на психосоциална рехабилитация в общността - дневни центрове, защитени жилища за хора с психични разстройства и други. Развитието на услугите, насочени към психосоциална рехабилитация, трябва да осигуряват възможности за пълно възстановяване на социалните функции на пациента, а в тежките случаи на болестта – да изграждат ограничени способности за самообслужване.

Услугите следва да бъдат предлагани комплексно и психичната болест се разглежда като проблем на индивида и неговата общност. За целта в процеса трябва да бъдат мобилизирани общите и специализирани медицински ресурси, както и социалните и човешки ресурси в общността. На тази база следва да бъдат изградени мултидисциплинарни екипи за психично-здравни услуги с

участието на немедицински и парамедицински специалисти, които да бъдат обучение за водене на психиатричен случай и управление на психичната болест.

Процесът на изграждане на капацитет за грижи в общността трябва да се планира на база на установените потребности и визия за деинституционализация и ресоциализация на болните с психични разстройства. Деинституционализацията и насочването към психично-здравни услуги в общността следва да е основано на спазването на правата на пациентите, оценка на техните индивидуални нужди и осигуряване правото им на избор. С особено внимание трябва да се подходи към процеса на подготовка и прехвърляне на болните, трайно пребиваващи в институциите за обслужване в общността. Необходимо е изграждане на капацитет за управление на този процес, в който да бъдат ангажирани всички заинтересовани страни.

Съгласно Първия план за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа /2018-2021г./, е прието да се изградят центрове за грижи за лица с психични разстройства, потребители на които е предвидено да са и дългосрочно настанените в ДПБ пациенти, които нямат медицински индикации за стационарно лечение, но пребивават там поради липса на жилище, близки и др. социални причини. В рамките на плана е предвидено МЗ да е партньор при изпълнение на дейностите по Мярка 2: „Закриване на специализирани институции за лица с психични разстройства и умствена изостаналост, в които условията и грижата не покриват минималните изисквания за качество на живот, както и подкрепа на лицата за ползване на други подходящи услуги“, които ще се реализират чрез проект на АСП по ОП „Развитие на човешките ресурси“. По този проект партньори ще бъдат и държавните психиатрични болници.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция Медицински дейности, МЗ
 Държавни психиатрични болници,
 Психиатрични клиники/отделения към МБАЛ,
 Центрове за психично здраве

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на Министерство на здравеопазването. Програмата се изпълнява от Дирекция “Медицински дейности“ и дирекция „Промоция и профилактика на болести и зависимости“

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.02.04 Бюджетна програма „Психиатрична помощ ”	Целева стойност				
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.	Прогноза 2021 г.
Продукт/услуга Разработване на политики, нормативно регулиране и методология					
1.Разработени нови и актуализирани нормативни актове	бр.	1	1	1	
2.Разработени методики, указания, анализи и др.	бр.	1	1	1	
Продукт/услуга Стационарна психиатрична помощ в отделения към ЛЗБП и ЦПЗ					
1.Финансирани ЛЗБП с разкрити психиатрични отделения/клиники	бр.	23	24	24	
2.Финансирани ЦПЗ	бр.	12	12	12	
3.Брой легла за активно лечение в ЛЗБП и ЦПЗ	бр.	2 200	2 200	2 200	
4.Пациенти с психични заболявания на дневно стационарно лечение	бр.	10 500	11 000	11 500	
5.Пациенти с психични заболявания на стационарно лечение	бр. хосп.	27 000	26 000	26 000	
6.Брой проведени леглодни	бр.	314 000	313 000	312 000	
7.Брой рехабилитационни курсове чрез ТТ, АртТ и др.	бр.	18 000	19 000	20 000	
8.Спешно стационарно лечение до 24 часа на болни с психични разстройства с висок риск, спешни състояния и изразена психомоторна възбуда	бр.	2 100	2 100	2 100	
Продукт/услуга Стационарна психиатрична помощ в ДПБ					
1.Лечебни заведения за стационарна психиатрична помощ;	бр.	12	12	12	
2.Легла	бр.	2 000	1 950	1 950	
3.Общ брой леглодни	бр.	640 000	635 000	630 000	
4.Общ брой преминали болни, в т. ч.:	бр.	12 000	11 500	10 500	
5.Преминали с престой до 2 месеца	бр.	8 000	7 900	7 800	
6.Преминали с престой над 2 месеца	бр.	4 000	3 750	3 500	
7.Извършени прегледи с последваща хоспитализация или без такава	бр.	4 650	4 650	4 650	
8.Брой на трайно пребиваващи над 1 година в л.з. /непрекъснато или последващи една след друга/	бр.	400	300	250	

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с възникване на значими природни и предизвикани от човека (антропогенни) бедствия, промени в политическата ситуация, промени в общата нормативна уредба на страната, проверки и препоръки на Европейската комисия, Омбудсман, правозащитни организации и решения на съда. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи на ДПБ, МБАЛ и ЦПЗ и отчетните документи, събирани от РЗИ и НЦОЗА. Информацията се анализира от Дирекция „Медицински дейности“ и Дирекция „Планиране, анализ и контрол“.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени и администрирани разходи)

Продукт/ услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология на системата за стационарна психиатрична помощ

Дейности:

- разработване на нормативни актове, указания и методики, изготвяне на анализи.
- контрол по спазване на изискванията, проверка на жалби и сигнали.
- разработване и участие в осъществяването на проекти в областта на психиатричната помощ.

Продукт/услуга: Стационарна психиатрична помощ в отделения към ЛЗБП и ЦПЗ.

Дейности:

- диагностично-консултативни дейности за оценка на необходимостта от хоспитализация;
- спешно стационарно лечение до 24 часа на болни с психични разстройства с висок риск, спешни състояния и изразена психомоторна възбуда;
- активно лечение на болни с психични заболявания в стационарни условия;
- лечение и рехабилитация на болни в условия на дневен стационар;
- социална рехабилитация на болни чрез трудотерапия, арттерапия и др.

Продукт/услуга: Стационарна психиатрична помощ в ДПБ.

Дейности:

- активно и продължително лечение на болни с психични заболявания в стационарни условия
- лечение и рехабилитация на болни в условия на дневен стационар
- социална рехабилитация на болни чрез трудотерапия, арттерапия и др.

Принос за изпълнение на целите на програмата ще имат операции, реализирани по линия на Финансов механизъм на европейското икономическо пространство и Норвежки финансов механизъм, Програма BG07 „Инициативи за обществено здраве“, Мярка 1: Подобряване на системата за психично здраве на българските граждани.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	Бюджетна програма 1600.02.04 – „Психиатрична помощ”(хил. лв.)	Отчет	Отчет	Закон	Бюджет	Прогноза	Прогноза
		2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	23 745,7	26 965,9	29 856,1	31 961,6	32 469,6	32 911,3
	Персонал	15 279,1	18 389,7	20 642,5	22 929,2	23 436,7	23 878,4
	Издръжка	8 466,6	8 576,3	9 213,6	9 032,4	9 032,9	9 032,9
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	23 745,7	26 965,9	29 856,1	31 961,6	32 469,6	32 911,3
	Персонал	15 279,1	18 389,7	20 642,5	22 929,2	23 436,7	23 878,4
	Издръжка	8 466,6	8 576,3	9 213,6	9 032,4	9 032,9	9 032,9
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	25 280,7	26 413,8	26 000,0	31 970,0	31 970,0	31 970,0
	I. Субсидии за осъществяване на болнична помощ	25 280,7	26 413,8	26 000,0	31 970,0	31 970,0	31 970,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	25 280,7	26 413,8	26 000,0	31 970,0	31 970,0	31 970,0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	49 026,3	53 379,7	55 856,1	63 931,6	64 439,6	64 881,3
	Общо разходи (I.+II.+III.):	49 026,3	53 379,7	55 856,1	63 931,6	64 439,6	64 881,3
	Численост на щатния персонал	1 396	1 331	1 435	1 435	1 464	1 464
	Численост на извънщатния персонал	9	8	11	11	11	11

Планираните средства в бюджета за 2019 г. и бюджетната прогноза за 2020 г. и 2021 г. следва да обезпечат дейностите осъществявани от Държавните психиатрични болници.

В администрираните разходи са планирани средства за субсидии за стационарно лечение на психично болни в ЦПЗ и в болничните заведения с разкрити психиатрични клиники/отделения.

1600.02.05 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА КРЪВ И КРЪВНИ ПРОДУКТИ”

Цели на бюджетната програма:

Цели на бюджетната програма: Гарантиране на лечението на българските граждани с безопасни кръв и кръвни продукти чрез развитие на устойчива и интегрирана система за трансфузионна хематология.

Стратегическа цел

Осигуряване на равнопоставен достъп на гражданите до лечението с кръв и кръвни съставки, в съответствие с най-добрите европейски практики и изисквания за своевременност, достатъчност, качество и безопасност.

Основни цели на бюджетната програма

- Гарантиране на безопасно, сигурно, възможно и достъпно лечение на българските граждани с качествени кръвни продукти
- Увеличаване на броя на безвъзмездните кръводарители
- Запазване на здравето и благополучието на донорите на кръв
- Въвеждане на европейските директиви за качество в трансфузионната медицина
- Въвеждане на съвременни методи за преработване и диагностика на дарената кръв
- Обединяване на усилията на специалистите в центровете, отделенията и лабораториите по трансфузионна хематология за създаване на интегрирана система за трансфузионна хематология.

Оперативни цели на програмата

1. Създаване на позитивни обществени нагласи към безвъзмездното и доброволно кръводаряване и повишаване на броя на кръводарителите чрез усъвършенстване на промоцията и организирането на кръводаряването.

2. Осъществяване на подходяща система за управление на качеството и на сигурността за гарантиране на качество на цялостния процес – от набирането и подбора на донори (сигурност на кръвта) до трансфузията на кръвните компоненти на пациента и оценката на ефекта от тях (трансфузионна сигурност).

3. Осъществяване на ефективен контрол върху качеството, безопасността и рационалната употреба на кръвта и кръвните съставки, с оглед избягване на инциденти и нежелани реакции, свързани с употребата на кръв и кръвни съставки (трансфузионен надзор).

4. Осигуряване на лечебните заведения с достатъчни количества диагностицирани кръв и кръвни съставки и на медицински изделия за кръво вземане и съхранение, както и реактиви за качествена имунохематологична и вирусологична диагностика на дарената кръв.

5. Актуализиране на нормативната уредба, както и приемане на специфичните препоръки на Съвета на ЕС към страните-членки в областта на трансфузионната хематология.

Приоритети

- Осигуряване на ефективна организация, координация и управление на системата за трансфузионна хематология;
- Актуализиране на структурата и подобряване на материално-техническата обеспеченост на елементите на системата за трансфузионна хематология;
- Гарантиране на финансовата устойчивост на системата за трансфузионна хематология;
- Актуализиране на Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането (ЗККК) и на нормативните документи, произлизащи от него за приложението му;
- Въвеждане на европейските стандарти на диагностиката, преработването и клиничното приложение на дарената кръв;
- Осигуряване на устойчиво развитие на човешките ресурси в системата за трансфузионна хематология чрез обучение и специализации;
- Осигуряване на обществен консенсус и участие на граждани, неправителствени организации и медицински специалисти в процеса на развитие на системата за трансфузионна хематология;

Визия

До 2021 г. България да е държава с развита модерна система по трансфузионна медицина, работеща по актуализирано национално законодателство с въведени изисквания на Европейския съюз, със значителен принос за повишаване на качеството и сигурността на кръвта и кръвните съставки и на съвременната диагностика на дарената кръв, осигуряване на необходимите количества кръвни съставки за лечение на пациентите, повишаване на нивото на обучение и специализация на лекари и медицински специалисти от системата и извън нея.

Бъдещи приоритети и насоки за развитие на трансфузионната система

- Въвеждане на NAT технологията (Nucleic Acid Testing – техника за амплификация на нуклеинови киселини) – съвременна технология за диагностика на трансмисивни инфекции с цел повишаване качеството и безопасността на кръвта и кръвните съставки. Към момента по информация на Европейската комисия, 21 страни в Европа вече прилагат NAT-технология, като тенденцията е техниката за амплификация на нуклеинови киселини да стане задължително изискване за диагностика на дарената кръв.

Въвеждането на NAT тестване на дарената кръв в ЦТХ в страната е наложително с цел преодоляване на възникнали през 2017 г. проблеми, свързани с диагностиката на дарената кръв за Хепатит С, както и с положителни резултати за наличие на хепатит С вирус в сборна човешка плазма за производство на лекарствени продукти, довело до унищожаването на големи количества от същата. Въвеждането на NAT тестването ще повиши сигурността на кръвните продукти и ще сведе до минимум вероятността от заразяване на пациенти или на кръвни продукти, произведени от донорска кръв, съществено ще скъси т.нар. „прозоречен период“ като осигури възможност причинителят да бъде идентифициран при изключително малки количества в кръвта. С въвеждането на NAT тестването ще се надградят прилаганите към момента серологични методи на изследване за скрининг на трансмисивните инфекции с цел повишаване на сигурността на диагностиката на дарената кръв.

- Въвеждане на съвременни методи за преработване на кръвта чрез вирусно и бактериално инактивиране (патогенна инактивация): обезлевоцитяване на кръвните компоненти; използване на фотосенсибилизатори и облъчване с UV лъчи; приложение на Riboflavin (Vitamin B2); приложение на метиленово синьо (МВ) – за отстраняване на клетки и агрегати от плазмата;

- Осъвременяване на подходите за промоция на кръводаряване: създаване на Национална дарителска програма; актуализиране на регистрите на донорите – локални и национален; организиране на регистър на донорите с редки кръвни групи; образователни програми и въвеждане на обучение на подрастващите; провеждане на медийни информационни кампании; осигуряването на мобилни екипи и провеждането на акции за кръводаряване на достъпни за хората места отговоря на изискванията на съвременното общество;

- Въвеждане на национална система на качеството в трансфузиологията; въвеждане на национален външен лабораторен контрол по имунохематология;

- Актуализиране на нормативни документи и дейности в областта на трансфузионната хематология.

Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху не постигането на планираните/заявените целеви стойности

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с възникване на значими природни и предизвикани от човека (антропогенни) бедствия, промени в политическата ситуация, промени в общата нормативна уредба на страната. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до недостатъчно финансиране и напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Информация за наличността и качеството на данните:

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи и отчетните документи на НЦТХ, РЦТХ, МБАЛ с ОТХ, ИАЛ. Информацията се обобщава се в Д “Бюджет и финанси” и се анализира от Дирекция „Лекарствена политика“.

Организационни структури, участващи в програмата

Национален център по трансфузионна хематология, Регионални центрове по трансфузионна хематология, Изпълнителна агенция по лекарствата, Министерство на здравеопазването.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.02.05 Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти”	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020г.
Продукт/услуга № 1				
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология				
1.Разработени нови и актуализирани нормативни актове	бр.	1	1	1
2.Разработени методики, указания, анализи и др.	бр.	1	1	1
3.Изтеглени от употреба, унищожени или предоставени за научно-медицински нужди кръв и кр. съставки	единици	11 000	10 500	10 000
4.Приети и обработени документи във връзка с водене на регистър на лечебните заведения, извършващи дейности по ЗККК	бр.	150	150	150
5. Разрешения за изтегляне от употреба, унищожаване и предоставяне за учебни или научни цели на кръв и кръвни съставки, които не отговарят на медицинския стандарт по трансфузионна хематология	бр.	150	150	150
Продукт/услуга № 2				

Промоция на доброволното и безвъзмездно кръводаряване				
1.Брой проведени кампании	бр.	10	11	12
2.Брой проведени акции	бр.	200	220	300
Продукт/услуга № 3				
Предоставяне на диагностицирани и преработени кръв и кръвни съставки от трансфузионните центрове				
1.Брой кръводарители	бр.	175 000	175 000	175 000
2.Количество взета кръв с концентрат	литри	88 000	88 000	88 000
3.Диагностицирани и преработени единици кръв	единици	172 000	172 000	172 000
4.Единици кръв и кр. съставки, предоставени за употреба	единици	296 000	296 000	296 000
5.Транспорт за доставка на кръв и кръвни съставки	Км	677 204	677 204	677 204
6.Брой лабораторни изследвания на дарената кръв - общо	бр.	3 200 000	3250 000	3300 000
от тях: имунохематологични изследвания	бр.	2 300 000	2 350 000	2 400 000
от тях: изследвания за трансмисивни инфекции	бр.	800 000	850 000	900 000
Средна стойност на консуматива за литър взета кръв	лв.	90	100	120
Средна стойност на консумативи и реактиви за едно изследване	лв.	30	50	70

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с възникване на значими природни и предизвикани от човека (антропогенни) бедствия, промени в политическата ситуация, промени в общата нормативна уредба на страната. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до недостатъчно финансиране и напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична в дирекция „Лекарствена политика“ и центрове по трансфузионна хематология

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели от дирекция „Лекарствена политика“ и центрове по трансфузионна хематология.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени и администрирани разходи)

Продукт/ услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология

Дейности:

- Разработване на нормативни актове, указания и методики, изготвяне на анализи.

- Контрол по спазване на изискванията, проверка на жалби и сигнали.
- Разработване и участие в осъществяването на проекти в областта натрансфузионната хематология.

Продукт/ услуга: Промоция на доброволно и безвъзмездно кръводаряване

Дейности:

- Провеждане на информационни кампании:
- Кампании за кръводаряване във ведомства, предприятия, фирми и др.
- Кампании за кръводаряване във висши и други училища и др.;
- Провеждане на акции по време на кампаниите;
- Работа с медии
- Поддържане на информационен сайт

Продукт/ услуга: Предоставяне на диагностицирани и преработени кръв и кръвни съставки от трансфузионните центрове

Дейности:

- Вземане на кръв от донори
- Диагностициране на взетата кръв
- Преработка и съхранение на обработената кръв и кръвни съставки
- Транспорт и предоставяне на лечебните заведения, заявили необходимост от кръв и кръвни съставки.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	Бюджетна програма 1600.02.05 – „Осигуряване на кръв и кръвни продукти”(хил. лв.)	Отчет 2016 г.	Отчет 2017 г.	Закон 2018 г.	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.	Прогноза 2021 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	11 136,5	11 419,8	11 568,9	11 978,5	12 035,4	12 106,0
	Персонал	6 194,2	7 025,9	7 199,6	7 740,3	7 797,2	7 867,8
	Издръжка	4 942,4	4 393,9	4 369,3	4 238,2	4 238,2	4 238,2
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	11 136,5	11 419,8	11 568,9	11 978,5	12 035,4	12 106,0
	Персонал	6 194,2	7 025,9	7 199,6	7 740,3	7 797,2	7 867,8
	Издръжка	4 942,4	4 393,9	4 369,3	4 238,2	4 238,2	4 238,2
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	10 720,6	10 579,5	11 070,0	8 070,0	8 070,0	8 070,0
	1. Издръжка	7 750,2	8 070,0	8 070,0	8 070,0	8 070,0	8 070,0
	от тях за:						
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	7 750,2	8 070,0	8 070,0	8 070,0	8 070,0	8 070,0
	2. Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	13,5	32,4	0,0	0,0	0,0	0,0
	3. Субсидии за осъществяване на болнична помощ	2 956,9	2 477,1	3 000,0	0,0	0,0	0,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	10 720,6	10 579,5	11 070,0	8 070,0	8 070,0	8 070,0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	21 857,1	21 999,4	22 638,9	20 048,5	20 105,4	20 176,0
	Общо разходи (I.+II.+III.):	21 857,1	21 999,4	22 638,9	20 048,5	20 105,4	20 176,0
	Численост на щатния персонал	467	467	511	511	516	516
	Численост на извънщатния персонал	3	1				

Планираните средства следва да обезпечат следните дейности:

- вземане на кръв от донори;
- диагностициране на взетата кръв;
- преработка на обработената кръв и кръвни съставки;
- съхранение на кръвните съставки;
- предоставяне и транспорт на лечебните заведения, заявили необходимост от кръв и кръвни съставки и трансфузионен надзор;
  - медицинските изделия за вземане, диагностициране, преработване и съхраняване на кръв и кръвни съставки, както и реактивите за имунохематологична диагностика,
  - субсидии за лекарствени продукти за пациенти с вродени коагулопатии.

1600.02.06 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „МЕДИКО-СОЦИАЛНИ ГРИЖИ ЗА ДЕЦА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ, МАЙЧИНО И ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”

Цели на бюджетната програма:

Стратегическа цел

Създаване на условия за устойчиво подобряване на детското и репродуктивното здраве.

Оперативни цели

Повишаване качеството на медицинските и здравно-социалните грижи за децата в Домовете за медико-социални грижи за деца, както и условията на средата в която се отглеждат;

Осигуряване на дневни медико-социални грижи в подкрепа на децата с увреждания и техните семейства с цел предотвратяване на изоставянето им;

Осигуряване на достъп на децата до 18 години до специализирани медицински дейности, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване в страната и в чужбина;

Осигуряване на достъп до програми за подкрепа на репродуктивните възможности и лечение на безплодието.

Осигуряване изпълнението на Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2014-2020г.

Настоящата политика е ориентирана към създаване на условия за устойчиво подобряване на майчиното и детско здраве. Нейното значение се обуславя от факта, че здравето на жените, тяхното репродуктивно поведение и сигурността на майчинството, осигуряват възпроизводството на населението, а оттук и цялостното развитие на страната, особено с оглед на застаряването и увеличаваща се емиграция. Грижите за децата от момента на тяхното зачеване, поставят основите на човешкото здраве и формират здравното поведение на всеки индивид. Те са инвестиция в бъдещите поколения и в просперитета на държавата.

Организационни структури, участващи в програмата:

Домове за медико-социални грижи за деца, лечебни заведения за болнична помощ (включително и Центрове за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания /ЦКО ДУХЗ/), Центрове за майчино и детско здраве (ЦМДЗ), Дневни центрове за рехабилитация на деца (ДЦРД), Център „Фонд за лечение на деца“ и Център за асистирана репродукция.

Отговорност за изпълнението на програмата:

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на Министерство на здравеопазването, чрез дирекции „Медицински дейности“ и „Финансово-стопански дейности и управление на собствеността“; Център „Фонд за лечение на деца“ и Обществения съвет към него; Център за асистирана репродукция с подпомагащата го Комисия и Обществения съвет към него; лечебни заведения за болнична помощ.

Принос за изпълнение на целите на програмата ще имат операции реализирани по линия на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. Приоритетна ос 1 „Регионална здравна инфраструктура“ и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020г. Приоритетна ос 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ Бюджетна програма -1600.02.06 "Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване"	Целева стойност			
	Мерна единица	Бюджет 2019г.	Прогноза 2020г.	Прогноза 2021г.
Показатели за изпълнение				
Продукт/услуга № 1 Разработване на политики, нормативно регулиране и методология				
1.Координация, методично ръководство и контрол на дейността на ДМСГД, ЦКО ДУХЗ, ЦМДЗ, ДЦРД – извършени проверки	бр.	30	25	20
2. Участие в разработване на нормативни документи, методики и стандарти.	бр.	3	3	3
Продукт/услуга № 2 Институционални грижи за деца с медико-социален риск в ДМСГД				
1.Преминали деца на резидентна грижа	бр.	700	400	100
- в т.ч. с увреждания	бр.	500	300	100
2.Брой деца, при които е проведена диагностика и лечение	бр.	700	300	100
3.Деца на резидентна грижа, включени в рехабилитационни програми	бр.	700	300	100
4.Проведени леглодни	бр.	150 000	100 000	70 000
5.Използваемост на леглата в дни	дни	250	325	325
Продукт/услуга № 3 Медицински грижи за недоносени деца в ДМСГД				
1.Преминали деца в отделенията за недоносени деца	бр.	450	200	50
2. Проведени леглодни	бр.	18 000	14 000	10 000
3.Използваемост на леглата в дни	дни	190	160	150
Продукт/услуга № 4 Осигуряване на комплексни медицински грижи, за деца с увреждания и хронични заболявания				
1.Брой деца, при които е проведена диагностика и лечение	бр.	1 000	2 000	2 000
2.Брой деца, при което е проведена продължително лечение и/или рехабилитация и/или палиативни грижи	бр.	300	500	500
3.Брой деца, получили специализирани медицински грижи в дома	бр.	100	150	200
Продукт/услуга № 5				

Алтернативни грижи и услуги в общността				
1.Деца от общността, получили дневни грижи	бр.	2 000	2 500	2 500
2.Деца от общността, обхванати с домашни грижи	бр.	1 000	3 000	3 000
Продукт/услуга № 6				
осигуряване на диагностика, лечение и специализирани грижи за деца с висок медицински риск, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване				
1.Брой новородени деца, на които е осигурено лечение и преходни грижи извън обхвата на ЗЗО	бр.	300	300	300
2.Брой проведени леглодни	бр.	3 500	3 500	3 500
3.Брой деца с оперативни интервенции по повод вродени сърдечни аномалии, на които е проведено лечение извън обхвата на ЗЗО	бр.	90	90	90
4.Брой проведени леглодни	бр.	900	900	900
5.Брой деца, настанени в ЦНСТ за деца с увреждания с потребност от 24 часови медицински грижи	бр.	72	100	150
6.Брой епизоди на грижа за дете с увреждане, настанено в ЦНСТ	бр.	350	400	450
Продукт/услуга № 7				
осигуряване на лечение на български граждани под 18-годишна възраст до лечение в страната и чужбина				
1.Деца, за които е подадено заявление за финансиране в ЦФЛД	бр.	1 200	1 200	1 300
2.Деца, получили разрешения за организационно и финансово подпомагане в чужбина	бр.	350	350	400
3.Деца, получили разрешения за организационно и финансово подпомагане в страната	бр.	850	850	900
4.Откази за организационно и финансово подпомагане	бр.	120	120	120
Продукт/услуга № 8				
Осигуряване на достъп до финансиране за дейности по асистирана репродукция от ЦАР				
1.Жени/двойки, подали заявления за финансиране в ЦАР	бр.	5 000	5 100	5 200
2.Жени/двойки получили разрешение за финансиране от ЦАР	бр.	4 900	5 000	5 100
3.Сключени договори с лечебни заведения, осъществяващи дейност по асистирана репродукция	бр.	35	35	35
4.Реализирани клинични бременности	бр.	1 100	1 150	1 200
5.Родени деца	бр.	900	930	950
Продукт/услуга № 9				
Изпълнение на дейности по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве				

1.Провеждане на неонатален слухов скрининг на новородени в лечебни заведения, които имат договор по Програмата	бр. изследвания	63 000	65 000	65 000
3.Извършване на лабораторни изследвания и консултации в рамките на биохимичен скрининг за бременни за оценка на риска от раждане на дете с болест на Даун, други анеуплоидии, спина бифида, аненцефалия и тежък дефект на коремната стена	бр. изследвания	35 000	40 000	40 000
4.Провеждане на обучения в НЦОЗА за скрининг на аутизъм	бр. обучения	20	20	25
5.Медицински консултации и домашни посещения, осъществени от здравно-консултативните центрове за майчино и детско здраве към областни МБАЛ	бр.	12 000	12 500	13 000
6.Изготвяне на индивидуални комплексни медико-социални планове за деца с хронични заболявания от 17 специализирани експертни комисии за комплексно наблюдение на деца с хронични заболявания към 11 УМБАЛ	бр.	1 800	1 800	1 800

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с възникване на значими природни и предизвикани от човека (антропогенни) бедствия, промени в политическата ситуация, промени в общата нормативна уредба на страната проблеми свързани с договаряне и изпълнение на проекти по Европейските оперативни програми. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до недостатъчно финансиране и напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи и отчетните документи на лечебни заведения, НЦОЗА, ЦФЛД, ЦАР, ДМСГД. Информацията се анализира от Дирекция „Медицински дейности“.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходи)

Продукт/ услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология

Дейности:

- разработване на нормативни актове, указания и методики, изготвяне на анализи.
- контрол по спазване на изискванията, проверка на жалби и сигнали.

Продукт/ услуга: Институционални грижи за деца с медико-социален риск в ДМСГД

Дейности:

- продължително медицинско наблюдение, профилактика, диагностика, лечение, рехабилитация и специфични грижи за деца с хронични заболявания и медико-социални проблеми, отглеждани в домовете за медико-социални грижи за деца
- възпитание, обучение и подготовка на децата за социална интеграция и реинтеграция в семейна среда.

Продукт/услуга: Медицински грижи за недоносени деца

Дейности:

- осигуряване на медицински грижи на недоносени деца до извеждане от недоносеност и връщане в семейството им

Продукт/услуга: Осигуряване на комплексни медицински грижи за деца с увреждания и хронични заболявания

- подкрепа на семействата на деца с увреждания и хронични заболявания за назначаване и провеждане на ранна диагностика, диагностика, лечение и медицинска и психосоциална рехабилитация;
- продължително лечение и рехабилитация на деца с увреждания и тежки хронични заболявания и обучение на родителите им за поемане на грижата в семейна среда.
- посещения от медицински специалисти за оказване на специфични грижи за деца с увреждания и тежки хронични заболявания, отглеждани в семейна среда и в социална услуга резидентен тип;
- специализирани палиативни грижи.

Продукт/услуга: Алтернативни грижи и услуги в общността

Дейности:

- здравни грижи, медицинско наблюдение и социална работа, включително в домашна среда за осигуряване на индивидуализирана подкрепа на бременните жени и родителите за опазване на здравето на децата и насърчаване на ранното детско развитие.
- цялостно обслужване през деня на деца с физически и/или психически увреждания, които се нуждаят от продължителна ежедневна рехабилитация и психотерапевтична подкрепа. Почасови и целодневни услуги за децата, както и подкрепа на техните семейства в полагането на най-добри грижи за детето им с увреждане, чрез осигуряване на обучение и включване в групи за взаимопомощ.

Разкриването на тези продукт/услуги първоначално ще бъде в рамките на бюджетната прогноза.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (администрирани разходи)

Продукт/услуга: Осигуряване на диагностика, лечение и специализирани грижи за деца с висок медицински риск, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване

Дейности:

- осигуряване извън обхвата на задължителното здравно на диагностика, лечение и наблюдение на деца, родени с недоносеност или екстремно ниско тегло до отпадане на медицинския риск;
- осигуряване на лечение и преходни грижи до отпадане на медицинския риск за новородени деца със заболявания, с продължителност надвишаваща минималният престой, заплащан от НЗОК по клинични пътеки и клинични процедури за интензивно лечение;
- осигуряване лечението на новородени деца с вродени сърдечни малформации, претърпели сърдечна оперативна интервенция до навършване на 1 годишна възраст, когато продължителността на лечението и постоперативните грижи, надвишава минималния престой, заплащан от НЗОК по клинични пътеки и клинични процедури.

Продукт/услуга: Осигуряване на достъп до финансиране за дейности по асистирана репродукция от ЦАР

Дейности:

Организационно и финансово подпомагане на български граждани за извършване на дейности по асистирана репродукция при лица с безплодие, лечимо преди всичко с методите на асистирана репродуктивни техники.

Продукт/услуга Изпълнение на дейности по Националната програма за подобряване на детското и майчино здраве 2014-2020 г.

Дейности:

- провеждане на неонатален слухов скрининг на новородени в лечебни заведения, които имат договор по Програмата;
- провеждане на скрининг за ретинопатия на недоносени деца в УМБАЛ;
- извършване на лабораторни изследвания и консултации в рамките на биохимичен скрининг за бременни за оценка на риска от раждане на дете с болест на Даун, други анеуплоидии, спина бифида, аненцефалия и тежък дефект на коремната стена;
- провеждане на обучения в НЦОЗА за скрининг на аутизъм;
- медицински консултации и домашни посещения, осъществени от здравно-консултативните центрове за майчино и детско здраве към областни МБАЛ

- изготвяне на индивидуални комплексни медико-социални планове за деца с хронични заболявания от интердисциплинарно медицинско обслужване и продължителна здравна грижа за деца с хронични заболявания към УМБАЛ.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.02.06 Бюджетна програма "Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване" (хил. лв.)	Отчет	Отчет	Закон	Бюджет	Прогноза	Прогноза
		2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	21 350,8	20 991,6	24 943,7	26 993,7	27 530,1	28 404,2
	Персонал	14 327,7	14 428,6	16 730,2	19 011,4	19 547,8	20 143,2
	Издръжка	6 988,9	6 520,7	8 213,5	7 982,3	7 982,3	8 261,0
	Капиталови разходи	34,2	42,3	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	21 350,8	20 991,6	24 943,7	26 993,7	27 530,1	28 404,2
	Персонал	14 327,7	14 428,6	16 730,2	19 011,4	19 547,8	20 143,2
	Издръжка	6 988,9	6 520,7	8 213,5	7 982,3	7 982,3	8 261,0
	Капиталови разходи	34,2	42,3	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	25 638,6	27 267,9	36 790,0	24 550,0	24 550,0	24 550,0
	1. Издръжка	2 013,9	217,7	4 490,0	2 000,0	2 000,0	2 000,0
	от тях за:						
	Разходи за изпълнение на Национални програми	0,0	0,0	2 490,0	0,0	0,0	0,0
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	2 013,9	217,7	2 000,0	2 000,0	2 000,0	2 000,0
	2. Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	23 189,0	22 923,2	32 000,0	20 000,0	20 000,0	20 000,0
	от тях за:						
	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства - разходи за дейности по асистирана репродукция	12 689,7	13 918,9	20 000,0	20 000,0	20 000,0	20 000,0
	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства- разходи за лечение на български граждани до 18 годишна възраст	10 499,3	9 004,3	12 000,0			
	3. Субсидии за нефинансиви предприятия - обвързани с изпълнение на Национални програми	56,7	2 014,1	0,0	2 490,0	2 490,0	2 490,0
	4. Субсидии за осъществяване на болнична помощ	379,0	2 112,9	300,0	60,0	60,0	60,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	25 638,6	27 267,9	36 790,0	24 550,0	24 550,0	24 550,0

	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	46 989,4	48 259,5	61 733,7	51 543,7	52 080,1	52 954,2
	Общо разходи (I.+II.+III.):	46 989,4	48 259,5	61 733,7	51 543,7	52 080,1	52 954,2
	Численост на щатния персонал	1 359	1 307	1 414	1 413	1 339	1 339
	Численост на извънщатния персонал	22	12	15	15	15	15

Планираните средства по бюджетната програмата са

- обезпечаване дейността на Центъра за асистирана репродукция;
- Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве /2014-2020 г./;
- за дейностите на Домове за медико-социални грижи за деца;
- за дейности на Центрове за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания;
- Субсидии за лечебните заведения за болнична помощ, предоставящи услуги за деца в медицински риск.

1600.03.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА “ДОСТЪПНИ И КАЧЕСТВЕНИ ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИ ИЗДЕЛИЯ”

Цели на бюджетната програма: Осигуряване на лекарствени продукти и медицински изделия, които отговарят на стандартите за качество, безопасност и ефикасност.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция Лекарствена политика, МЗ,
 Изпълнителна агенция по лекарствата,
 Национален център по обществено здраве и анализи,
 Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти.

Отговорност за изпълнението на програмата – Министерства на здравеопазването - Дирекция “Лекарствени политика”, Изпълнителна агенция по лекарствата, Национален център по обществено здраве и анализи и Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

1600.03.01 Бюджетна програма ”Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия”	Целева стойност
---	------------------------

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2019г.	Прогноза 2020г.	Прогноза 2021г.
<u>Продукт/услуга:</u>				
<u>Отпускане на лекарствени продукти</u>				
1.Издадени разрешения за употреба на лекарствени продукти	бр.	290	290	203
2.Извършени промени в разрешенията за употреба	бр.	4 200	4 150	4 200
3.Извършени подновявания на разрешение за употреба	бр.	330	300	205
4.Издадени разрешения за провеждане на клинични изпитвания с лекарствени продукти	бр.	215	220	225
5.Издадени уведомления за провеждане на неинтервенционални изпитвания/съществени промени/СП/	бр.	21	21	25
6.Издадени разрешения за реклама на лекарствени продукти	бр.	300	320	300
7.Извършени анализи за контрол на качеството	бр.	500	500	500
8.Извършени инспекции по ЗККК	бр.	65	60	60
9.Извършени проверки по ЗЛПХМ	бр.	450	500	500
10.Издадени сертификати по чл. 69 и чл. 70 от ЗЛПХМ	бр.	60	60	65
11.Издадени сертификати по сертификатната схема на СЗО	бр.	400	450	600
12.Издадени разрешения/промени за производство/внос	бр.	25	20	30
13.Издадени разрешения/промени за търговия на едро с ЛП	бр.	35	35	50
14.Издадени разрешения/промени за търговия на дребно с ЛП	бр.	400	400	350
15.Издадени регистрации за дейности с активни вещества	бр.	3	3	2
<u>Продукт/услуга:</u>				
<u>Медицински изделия</u>				
1.Издадени разрешения/промени за търговия на едро с медицински изделия	бр.	60	60	60
2.Регистрация/промени на медицински изделия	бр.	10	10	10
3.Издадени разрешения/промени за провеждане на клинични изпитвания с медицински изделия	бр.	4	4	3
4.Извършени проверки по ЗМИ	бр.	20	20	20
<u>Продукт/услуга:</u>				
<u>Лечебна дейност</u>				
1.лекувани болни:				
- СПИН	бр.	1 873	2 173	2 521
- туберкулоза	бр.	1 439	1 320	1 205
- психически и поведенчески зависимости	бр.	3 150	3 100	3 100

Външни фактори, които могат да оказват въздействие върху постигането на целите на програмата:

1. Промяна в нормативната база;
2. Промяна в терапевтичните схеми на лечение;
3. Значително увеличаване на заболяемостта при отделни групи заболявания.

Информация за наличността и качеството на данните

- отчети на дирекции в Министерство на здравеопазването;
- отчет на Изпълнителната агенция по лекарствата;
- отчет на Национален център по обществено здраве и анализи
- отчети на НСЦРЛП.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.03.01 Бюджетна програма ”Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия” (хил. лв.)	Отчет 2016 г.	Отчет 2017 г.	Закон 2018 г.	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.	Прогноза 2021 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	6 339,6	6 747,0	7 111,2	8 520,7	8 534,7	8 567,0
	Персонал	5 195,0	5 422,1	5 599,7	6 938,2	6 953,8	6 986,1
	Издръжка	1 144,6	1 324,9	1 511,5	1 582,5	1 580,9	1 580,9
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	6 339,6	6 747,0	7 111,2	8 520,7	8 534,7	8 567,0
	Персонал	5 195,0	5 422,1	5 599,7	6 938,2	6 953,8	6 986,1
	Издръжка	1 144,6	1 324,9	1 511,5	1 582,5	1 580,9	1 580,9
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	14 344,8	19 312,4	20 852,0	25 877,1	25 877,1	25 877,1
	1. Издръжка	14 331,7	19 298,8	20 852,0	25 852,0	25 852,0	25 852,0
	от тях за:						
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	14 331,7	19 298,8	20 852,0	25 852,0	25 852,0	25 852,0
	2. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	13,1	13,6	0,0	25,1	25,1	25,1
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	14 344,8	19 312,4	20 852,0	25 877,1	25 877,1	25 877,1
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	20 684,4	26 059,4	27 963,2	34 397,8	34 411,8	34 444,1

	Общо разходи (I.+II.+III.):	20 684,4	26 059,4	27 963,2	34 397,8	34 411,8	34 444,1
	Численост на щатния персонал	217	214	249	249	249	249
	Численост на извънщатния персонал	22	9	9	9	9	9

Планираните средства в бюджета за 2019 г. и в бюджетната прогноза за 2020 г. и 2021 г. следва да обезпечат дейността:

- на Изпълнителна агенция по лекарствата;
- на Национален център по обществено здраве и анализи,
- на Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти;

Планират се средства за доставка на лекарствени продукти по Наредба 34 от 2005 г. за лекарствени продукти за пациенти със СПИН, туберкулоза и зависимости.

1600.04.00 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „АДМИНИСТРАЦИЯ”

Цели на бюджетната програма:

Изпълнението на дейностите по програмата водят до осигуряване на нормалното функциониране на администрацията, обезпечаване и повишаване ефективността на осъществяваните работни процеси, оптимално използване на ресурсите, адекватна и ефективна система за финансово управление и контрол в Министерството на здравеопазването.

В програмата министерството планира дейностите и разходите за тях по предоставяне на услуги, насочени вътре към организацията и имащи важно значение за изпълнението на основните програми и предоставянето на продуктите/услугите по тях към външни за министерството бенефициенти.

Дейностите по програмата са насочени към създаване условия за изпълнението на всички бюджетни програми, включени в структурата на програмния бюджет на Министерството на здравеопазването.

Организационни структури, участващи в програмата:

Министерството на здравеопазването

Инспекторат,

Дирекция „Административни дейности”,

Дирекция „Бюджет и финанси”,

Дирекция „Връзки с обществеността и протокола”,

Звено „Вътрешен одит”,

Дирекция „Търговски дружества и собственост”,

Дирекция „Международни дейности” ,

Дирекция „Международни дейности и електронно здравеопазване”,

Дирекция „Правна”,

Дирекция „Обществени поръчки”,

Дирекция „Планиране, анализ и контрол“,

Звено „Сигурност на информацията“,

Дирекция „Медицински дейности“ в областта на отбранително-мобилизационната подготовка и медицинското осигуряване на населението във военно време и при бедствия, както и дейности в областта на образованието и квалификацията на медицинските специалисти.

Регионални здравни инспекции

В бюджетната програма са включени дейности, с които се съдейства на експерти, пряко ангажирани към изпълняваните бюджетни програми; осигурява се технически дейността на специализираната администрация и дейностите по административното обслужване на гражданите.

Отговорност за изпълнението на програмата

Министерството на здравеопазването – Инспекторат, дирекция „Административни дейности”, дирекция „Бюджет и финанси”, дирекция „Връзки с обществеността и протокола”, звено „Вътрешен одит”, дирекция „Търговски дружества и собственост”, дирекция „Международни дейности” , дирекция „Международни дейности и електронно здравеопазване”, дирекция „Правна”, дирекция „Обществени поръчки”, дирекция „Планиране, анализ и контрол“, звено „Сигурност на информацията“, дирекция „Медицински дейности“ в областта на отбранително-мобилизационната подготовка и медицинското осигуряване на населението във военно време и при бедствия, както и дейности в областта на образованието и квалификацията на медицинските специалисти.и Регионални здравни инспекции.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.04.00 Бюджетна програма „Администрация”	Целева стойност			
	Мерна единица	Бюджет 2019 г.	Прогноза 2020 г.	Прогноза 2021 г.
Осигуряване на медицинска помощ на населението при бедствия, аварии и катастрофи и други епидемични ситуации				

1. Изготвени планове за медицинско осигуряване на населението при бедствия, аварии и катастрофи	бр.	1	1	1
2. Изготвени указания	бр.	2	2	2
3. Проведени срещи	бр.	1	1	1
4. Проведени обучения и семинари	бр.	1	1	1
5. Обучени лица	бр.	40	40	40
6. Денонощни дежурства за медицинско осигуряване на населението	бр.	365	365	365
7. Изготвени информационни бюлетини за медицинската обстановка	бр.	730	730	730
8. Обработени случаи на бедствия, аварии и катастрофи с повече от 3 пострадали	бр.	200	200	200
Отбранително-мобилизационна подготовка и медицинско осигуряване на населението във военно време				
1. Изготвени планове	бр.	1	1	1
2. Изготвени указания	бр.	1	1	1
3. Проведени срещи	бр.	1	1	1
4. Проведени обучения	бр.	1	1	1
5. Проведени тренировки	бр.	10	10	10
6. Денонощни дежурства за поддържане на готовността на администрацията	бр.	365	365	365
7. Участия в учения	бр.	2	2	2
8. Участия в работни групи	бр.	4	4	4
<u>Признаване на професионална квалификация и на специалност в областта на здравеопазването</u>				
1. Издадени удостоверения за признаване на професионална квалификация или специалност	бр.	60	60	60
2. Прекратени процедури за признаване на професионална квалификация или специалност	бр.	8	10	21
3. Откази за признаване на професионална квалификация или специалност.	бр.	10	10	10
<u>Удостоверения за професионална квалификация и специализация, придобити в Република България</u>				
1. Издадени удостоверения в нормативно определени срок	бр.	800	800	820
<u>Временно упражняване на медицински дейности в Република България от граждани на страни - членки на Европейския съюз, и на държави от Европейското икономическо пространство</u>				
1. Уведомления до съсловните организации	бр.	5	5	5

<u>Дейности за специализанти</u>				
1. Планиран брой отпуснати места за специализанти за съответната година, за които МЗ ще финансира таксите за обучение	бр.	600	650	620
2.Общ брой специализанти, обучавани на места, финансирани от държавата през съответната година и с финансиране на таксата за теоретично обучение от държавата	бр.	850	850	650
Други дейности				
1.Проверки от Инспекторат	бр.	20	20	20
2.Одитни агажменти – Вътрешен одит	бр.	15	15	15
Връзки с обществеността				
1. Проведени пресконференции	бр.	30	30	30
2. Проведени информационни кампании	бр.	3	3	3
3. Провеждане на брифинги	бр.	20	20	20
4. Извършени услуги и писмени преводи	бр.	250	250	250
Обществени поръчки				
1. Разработване на документации по процедурите за възлагане на обществени поръчки.	бр.	50	50	50
2. Участие в комисии за провеждане на обществени поръчки.	бр.	50	50	50
3. Подготовка на проекти на договори за възлагане на обществени поръчки.	бр.	120	120	120
4. Осъществяване на дейности, свързани с функциите на министъра на здравеопазването като централен орган за покупки в сектор "Здравеопазване".	бр.	2	2	2
5. Събиране и подготвяне на доказателства пред Комисията за защита на конкуренцията и всички съдебни инстанции.	бр.	20	20	20
6. Участие в открити съдебни заседания.	бр.	40	40	40
7. Изготвяне на жалби, молби, становища и други документи	бр.	20	20	20
Търговски дружества и собственост				
1. Издадени актове, с които министърът на здравеопазването упражнява правата на държавата в едноличните търговски дружества.	Брой издадени актове	450	460	470
2. Проведени редовни и извънредни общи събрания на акционерите в лечебните заведения-търговски дружества със смесено държавно и общинско участие в капитала.	Брой проведени ОСА	36	38	40

3. Изготвени становища по тримесечни (междинни) и окончателни годишни финансови отчети на всички търговски дружества с над 50 на сто държавно участие в капитала.	Брой изготвени становища/доклади	69	69	69
4. Изготвени становища, доклади по отношение планиране на инвестициите за строителство и ремонт и за придобиване на ДМА, както и инвестиции, свързани с иновации, високотехнологични методи и скъпоструваща апаратура в лечебните заведения за болнична помощ с областно значение и университетските болници	Брой изготвени становища/доклади.	71	75	75
5. Изготвен поименен списък за финансиране на държавни лечебни заведения-търговски дружества, ВРБ и МЗ-ЦУ с целеви средства за капиталови разходи. Изготвяне на тримесечни доклади и годишен доклад за степента на усвояване на целевите средства. Изготвени проекти на договори за предоставяне на капиталови средства да държавните лечебни заведения.	Брой изготвени договори и брой изготвени доклади, поименен списък и отчет.	83	85	85
6. Изготвени становища, доклади, проекти на административни актове, проекти на договори, свързани с управлението на имоти и вещи – държавна собственост, предоставени за управление на министерството	Брой изготвени становища, доклади и проекти на административни актове и договори	300	310	310
Бюджет и финанси				
1.Изготвяне на планове, отчети и доклади свързани със финасво-счетоводните дейности	бр.	15	15	15
2.Изготвяне на отчети за касово изпълнение на бюджета по елементи на ЕБК	бр.	16	16	16
3. Представени, анализирани и консолидирани доклади за отчета по политики и бюджетни програми	бр.	6	6	6
4. Изготвена тригодишна бюджетна прогноза	бр.	4	4	4
Административни дейности				
1.Деловодно обслужване, обработени преписки	бр.	100 000	100 000	100 000
2.Поддържане на архива на МЗ, обработена кореспонденция	бр.	50 000	50 000	50 000
3.Дейности по осигуряване на прозрачност и публичност на дейността на министерството на здравеопазването - обработени заявления за достъп, съгласно ЗДОИ	бр.	170	170	170

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Промяна в Устройствения правилник на министерството

Информация за наличността и качеството на данните

Министерството на здравеопазването – Инспекторат, дирекция „Административни дейности”, дирекция „Бюджет и финанси”, дирекция „Връзки с обществеността и протокола”, звено „Вътрешен одит”, дирекция „Търговски дружества и собственост”, дирекция „Международни дейности” , дирекция „Международни дейности и електронно здравеопазване”, дирекция „Правна”, дирекция „Обществени поръчки”, дирекция „Планиране, анализ и контрол“, звено „Сигурност на информацията“, дирекция „Медицински дейности“ в областта на отбранително-мобилизационната подготовка и медицинското осигуряване на населението във военно време и при бедствия, както и дейности в областта на образованието и квалификацията на медицинските специалисти.и Регионални здравни инспекции.

В тази бюджетна програма се изпълняват дейностите, които подпомагат изпълнението на останалите бюджетни програми за постигането на стратегическите цели на Министерство на здравеопазването. Тъй като дейностите обслужват предоставянето на услугите, формиращи програмите във всички области на политиките, разходите за тях са изведени в самостоятелна Бюджетна програма „Администрация”.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Участие в разработването и съгласуването на проекти на нормативни актове;
- Процесуално представителство на министерството пред съдилищата;
- Разработване на средносрочна прогноза на министерството в програмен формат и по Единна бюджетна класификация;
- Отчет на изпълнението на бюджета, средствата от европейския съюз и чужди средства;
- Разпределение на бюджетните в системата на Министерство на здравеопазването;
- Счетоводно и касово отчитане, изготвяне на оборотни ведомости и годишен баланс;
- Деловодно обслужване и опазване на класифицираната информация;
- Програмно и техническо осигуряване на администрацията на министерство на здравеопазването;
- Материално-техническо снабдяване и транспортното обслужване;
- Протоколната дейност на министерството и организиране на дейности;
- Управление и организационно развитие на човешките ресурси;
- Отбранително-мобилизационната подготовка и медицинското осигуряване на населението във военно време и при бедствия;
- Спазване на изискванията на Закона за защита на класифицираната информация и други нормативни актове, регламентиращи защитата на класифицираната информация.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.04.00 – Бюджетна програма „Администрация” (хил. лв.)	Отчет	Отчет	Закон	Бюджет	Прогноза	Прогноза
		2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	9 784,0	11 941,2	13 482,4	16 466,2	17 043,8	16 456,0
	Персонал	6 009,6	8 713,7	9 512,3	10 972,5	11 100,5	10 962,0
	Издръжка	3 047,5	2 764,8	3 970,1	5 493,7	5 943,3	5 494,0
	Капиталови разходи	726,9	462,7	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	9 784,0	11 941,2	13 482,4	16 466,2	17 043,8	16 456,0
	Персонал	6 009,6	8 713,7	9 512,3	10 972,5	11 100,5	10 962,0
	Издръжка	3 047,5	2 764,8	3 970,1	5 493,7	5 943,3	5 494,0
	Капиталови разходи	726,9	462,7	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	176,8	952,5	5 832,2	3 928,4	3 928,4	4 228,4
	1. Издръжка	140,4	64,8	5 285,1	3 500,0	3 500,0	3 800,0
	от тях за:						
	Разходи за придобиване на специалност	0,0	1,9	5 285,1	3 500,0	3 500,0	3 800,0
	Лихви по външни заеми	140,4	62,9	0,0	0,0	0,0	0,0
	2. Субсидии за нефинансиви предприятия-разходи обвързани с дейности по ОМП	35,2	0,0	36,0	36,0	36,0	36,0
	3. Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	4. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	0,0	841,1	511,1	392,4	392,4	392,4
	5. Капиталови трансфери	0,0	46,6	0,0	0,0	0,0	0,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	176,8	952,5	5 832,2	3 928,4	3 928,4	4 228,4
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	9 960,8	12 893,7	19 314,6	20 394,6	20 972,2	20 684,4
	Общо разходи (I.+II.+III.):	9 960,8	12 893,7	19 314,6	20 394,6	20 972,2	20 684,4

	Численост на щатния персонал	305	366	547	468	557	557
	Численост на извънщатния персонал	16	15	49	49	49	49

В бюджетната програма са планираните средства за финансиране на дейности:

- които подпомагат изпълнението на останалите програми за постигането на стратегическите цели на Министерство на здравеопазването;
- за отбранително-мобилизационна подготовка;

Планираните администрирани разходи в тригодишната бюджетна прогноза за периода 2019 г. – 2021 г. следва да обезпечат дейности:

За финансирани от държавата специалисти, които ще продължат да се финансират по реда на отменената *Наредба № 34/29.12.2006г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването* и тези, които ще се финансират по реда на действащата Наредба № 1.